

GARDA DE FIER - VII -

19 martie - octombrie 1934

Guvern Tătărescu. Legislatura I. Sesiunea ordinară . 1 febr.'34 -

- continuare -

1.) Procesul Gărzii de Fier, 19 mart.- 6 apr. '34

("Facla" , "Dimineața" , "Lupta" , "Universul " , "Adevărul" , "Lumea Nouă " ,)

[LD : nu am procesul zi de zi. Am selectat acele interogatorii care mai importante din p.d.v. istoric. Având în vedere că ziarele și-au avut , fiecare, reporterii, apar unele diferențe , care însă nu schimbă fondul .(voi pune în paranteze sursa)

Obligatoriu trebuie coroborat cu **documentele emanate de Garda de Fier - vezi [fișier I](#)**

▣ **Ziua a III - 22 martie :**

interogatorii **CZCodreanu , ZiziCantacuzino-Grănicerul**

" Se repetă procedura din primele două zile: **acuzatii sunt aduși în trei grupuri .**

În ultimul : **Constantinescu, Belimace și Caranica .**

Pe banca apărării, o prezență nouă : **dI Grigore Iunian.**

La ora 8,35 se deschide ședința . Sunt continuate interogatoriile începute aseară.

-Acuzatul Corneliu Zelea Codreanu !

-Prezent !

-Ce aveți de spus în apărare ?

CZCodreanu / 22 mart.'34

" **Tinerimii** de după război i s-au pus **o mulțime de probleme noi,**

și sociale și naționale , deasupra cărora **s-a instăpănit un duh rău.**" (Facla)

" **Tinerimea română** s-a găsit cu **un al sentiment decât acela al idolului național** ,

pe care îl avea tinerimea dinainte de războiul pentru întregire .

Sunt tineri cu studiile făcute complet , care n-au nici o posibilitate de câștig.

Această tragedie dureroasă am observat și în alte părți , în alte țări ." (Dimineața)

" **Eu nu acuz pe nimeni. În 1923 , am fost conducătorul mișcării studentești de la Iași .**

Am fost acuzați că reprezentăm o mistică .Acceptăm. Acceptăm deci mistică.

Respingem însă ideea de complot. Noi lucrăm pentru viitor , nu pentru prezent.

Deși cel mai bătrân dintre noi , **generalul Cantacuzino** , este **cel mai tânăr legionar "** (Facla)

" **În ceea ce privește complotul , îl respingem** , pentru că noi nu lucrăm pentru prezent .

Nu dorim să guvernăm acum , pentru că nu suntem pregătiți.

Ne dăm seama că **suntem tineri. Noi facem o operă de educație** pentru viitor.

Complot înseamnă dorința de a governa acum ; de aceea, **repet :**

resping ideea de complot. Dar complotul - în ordonanța definitivă -

reesă din scrisorile generalului Cantacuzino . Dar , d-sa , este cel mai tânăr legionar ,

pentru că nu **se înscriesese în Garda de Fier decât de 10 zile.**

S-a găsit la generalul Cantacuzino **o listă de cabinet** , dar făcuse d-sa , așa ,

un guvern pe hârtie în care figurau ca miniștri d-nii Nichifor Crainic , ing.Mareș și d-sa , își lua trei ministere ...**Nu se poate pune bază pe această notiță** , și să se tragă concluzia **că a existat un complot** .

Dacă , însă , va fi să pedepsiți pe cineva, să ne pedepsiți pe noi. Noi suntem vinovați ; dl general Cantacuzino, nu " (Dimineața)

CZCodreanu / 22 mart.

"**La noi s-au găsit câteva puști** , câteva cartușe și câteva petarde .

În **priviința uniformelor** (citește din cărticica șefului de cuib) , uniforma impune disciplina ostășească. În **priviința fondurilor** , avem un comitet de 1000 .**O mie de membri care plătesc 50 de lei pe lună** . Acesta este fondul din care ne susținem. " (Facla)

" O altă chestiune este aceea a uniformelor.**Ne-a plăcut să fim îmbrăcați în uniformă** , cum , de altfel, **erau și alte organizațiuni uniformate în țară** .

Am fost acuzați că suntem o organizație secretă.

Cum secretă , dacă eram îmbrăcați în uniformă ?

Organizația nu avea fonduri. **Am fost acuzați că am primit bani de la Moscova, de la Mussolini, de la Hitler ... și că ne-am făcut o fabrică de bani falși.**

Am fost acuzați că avem "ecipa morții" . În realitate , era însă o glumă , o denumire pe care și-o luase o grupă de 20 de camarazi , așa , din fantezia lor.

De altfel, erau și alte echipe tot atât de interesant denumite , cum ar fi echipele " ce-ți pasă " și "așteaptă " .

Așa -zisa echipă a morții a plecat la Reșița în propagandă.

Această echipă a fost bătută crunt de țărani unei comune de lângă Arad.

Și tot noi am fost acuzați că am făcut dezordini . (Dimineața)

" Când s-a pronunțat în Basarabia o accentuată mișcare comunistă,

d-Vaida - care era atunci ministru de Interne - m-a chemat , a stat de orbă cu mine 4 ore, și mi-a aprobat să fac cu legionarii un marș în Basarabia.

Campania presei însă l-a obligat să revină.

M-a chemat din nou și m-a încunoștințat că nu mai pot face marșul. (Facla)

" **În Ordonanța definitivă se insistă asupra limbajului meu.**

Limbajul meu este limbajul unui om politic comun.

Este o reminiscență a educației militare pe care am făcut-o în școala militară , și care mi-a rămas și acum. (Dimineața)

" **Am fost elev la liceul militar Mânăstirea Dealului** .Din această cauză

mi s-a altoit în limbaj o nuanță de vocabular milităresc , de care nu mă pot dezbăra.

Casa de la București, noi am construit-o , pe terenul donat de d-na Anghel din Bârlad, și din alte donații .**Era hotărâtă pentru 6 camere . A ajuns la 42.** " (Facla)

Eu n-am amenințat cu Adunarea de la Alba Iulia , cum au făcut alți politicieni sau alte organizații politice . [aluzie PNT] **Organizația noastră** avea însărcinarea să facă o educație cetățenească , în spirit constructiv." (Dimineața)

CZCodreanu / 22 mart.

" **La Paris eram acuzați de mișcare hitleristă sau fascistă ,**

iar în țară eram mișcare teroristă. Eram acuzați pe nedrept,

și **simțeam că vom fi dizolvați, ceea ce s-a întâmplat în noaptea de 8 decembrie.**

(Dimineața)

"**Descoperit de poliție, m-am refugiat la d.general Cantacuzino.**

La 6 dimineața, d.general m-a trezit să mă anunțe că **Virgil Ionescu este arestat .**

Și că în provincie s-au făcut , de asemenea , **numeroase arestări.**

Am scris atunci două ordine .Unul către legionari , fixându-le **cui să-și dea voturile .**

Și un al doilea , în care-l numesc pe d. general Cantacuzino , **succesorul meu la comandă.**

A doua zi, am plecat la un cumnat al meu , care mi-a refuzat ospitalitatea.

M-am adresat unei alte rude - o doamnă Crăciunescu - pe care nu o cunoscusem până atunci.

Am stat acolo două săptămâni. Am plecat de la d-na Crăciunescu și **am dormit la un**

funcționar de la Ministerul de Externe , al cărui nume nu-l pot divulga." (Facla)

" **M-am ascuns nu de frică.** M-am dus la **Virgil Ionescu** , unde am dormit o noapte.

În unul din Ordine, scriam legionarilor să aștepte în ordine deslănțuirea furtunii

și să aibă răbdare în justiția țării . Am împărțit voturile la trei grupări ,

considerate legale și care reprezentau ideea de ordine. " (Dimineața)

CZCodreanu / 22 mart.'34

"Nu am dat eu ordinul lui Constantinescu, lui Caranica și lui Belimace , să facă ceea ce au făcut .Nu le-am dat nici măcar o sugestie.

Rog Consiliul să rețină această declarație ,Actul de la Sinaia este al lor " (Facla)

" Nu am dat eu ordin oamenilor acestora (asasinilor) să facă ceea ce au făcut , nici nu le-am dat vreo sugestie . **Îndemnul** la gestul ce ei l-au făcut, **trebuie căutat în altă parte , și anume în sufletele lor revoltate .**

- Preș. : La dosar se găsește **un manifest scris de dvs,** și în care **sunt vizați patru miniștri. Ce înțelegeți cu aceasta ?**

- Acuz. (citind din dosar) : " În acest manifest , **Codreanu face apel la conștiința legionarilor cari ar fi fost terorizați din ordinul** lui IGDuca, Titulescu, Iamandi, Inculeț.

- Preș. : **Ce înțelegeți prin cuvintele "mâine ne vom schimba cu forța" ?**

- Acuz.: Nu-mi aduc aminte să fi sris așa ceva .

- gral Constandache : **Dacă ar fi venit unul dintre aceștia trei (asasinii) să te roage a merge cu ei ,ai fi primit ?**

-Acuz : Nu !

- Președ. : **Asasinii au fost pe la d-ta ?**

- Acuz.: Nu !

- Președ. : Ei au spus că au trecut

- Acuz : Nu știu(Dimineața)

CZCodreanu / 22 mart.'34

- **g-ral Petrovicescu** (comisar regal special) : Când ați luat **legătură cu d.g-ral Cantacuzino ?**

- **Acuzat** : "**L-am cunoscut în parlament , când făcea politică cu Grigore Filipescu.**

Ne-a propus o combinație cu Grigore Filipescu , cu care am stat de vorbă , dar nu despre această chestiune. **Înainte de alegeri** a venit la mine **dl g-ral Cantacuzino care mi-a spus :**

< Măi băiete , am terminat-o cu Grigore Filipescu .Dar n-am venit să candidez la tine, ci atunci când s-o desființa organizația ta, să facem alta. >

Eu i-am oferit totuș să candideze în câteva locuri **pe listele mele.**

-Președ : Cu cine ați plecat din str.Pescari la d.gral Cantacuzino ?

- **Acuzat** : Cu **Niculeta Niculescu** și cu **Rafailescu**

-Cine te mai vizita ?

- Acuzat : **Alți camarazi**

- Prin cine țineați legătura în afară ?

- Acuz.: Prin **Constanța Stănciulea.**

- Purtați de obicei arme ?

- Acuz.: **Am avut un pistol**

- Dar petarde ?

- Acuz: **Am avut două** .După ce am plecat din str.Pescari le-am lăsat acolo.Nu știu precis.

- Ați părăsit vreodată casa ?

- Acuz.: Da , la diferiți prieteni .**La d.Crainic. Nu l-am găsit acasă.** ("Dimineața")

////////////////////////////////////

Gral Zizi Cantacuzino -Grănicerul / 22 mart.'34

("Facla" și "Dimineața " : relatări aproape identice .)

Dezbaterile au continuat la ora 4 a.a., când președintele de Consiliu a luat interogatoriul d-lui general Zizi Cantacuzino -Grănicerul.

Inculpatul se ocupă de la început de **ideea complotului , susținând că ea nu corespunde realității** . Se scuză că nu poate cita din dosar numerotarea fiind diferită de la un dosar la altul. face numeroase incursiuni în domeniul amintirilor personale , pe care nu le redăm întocmai.

Citează un art. din "**Revue de Deux Mondes**" ,semnat **René Pinon** , referitor la **Garda de Fier .**

În chestiunea asasinării lui Duca, crede că , **dacă ar fi avut posibilitatea să-l vadă** înainte pe Duca, **ar fi putut evita drama.**

În ce privește **politica externă, se apără de acuzația de a nu fi francofil.**

Comentează scrisorile personale , destul de cunoscute , din ziare.

Revine asupra **scrisorii care ar fi dispărut din dosar**, scrisoare pe care o numește

"sparge capul", după un termen pe care l-ar fi întrebuințat în cuprins.

Nu a făcut nici o amenințare, ci a trimis numai avertismente.

Nu a putut vedea pe IG Duca, pentru că nu i-a ușurat accesul ministrul Budurăscu.

Comentând **manifestele de propagandă electorală și modul de propagandă al Gărzii**, susține că legionarii nu sunt "mofangii", că el nu a simțit nici o dată că organizația ar purta numele "**la politicianul voios**".

În ceea ce privește antisemitismul, nu poate da un răspuns net.

Comentează un art. a lui Nicolae Iorga din "Neamul Românesc", atacând capitalul exploatator.

-Comisar special Petrovicescu : **cere unele lămuriri relative la unele articole**, și, mai ales, **la un Manifest** apărut de **Anul Nou (1933)**.

-CZ Codreanu : Nu răspunde (chestiunea se va lămurii la dezbateri)

-Comisar special Petrovicescu : **cere lămuriri generalului Cantacuzino**, privind **scrisorile de la dosar, cu un caracter special de gravitate**.

-Gral Cantacuzino : Sunt avertismente, nu amenințări.

Lucrul trebuie pus în seama **exagerărilor mele**, totuși, cunoscând starea de spirit din asociația Garda de Fier, **căutam să evit orice vărsare de sânge**.

[-----] Ajunsesem persoană foarte importantă. Veneau toți la mine pentru voturi.

Eu eram cu împărțeala. "

Spre sfârșitul ședinței se încinge o discuție aprinsă privind legalitatea dizolvării Gărzii de Fier.

Comisarul regal Hotineanu cu deputații Cioc, Eugen Goga, Toma Dragu etc.

[LD : este clar că din presa timpului nu voi scoate mare lucru. Cenzura și-a făcut datoria ! Ce-or fi înțeles contemporanii ?? Impresia este penibilă .]

Procesul / Ziua a III-a / 22 mart.'34

//

▣ Ziua a IV-a , 23 mart.'34

("Universul", 24 mart.'34)

Interogatoriile : **Virgil Ionescu, av.I.Clime, I.Hodoș, M.Stelescu, I.Z.Codreanu**

Protest avocați : **Gh.Banu, CR Sturdza, Eugen Goga ș.a.**

Ședința se deschide la ora 8 , 30, sub **președinția g-ral Ignat**.

În deschidere, gralul Ignat arată că, deoarece **CZ Codreanu și g-ral Cantacuzino**, au avut **deplina libertate de a prezenta doctrina Gărzii de Fier**, în ședința anterioară, roagă pe **cei ce vor urma să nu mai facă asemenea expuneri**, deoarece Consiliul este lămurit. Să se rezime la expunerea cauzelor proprii.

Se dă cuvântul, în apărare, inculpatului **Virgil Ionescu**, **șeful Gărzii de Fier, Constanța**.

Ing. Virgil Ionescu / 23 mart.'34

/ " **L-am cunoscut pe Coneliu Codreanu anul trecut și interesul pentru persoana lui m-a făcut să activez în organizația pe care o conducea.**

/ **Eram sigur că după dizolvare se vor face arestări** și primul arestat va fi Corneliu Codreanu.

/ Chiar la Jilava, [**probabil în timpul arestării din campania electorală**] am fost întrebat **ce voi face de Anul Nou**. Am răspuns că **voi merge la Sinaia**.

Dacă dânsul [CZ Codreanu] ar fi știut că se întâmplă ceva la Sinaia,

sunt sigur că **nu m-ar fi lăsat**, mai ales că eu eram unul dintre acei pe cari Codreanu îi desemnase să secondeze pe g-ralul Cantacuzino la conducerea Gărzii.

Pornind spre Sinaia, **am întâlnit pe deputatul guvernamental Han,**

în tren și am aflat vestea asasinării lui Duca. Eram, într-adevăr, într-o situație grea.

Aș fi voit să continui drumul până la Brașov, și de acolo să mă întorc.

D.deputat Han m-a sfătuit să nu mă abat de la planul stabilit.

/A doua zi am fost **ridicat de la hotel și dus la Parchetul de Prahova**.

/Am fost apoi **transportat la București**, fără să fi avut emis mandat de arestare, **arestat la Siguranță** și ținut și aici, trei săptămâni, fără mandat.

/ **În fața dvs sunt adus pentru Complot**. Cu cine puteam să pun la cale complotul, când în ultimul timp nu văzusem pe unii din prietenii mei din timpul verii ?

Virgil Ionescu / 23 mart.'34

//

Protestul avocaților contra deformării dezbaterilor / 23 mart.'34

Hotărârea Consiliului de Război

[LD : așa m-am hotărât eu să dau din "Universul "]

-av. Gh.Banu : protestează contra modului cum unele ziare relatează dezbaterile procesului, falsificându-le în mod tendențios .Un ziar, redând depoziția lui CZCodreanu a scris că acasă la el s-au găsit grenade .Or, este cu totul inexact.

Cere Consiliului ca să dea un Comunicat sobru, dar absolut exact al dezbaterilor.

-av. CRSturdza (apărător) : protestează contra modului cum a fost redată depoziția g-ralului Zizi Cantacuzino. Cere să se intervină la cenzură , ca să se păstreze caracterul de obiectivitate al dezbaterilor .

-Gral Petrovicescu (comisar regal special) : recunoaște că unele ziare fac exagerări în ce privește relatarea dezbaterilor. D-sa citează ziarul "Universul " , arătând că a reprodus exact dezbaterile. Dacă reprezentanții presei nu vor reda just dezbaterile, se va aplica art. 108 din Codul Justiției Militare, ridicându-li -se permisele .

-av. Eugen Goga (apărător) : Dacă s-ar putea, ar fi de dorit ca , într-un succint rezumat, să se dea ceea ce se întâmplă aici, pentru buna și justa informare a țării.

-av.C.R.Sturdza : Sistemul comunicatelor ar face un anumit joc, opinia publică nefiind informată nici în acest caz.

Cere aducerea unui stenograf al apărării , pentru ca , având stenograma dezbaterii, să se restabilească adevărul în caz de falsificare .

-col Romulus Hotineanu (comisar regal special) : sistemul comunicatelor nu e cel mai nimerit , deoarece acestea ar putea fi și ele cenzurate , deoarece între cenzură și justiție nu este nici o legătură.

Cere și d-sa să se redea exact dezbaterile în ziare.

-av. Eugen Goga : Ziarul "Țara Noastră " a fost suspendat pentru că , dintr-o greșeală de paginatie , s-au introdus 10 rânduri cenzurate , în timp ce se permite ca ziarele din Sărindar să falsifice intenționat dezbaterile.

Consiliul , deliberând asupra acestui incident, cu unanimitate de voturi hotărăște : invită pe toți ziaristii să redea just dezbaterile , în caz contrar fiind obligat să aplice art.108 din Codul justiției Militare ;

Comisarul regal permanent va face o adresă la Cenzură , pentru a se lăsa liberă publicarea dezbaterilor.

Apărarea va lua toate măsurile pentru a scoate note exacte asupra dezbaterilor.

proteste privind cenzura și ziarele /23 mart.'34

////////////////////////////////////

Se trece la continuarea interogatoriilor .

av.I.Clime-Codreanu / 23 mart.'34

" Am luat cunoștință de moartea lui Duca din ziare, în timp ce mă aflam la București.

Fiind sigur că voi fi arestat deoarece eram mebru al Gărzii , am luat trenul pentru C.Lung , spre a fi arestat la mine acasă , unde eram cunoscut .Am fost arestat , însă , în gara Titu.

Adus la Siguranță , mi s-au luat declarații , după ce ne sculau la miezul nopții .

Mi s-a arătat o declarație a lui Hodos - un tânăr care mă ajuta la scoaterea unui ziar -

și în care se spunea că eu i-aș fi dat niște **instrucțiuni cu privire la uciderea lui Duca.**

Mărturisesc că am rămas complet surprins, mai ales că el nici nu era legionar.

Nu i-am dat nici o instrucțiune.

-g-ral Petrovicescu : Ce relațiuni ați avut cu prefectul jud.Mușcel ?

-Acuzatul : Nici un fel de relațiuni.

-g-ral Ignat : Pe atentatori l-ați cunoscut ?

-Acuzatul : Am cunoscut pe Constantinescu și Belimace la Casa Verde, unde am lucrat împreună.

-g-ral Ignat : Ce convorbiri ați avut cu ei ?

-Acuzatul : asupra mersului construcției .

////////////////////////////////////

Ion Hodos / 23 mart.'34

Acuzatul arată cum a fost arestat și adus la Siguranță., unde a fost acuzat că ar fi complotat pentru uciderea lui Duca.

-col.Hotineanu : în legătură cu **depoziția lui Hodoș** , spune că **acesta n-a fost bătut la Siguranță** , așa cum a afirmat . S-a convins și **Corneliu Codreanu** că la Siguranță nu se bate, În ce privește încercarea lui Radu Polizu , de a suprima cu un glonte pe Constantinescu, la Sinaia, Tribunalul Ilfov va desăvârși cercetările.

////////////////////////////////////
av.Silaghy / 23 mart.'34

Povestește **peripețiile** prin care a trecut după ce a plecat din închisoarea din Galați [**campania electorală**] Afirmă că **nu are cunoștință de nici un fel de complot.**

- **g-ral Petrovicescu** : unde erați pe 29 decembrie ?

-**Acuzatul** : Eram în București.

-**g-ral Petrovicescu** : Dar pe 30 , unde te aflai ?

-**Acuzatul** : În str.Carolina 13.

- **g-ral Petrovicescu** : A venit cineva la d-ta pe 1 ianuarie ?

-**Acuzatul** : **Corneliu Codreanu cu d-na** .

////////////////////////////////////
preot I.Dumitrescu / 23 mart.'34

/ **Combate acuzația de complot**, ce i se aduce prin Ordonanța definitivă .

/ Povestește că , în mai 1933, dânsul a plecat cu un grup de legionari în Banat și Ardeal , spre a ține întruniri. Denumirea de "**echipa morții**" dată acelui grup , nu poate constitui ceva subversiv, din moment ce **tribunalele din Arad și Alba Iulia , au achitat pe legionarii trimiși în judecată.**

/ În iulie, s-a dus cu legionarii să construiască un dig la Vișani.

Au fost împiedicați de jandarmi.

/ A început în toamnă construirea casei legionarilor de la Bucureștii Noi.

/ În decembrie a fost arestat la Storojineț , unde se dusesse în propagandă electorală.

/ Între 23 -29 decembrie a fost la **g-ralul Cantacuzino.**

-Președ.: Pe atentatori i-ai cunoscut ?

-**Acuzat** : Da, i-am cunoscut. Nu-mi închipuiam să săvârșească Constantinescu un asemenea atentat .

.Președ.: Când i-ați văzut ultima dată ?

-N-aș putea fixa ziua .Ne-am despărțit de la casa din Bucureștii Noi.

-De când ești afiliat Gărzii de Fier ?

-Din 1932.

-Ai putut ghici ceva din sentimentele de revoltă ale atentatorilor ?

-Nu

-**Gral Petrovicescu** : Cui i-a venit ideea de a da numele de "**echipa morții**" ?

-Acuzat : Nu știu. Noi, în drum, am văzut scris pe mașină numele acesta .

-Dar la Tecuci n-ați înființat o astfel de echipă ?

-S-a înființat o echipă.

-**Dar de ce cu aceeași denumire ?**

-Le consideram **echipe de sacrificiu**

preot i.Dumitrescu / 23 mart.'34

////////////////////////////////////
Este audiat **Mihail Stelescu *** , acuzat că **a contravenit art.1**

din **Legea Mârzescu -Mironescu**

Povestește cum a intrat în Garda de Fier, schițând activitatea pe care a dus-o.

Explică ce sunt "**Frățiile de cruce**"

În Ordonanță se vorbește de **încercarea legionarilor de a pune o cruce la mormântul eroului necunoscut.** Stelescu povestește cum au fost împiedicați de jandarmi.

-Președinte : Cât ai stat la Siguranță ?

-**Stelescu** : Aproape o lună , după ce mi s-a făcut instrucția.

* **Notă "Le procès Codreano"** , mai 1938, **Fișier G de F XI**

cuprinzând pledoariile , mărturiile actele etc . de la procesul din mai '38 .

Broșura conține și "**Annexes**" facsimile : o scrisoare a lui **CZCodreanu către Stelescu** ;

facsimilul de pe "Testamentul" lui M.Stelescu (datat 12 oct.'34) din care rezultă că **va fi asasinat din ordinul lui Codreanu** și că **ordinul de asasinare a lui Duca a fost dat de CZCodreanu** .

Testamentul

" Dacă voi fi asasinat , să știți că din ordinul lui CZCodreanu am fost .

Cu tot eroismul băeților de la Jilava, totuși **el a dat ordin de asasinarea lui Duca** , l-am citit eu .

Legionarii să-și aleagă alt șef , acesta este numai un încrezut , un farseor .

Publicați cele ce am scris aici în cartea mea despre Gardă .

Mor cu conștiința împăcată că am fost cinstit . Mihai Stelescu

Arh. ISISP, fond XV ,dsr. nr. 451 , f. 75 , 156]

Stelescu / 23 mart.'34

//

prof.Ion Zelea Codreanu .

/ Arată că, **aflându-se la Alba Iulia** în campanie electorală, **a primit un telefon dat de Ciumetti** de la București, care-l înștiința **că Garda a fost dizolvată .**

"În timp e eram în sediul organizației din Alba, în timpul nopții, **organele polițienești au voit să intre în casă**. Le-am răspuns că , noaptea nu permitem intrarea decât a procurorului La venirea acestuia, i-am predat singura armă ce o aveam.

/ **La 29 decembrie** , am primit **înștiințarea că sunt liber** și pot să vin la București.

Noaptea, pe la ora 2,30 , ajungând cu trenul la Brașov, am auzit vestea

că **a fost împușcat Duca**. Imediat după primirea acestei vești,

primul procuror, venind la mine, **m-a invitat la Parchet**.

Dus la Poliție, mi s-a făcut percheziția.

/ După 3 zile, **am fost transportat la penitenciar** , unde am fost depus într-o celulă.

După mult timp , **am fost escortat la București** , și condus la Consiliul de Război.

Am avut o primire care mi-a dat o senzație de mulțumire și bucurie.

/ A doua zi **am fost trimis la Jilava** , cu o dubă, **cu un fiu mai mic al meu, Decebal**.

Am ajuns acolo și, de unde era groaza aceea de Jilava, am putut vedea că era bine.

/ " **În actul de acuzare** și la dosar sunt **două lucruri** : primul , că într-o întrunire la Adjud , am trimis **un avertisment șefului partidului liberal IG Duca** , care nu era prim ministru , și al doilea ,că așa fi spus la Huși , avocatului meu , că **o sută de legionari din Iași au postit și s-au împărțit** și că , din aceștia, trebuie **să se tragă la sorti acei care trebuie să-l împuște pe Duca**.

/Știu că oricine și oriunde mă întreba despre ce vom face , față de **prigoana împotriva noastră** , și despre **dizolvare** , răspundeam că **vom lupta , vom merge înainte la lupta electorală , și ne vom valorifica dreptul ce ni-l dă legea și constituția .**

Eu am fost de 6 ori deputat ,și nimeni nu mă poate opri să mă aleg.

Și dacă vor continua prigoana , ne vom sacrifica.

Și tinerii cari porneau în lupta noastră, se împărțeau.

Aceasta am spus eu.

/ Al doilea punct care se găsește la dosar e că la întrunirea de la Adjud ,

asa fi amenințat pe IG Duca cu moartea.

Trebuie să menționez că , în acest timp, Duca nici nu era primministru .

I-am spus aceste cuvinte , deoarece îl știam impresionabil.

-**G-ral Petrovicescu** : citește declarațiile avocaților Cosma și Mitache , privind afirmațiile prof.Codreanu , făcute la Huși, după dizolvarea Gărzii.

- **G-ral Comanescu** : întreabă dacă regretă uciderea lui Duca .

- **prof.I.Codreanu** : " Este de neînchipuit **cum cineva ar putea să nu regrete moartea unui român "**

I.Z.Codreanu / 23 mart.'34

//

▣ **Ziua a V-a , 24 mart '34**

Președintele , g-ral Ignat, recomandă acuzaților să se refere numai la chestiunea ce-i interesează.Începe audierea celorlalți inculpați :

Ion Moța, Cristache Solomon, Nichifor Crainic, Ilie Gârneață, Sima Simulescu, Vasile Iașinski, Ion Copuzeanu, Mihail Polihroniade, Ion Crânganu, Decebal Codreanu Nicolae

Totu, Nicoleta Niculescu ș.a. ș.a.

-Ion Moța : Este membru fondator al Gărzii de Fier.

" Cum în dosarul meu nu se găsește nici o piesă de acuzație ,
nu am a vă spune mai mult "

-Ion Banea : este licențiat în drept și absolvent al facultății de medicină,
face parte din Garda de Fier din 1927.N-a fost condamnat nici odată.

I s-a înscenat un proces de falsificare de bani, pe când se găsea în propagandă la Sibiu.

La dosar nu i se găsește nici un act serios de acuzare .

-Traian Cotigă : a fost președinte al Centrului studentesc București ;

face parte din Gardă , din 1924, pe când se numea asociația " Arhanghelul Mihail " ;

În Ordonanță mi se aduce acuzația că am participat la **devastarea unei loji masonice.**

Devastarea lojei nu s-a făcut de studenții legionari , ci de tineretul cuzist ,

care revendică acest meit. Mi se mai impută că **am provocat greva studenților .**

Greva a pornit din nesatisfacerea doleanțelor studențimei române,

căreia MSRegele i-a dat dreptate .

A cunoscut pe cei trei atentatori, dar nu poate preciza de când.

-Cristache Solomon : Este proprietar , în Focșani ; povestește cum s-a desfășurat
campania electorală în județul Putna. După dizolvare, a fost arestat .

La dosar,nu se găsește nici o piesă de acuzație.

Sunt 4 declarații pe care le-a dat la instrucție .

D-sa relatează cum a clădit cu legionarii o biserică la Focșani.

Am fost acuzat că, fiind bogat, **am ajutat Garda cu bani .Nu-s așa de bogat .**

Constantinescu a fost la el de Crăciun, cu prilejul sărbătoririi patronului.

N-a schimbat decât câteva cuvinte cu el. L-a felicitat și a plecat . Atâta tot.

N-a observat nimic în atitudinea lui .

////////////////////////////////////

Nichifor Crainic / 24 mart.'34

Acesta cere să i se pună întrebări .

-Comisar regal : Ați fost la Casa verde ?

-Crainic : Am fost în vară.

-Ați cunoscut pe **cei trei atentatori** ?

-Nu i-am cunoscut.

-Dar pe dl g-ral Cantacuzino l-ați cunoscut ?

-L-am cunoscut în dubă .

-Dar pe **Corneliu Codreanu** l-ați cunoscut ?

-De când a apărut în viața publică .

-Sunteți membru al Gărzii de Fier ?

-**" Nu sunt membru al Gărzii de Fier.** Am fost **invitat să candidez**, după cum au fost invitați
și d-nii g-ral Cantacuzino, și Vasiliu -cluj, apărătorul meu.

" **Am fost secretar general al Ministerului Cultelor**, invitat de regretatul Vasile Goldiș ,
în această calitate, fără să fac politică , însă.

" **Am fost** , de asemenea, **deputat** , invitat de d.luliu Maniu, în calitate de ziarist.

M-am manifestat mai mult pe tărâmul cultural .

" **Am simpatizat organizația Garda de Fier .** În ziarul meu, "Calendarul " , **susțineam** ,
de altfel, **toate organizațiile naționaliste** , pentru întărirea românismului și reânoirea morală.

"S-a încercat să fiu scos ca autor moral al asasinării lui Duca .

Dacă mi se aduce vina că sunt naționalist, că am sentimente românești,
primesc crima aceasta .Dar să mi se spună răspicat lucrul acesta
și să nu fiu pus din cui în cui , din articole în articole , prin codul penal ,
pentru simple pretexte.

.Mă surprinde că naționalismul este calificat ca mișcare extremistă .

Mișcare extremistă este marxismul și comunismul , care preconizează lupta de clasă .

Naționalismul este împotriva luptei de clasă ; este pentru armonizarea cleselor sociale

.Și atunci cum putem fi acuzați de schimbarea ordinii în stat ?

La noi, nici dictatura nu-l posibilă , când avem un rege tânăr și atât de înzestrat în ce privește pregătirea Sa.

-Nichifor Crainic / 24 mart.'34

////////////////////////////////////

-**Ilie Gârneață** : relatează cum a fost arestat ; nu a avut un tratament deosebit de al celorlalți.

-**Sima Simulescu** : este trimis în judecată pentru căeste "intelectual" al Gărzii de Fier .

-**Vasile Iașinsky**: se află pentru prima oară în fața justiției.

" În toate împrejurările **mi-am făcut complet datoria de bun român, de naționalist,** cu numele meu străin. **Am intrat în Gardă de la înființare.**

În ultima campanie electorală **am procedat cu cea mai mare prudență .**

Toate manifestele mele erau lansate **numai după ce treceau mai întâi, spre aprobare pe la primul procuror. "**

-**prof.Ion Copuzeanu** : este adus în fața Consiliului ,

pentru **vina de a fi membru al Gărzii de Fier.** Sunt membru recent și nu am altă vină decât că **am tipărit manifestele organizației.**

////////////////////////////////////

Mihail Polihroniade / 24 mart.'34

/ Arată că este **simpatizant al Gărzii de Fier din 1931,** dată când nu cunoștea nici un membru al organizației. " În 1932, am scris în ziarul "Calendarul " **primul articol al rostului și al importanței acestei organizații naționaliste.**

/Abia în **decembrie 1932, l-am cunoscut pe Căpitan.**

Scoteam apoi revista "Axa" , **revistă naționalistă,** care **și-a accentuat caracterul politic din momentul devenirii mele ca membru al " Gărzii de Fier. "**

/Din ordinul Căpitanului , m-am prezentat pe **27 noiembrie** la ministerul de Interne spre a vorbi cu d.**subsecretar de stat V.Iamandi.**

În convorbirea avută îi arătam apoi modul **cum a fost primit guvernul liberal,** accentuându-i că **singura organizație politică ce nu l-a atăcat , este Garda de Fier.**

La întrebarea ce mi s-a pus - < ce vrem ? > - i-am spus că vrem să fim lăsați în pace , căci, **în caz contrar , ne vom apăra .** La plecare , mi-a spus că va raporta convorbirea primului ministru și că, după aceea, mă va chema din nou. N-am mai fost chemat .

/ **La 7 decembrie , aflând că dizolvarea noastră este fapt împlinit,**

am scris **un articol în "Axa" ,** prezentat și Căpitanului și verificat , care este un **document asupra stării de spirit a noastră ,** de dinainte de dizolvare .

Totuși s-a întâmplat ce s-a întâmplat.

Nici un document nu arată decât că **așteptam pe cale liniștită să ne arătăm dreptatea noastră.**

Lucrurile sunt deci destul de concludentă : **spritul Gărzii, înainte și după dizolvare, era același.**

În ce mă privește pe mine personal, **sunt dat în judecată**

pentru a mă fi asociat unei asociații anarhice.

Comarazii mei de la "Axa " , se găsesc pe banca apărării ,

pentru a mă apăra pe mine.

Îmi permiteți să pun o întrebare : **< Pentru ce sunt eu adus aici ? > "**

M.Polihroniade / 24 mart.'34

////////////////////////////////////

În ședința de după amiază, sub președinția g-ralului Ignat .

-**av. CRSturdza** :ziarele "**Credința**" și "**Dimineața**" nu au respectat hotărârea de Consiliu , redând eronat depozițiile martorilor . **Roagă să fie sancționate .**

- **gral Petrovicescu** : atrage , din nou , atenția presei , să redea dezbaterile just.

-**gral Ignat** : cere același lucru, altfel va aplica dispozițiile legale .

Se continuă audierea inculpaților :

-**Ion Crânganu** : este membru al organizației din 1928.

A luptat pentru Hristos, Rege și Națiune.

-**Iovu Ioan** : este trimis în judecată pentru că a făcut parte ddin Garda de Fier.

-**Păvăliță Ion** : dă unele explicații privind "echipele morții "

-**Serafim Aurel** : este șeful organizației din sectorul Verde ;

în campania electorală, a dus listele la Brăila.

-**Dordea Ion, Buzdughină Ilarie, Fleschin Petre** , sunt aduși în judecată pentru o telegramă.

//

Decebal I.Z.Codreanu / 24 mart.'34

Sunt adus aici pentru că am încercat să conving un președinte de Tribunal și un procuror să treacă la "Garda de Fier"

-**gral Petrovicescu** : Cu ce prilej ?

-**Decebal Codreanu** : Eram la Huși , într-o berărie. Președintele tribunalului m-a întrebat unde-i tata și fratele meu. Am discutat , apoi, asupra programului Gărzii.

-**Gral Petrovicescu** : Ce-ai mai spus apoi ?

-**Decebal Codreanu** : D-nii magistrați mi-au răspuns că **nu admit metodele Gărzii de Fier**. La rândul meu, **le-am spus că nu le cunosc**.

-**Gral Petrovicescu** : D- ta faci parte din gardă ?

-**Decebal Codreanu**: **Nu . Am activat pe lângă ea, deoarece o simpatizam.**

Decebal Codreanu/ 24 mart.'34

//

-**Dumitru Banea, Iulian Sârbu** : sunt trimiși în judecată **numai pentru că au făcut propagandă electorală** pentru Gardă.

-**Gh.Pohrib, Gh.Leațu, Modiga Petre, Micu Așlexandru, Const.Ghilț, Nicolae Strugariu , Mircea Gheorghiu** : sunt aduși în fața Consiliului , **numai pentru că au făcut parte din " echipele morții "**

Acestea au primit acest nume deoarece membrii lor erau decizi să lupte până la moarte .

-**Gh.Căsăneanu, Vasile Stoienscu, Ion Aldea, Const.Andronic și Petre Bacalu , Traian Ioniță, Nicolae Totu** :**singura vină ce li se aduce , este că fac parte din "Garda de Fier"**

-**Constanța Stănciulea** : a fost trimisă în judecată pentru că **a dus Căpitanului ziare și alte lucruri .**

-**Nicoletta Nicolescu** : a arătat motivele ce au îndemnat-o să intre în Garda de Fier.

A fost adusă în fața Consiliului, pentru că **a menținut legătura între Căpitan și g-ral Cantacuzino.**

declarații legionari / 24 mart.'34

//

-**av. Vasile Marin** (apărare) : **cere de la instanțele din țară dosarele unor inculpați .**

-**av. Eugen Dimitriu** : ridică incidentul de incompetență a instanțelor militare excepționale de a judeca acest proces, deoarece faptele nu s-au petrecut în timpul stării de asediu.

-**col.Hotineanu** (comisar regal permanent) : invocă iar explicațiile **Ordonanței definitive** și desesizarea instanțelor tribunalelor județene.

//

▣ **Ziua a VII -a , 27 mart.'34**

("Universul" 28 mart.'34)

Se continuă **audierea martorilor** , chemați de acuzare sau apărare .[**Selecție LD : informație**] **Întrebările erau puse de avocați sau inculpați .**

Avocații : **Cioc** (ptr.Hodoș, Crainic ș.a) , **Tomasiu** (ptr. Ilie Gârneață) ,**Eugen Goga** (ptr. CZCodreanu ș.a) , **Nicu Baciu** (ptr.Cotigă) , **C.Solomonescu** (ptr.Virgil Ionescu) , **Bengescu** (ptr.Stelesc) , **Nicolae Ciumetti**- fratele (ptr.Caranica) , **N .Marin** (ptr Moța) **Hențescu** , **Traian Mihail** (ptr.Hodoș) , **Vasiliu -Cluj** (pentru membrii fam.Codreanu) , **av.Staniliu și Budișteanu** (ptr.Virgil Ionescu) d-ra **Lizetta Georgescu** (acuzare) .

Martorii sunt :

/ **Comisari regali** , șefi de Poliție sau Siguranță- **Tuiliu Apostolescu** (poliția Sinaia) , **Turcu** (Siguranță) , **George Stănciulescu** (Siguranță) , **Gh.Vasiliu** ; **Negrescu** ; **Al. Popescu** (Siguranța Ploești) ,

/ **Procurori , judecători, grefieri de la tribunalele județene** : **Al.Procop Dumitrescu** (Ilfov) , **procuror Lazăr** (Ilfov)

/ **Oameni politici** : **Gr.Forțu**, **CCGiurescu** , **D.Chirculescu** , **prof. Marin Ștefănescu** (asoc."Cultul Patriei ") ,

/ **Ziaristi** de la diverse ziare : **N ae Ionescu** ,

/ **Militari** care i-au avut sub comandă , în timpul serv.militar , pe inculpați ;
/ **Soții, cunoscute, vecine**, ale legionarilor sau ale gazdelor ...
/ **Servitori** din casele lor...

LD : Câteva declarații cu oarecare semnificație :

-CZCodreanu : spune că , în noaptea dizolvării Gărzii , a dat o telegramă către organizațiile Gărzii , la poșta București , prin care îi îndemna la supunere .
Această telegramă n-a fost primită de nici o organizație .De ce ?

Este audiat **Ionescu - dirigintele poștei -București** .

-av. Eugen Goga și Hențescu : insistă ca să fie adus în proces , ca martor, **Nicolae Titulescu**. Este în București, dar să nu cumva să plece ...

[**LD : Titulescu apare în Parlament, iar la ministrul de Externe este balul diplomaților; la sala Dalles întreg corpul diplomatic participă la conf.ambasadorului ceh Šeba**]

Președ.Consiliului, Ignat, spune că **Titulescu va fi chemat ca martor** .

-Forțu despre **Nichifor Crainic** : l-a propus să intre în "Blocul cetățenesc" și i-a răspuns că el nu face politică ; prin "Calendarul " a susținut și mișcarea d-sale .

-arh. Enescu despre **Crainic** : a privit cu simpatie "Blocul cetățenesc " ;

l-a propus să ia vice-președinția, dar a răspuns că nu face politică .

-NDChirculescu despre **Cristache Solomon** : În politica locală s-a purtat foarte corect .

-dr.Chirculescu despre **Hodoș** : nu a știut că ar fi membru din G de F ;
el era ziarist, și nu ar fi fost capabil de violențe .

-Nae Ionescu despre **Clime** : îl cunosc din liceu , ca pe un om de convingere .

Îl știu că e naționalist și că e un om profund cinstit .

-mr. G.Pravila despre **Doru Belimace** : l-a avut în reg. 4 călărași ;

în urma descoperirii unei rețele comuniste , a fost avansat caporal.

-cpt. Șerbănescu despre **Belimace** : în timpul serviciului militar, comportare f.bună ;
nu i-a făcut impresia că face politică ;

-lct.Gheorghiu despre **Belimace** : a fost în plutonul său ; om de ordine și auxiliar al său ;
a predat regimentului dosarul unei rețele comuniste , pentru care a fost citat pe Ordin de zi .

-Nicolae Ciumetti -frate despre **Caranica** : îl cunoaște de mic copil ;

în școlile din Macedonia ni se făcea o educației naționalistă ;

a fost mâna lui dreaptă în activitatea cu coloniștii din Cadrilater .

La Bazargic a condus un ziar.

-dr.Lupu despre **Polihroniade** : îl cunoaște ca om de talent și i-a făcut o extraordinară impresie

- **dr-Lupu** despre **IZCodreanu** :îl cunosc ca pe un om cumsecade .

-Gh.Sărbulescu despre **Tr.Cotigă** : S-a distins în centrul studentesc ca un element de ordine și inițiativă , de aceea a fost ales președinte ; ca să răspundă curentului comunist, susținut de o anumită presă, a scos ziarul " Dreapta " - ziar de doctrină naționaistă ;
n-a avut nici un amestec în devastarea lojei masonice .

-CCGiurescu despre **M.Stelescu** : l-a cunoscut ca deputat în parlamentul trecut ;
lua cuvântul în chestiuni de ordin general.

////////////////////////////////////

▣ **Ziua a IX-a , 29 mart.'34**

("Universul " , 30 mart.'34)

Președ. g-ral Ignat . Continuă audierea martorilor .

[**LD : Câteva declarații cu oarecare semnificații :**

solidaritatea macedonenilor ; solidaritatea generalilor ; ambiguitatea comisarilor și adversitatea nevindecabilă față de liberali

Ordinea depozitiilor am aranjat-o eu, pe criteriile de referență .

În proces, s-a desfășurat în ordinea intrării martorilor] -

-judecător Tell despre g-ral **Cantacuzino** : chiar în ziua atentatului (29 dec.) ,

Cantacuzino i-a spus că are ordin precis de la Căpitan

de a nu reacționa împotriva actelor ilegale ,

ci să aștepte să intenteze acțiune contra dizolvării .

Petre Papacostea / 28 mart.

-av. Vasiliu-Cluj : Care este caracteristica temperamentului macedonean ?
-Papacostea : Este **individualismul, independența și spiritul de jertfă**.
Ei sunt mai **sensibili la vibrațiile sentimentului național**.
-av.Vasiliu -Cluj : Ce știe martorul despre **un colonist macedonean , care n-a respectat consemnul comunității și s-a înscris în PNȚ ?**
-Papacostea : este cunoscut că **macedonenii coloniști din Cadrilater refuză să se înscrie în PNȚ , pentru că acest partid a legiferat în favoarea bulgarilor .**
Famiile care au încălcat acest consemn au fost sancționate de comunitate .
Martorul dă apoi **referințe bune** despre **Caranica și Belimace**.
-I.Foti despre **Caranica** : îl cunoaște de 10 ani ; a luptat pentru interesele coloniștilor români, scoțând o gazetă cu martorul.
-Prof.Victor Papacostea pentru **Caranica și Belimace** : pe Caranica l-a cunoscut dintr-o excursi apoi cu prilejul **diferitelor manifestări macedo-române**.
A fost preocupat de problema colonizării Cadrilaterului, mai ales în domeniul economic.
Pe Belimace l-a cunoscut ca student.Descinde dintr-o familie distinsă din Macedonia.
Unchiul său este un cunoscut poet al regiunii. Belimace conduce o revistă de folclor.
-Prof. univ.Murnu despre **Caranica** : este un **român macedonean fanatic , talentat , preocupat de nevoile coloniștilor .** Descinde dintr-o familie cumsecade din Macedonia ; rudele lui sunt colonizate în Cadrilater.
-G-ral inspector Condeescu despre **Crainic** : l-a cunoscut la Fundația "Principele Carol " unde a depus o activitate din cele mai laudabile. Mai târziu, s-au apropiat mai mult.
-Wart Mihail despre **Copuzeanu** : la tipografia lui Copuzeanu tipăreau manifeste și lucrări și alte partide. **Toate tipăriturile erau controlate de poliție ;**
////////////////////////////////////

Gh.Brătianu / 28 mart.'34

-av.Vasiliu -Cluj : Ce crede **despre dizolvarea Gărzii de Fier ?**
-Gh.Brătianu : **Mi-am spus părerea** imediat după dizolvare .
- Vasiliu : ce condiții i s-au pus martorului în ce privește colaborarea la guvern ?
-Brătianu : În afară de motivele care m-au îndemnat să refuz participarea și la alte guvernări, **guvernul Duca nu întrunea condițiunile de stabilitate .**
-Vasiliu: Arestările legionarilor erau necesare ?
-Gh.Brătianu : **Mi-am spus părerea** imediat după dizolvare .
-Vasiliu : **Au dat concursul partizanii dvs , să salveze membrii Gărzii de Fier ?**
-Gh.Brătianu : N-aș putea preciza cazuri speciale .
Gh.Brătianu / 28 mart.'34

////////////////////////////////////
mareșal Al.Averescu / 28 mart.'34

Intrând în sală, **Consiliul , publicul și acuzații se ridică în picioare .**
După ce depune jurământul, membrii Consiliului se așază ,
acuzații rămânând în picioare tot timpul depoziției.
-av. Vasiliu -Cluj : **Cum privește dl martor aplicarea stării de asediu ?**
-Averescu : Asupra acestei chestiuni, **m-am pronunțat într-un articol din " Îndreptarea " .**
În câteva cuvinte **aș putea rezuma acele păreri.**
Nu putem avea o lege a stării de asediu ,
atâta vreme cât **Constituția se opune categoric.**
- Vasiliu : Totuși, **dvs ați făcut uz de starea de asediu în 1920 ?**
-Averescu : **În 1920 , ne găseam încă în stare de război.**
În 1916, se votase o lege excepțională , care urma să se aplice tot timpul războiului european.În baza acelei legi se aplica starea de asediu.
-Vasiliu : Cum considerați dvs **dizolvarea Gărzii de Fier**, din punct de vedere legal și politic ?
-Averescu : **N-am pe ce să mă bazez spre a exprima o părere definitivă asupra legalității.**
În 1920, am dizolvat partidul comunist, având probe evidente că e pericolul ordinii publice .
-Vasiliu : Cum se face că în 1920 s-a întronat liniștea,deși comuniștii au participat la alegeri ?
-Averescu : **Liniștea nu se restabilește prin legi.**

A fost nevoie de mult tact ca să aplanez 70 de greve.

N-am oprit pe comuniști să meargă la alegeri.

Și-au ales reprezentanți în Parlament, și Parlamentul a luat măsuri disciplinare contra lor. Iar când am avut dovezi irefutabile împotriva comuniștilor, au fost trimiși în fața justiției.

-Vasiliu : ce părere aveți despre g-ral Cantacuzino ?
este capabil să intre într-un complot ?

-Averescu : Nu-l cred capabil.

mareșal Averescu / 28 mart.'34

//

D. R.Ioanițescu / 28 mart.'34

- av. Eugen Goga : A cunoscut pe CZCodreanu , ce părere are despre el ?

- **DRIoanițescu** : L-am cunoscut atât în Parlament cât și pe vremea când eram subsecretar de stat la Interne . Voia să facă un marș cu legionarii .Toate organele Siguranței se opuneau . Am stat de vorbă cu d.Codreanu care mi-a dat cuvântul de onoare că nu se va întâmpla nimic.

- Sunt prilejuri când partidele întrebuițează violența ?

- **DRIoanițescu** : Depinde de ce fel de violență. Înainte de război, partidele veneau la guvern prin violență. Și după război, n-a dispărut acest obicei.

- Ce știe despre d.Crainic ?

- **DRIoanițescu** : A fost ales deputat de Vlașca pe lista noastră , fără nici un angajament politic.

//

-prof. univ.**Găvănescu** despre **Corneliu Codreanu** : elementul românesc este dominat în multe activități publice, de numărul cel mare al străinilor .

-**Gr.Coandă** despre **legionari** : a vizitat casa legionarilor din Bucureștii Noi ; voia să se înscrie în Gardă , dar au intervenit evenimentele și nu a mai putut îndeplini formele necesare .

-**Gral Cantacuzino** despre **Corneliu Codreanu** : după ce a fost eliberat de la Jilava , s-a dus să-l viziteze pe Codreanu în str.Pescari 7.

Codreanu i-a spus atunci să comunice legionarilor să aștepte cu resemnare , căci **Jurnalul de dizolvare al Gărzii , va fi atăcat în justiție.**

El a și transmis acest ordin multor legionari.

-**av.Brodier** despre **Corneliu Codreanu** : în zilele de Crăciun a fost vizitat de CZC , care l-a consultat în ce privește legalitatea dizolvării .

//

▣ **Ziua a X - a , 30 mart.'34**

("Universul" , ""Adevărul" , 31 mart.'34; "Facla" 1 apr.'34)

Conduce **gral Ignat. Apărarea** iar atrage atenția asupra **cenzurării dezbaterilor procesului** . Încât **dezbaterile apar vădit incomplete și tendențioase.**

Comisarul Hotineanu spune că ziaristii nu pot fi obligați să reproducă toate dezbaterile, dar că trebuie să oglindească adevărul.

[**LD** : Se perindă martorii care depun în favoare unui inculpat sau altul .

les la iveală trăsături de caracter, psihologii, ipocrizii , politicianism .

generalii - Cihoschi, Moruzzi, Constandache , apără casta - pe Cantacuzino ;

politicienii - un p.d.v. partidist - Argetoianu, Vaida ...

legionarii / martori - își apără camarazii ;

avocații apărării - își apără clienții

Consiliul de război - conduce toată această defilare

În atmosferă , simt eu , plutește teama . atât a legionarilor , cât și a martorilor ...

răzbunarea Gărzii. Numele lui Duca este ocolit Contează chichițele avocațestești și .

În aceeași zi, **la tribuna parlamentului, politicienii rostesc opinii despre Garda de Fier, despre proces ...]**

Teodor Iurași (legionar) despre **echipa de asasini** / 30 mart.'34

Pe când se afla închis , cu un grup de legionari, la Făgăraș,

a auzit de moartea studentului Teodorescu și de suferințele camarazilor.

Constantinescu , care se afla în aceeași închisoare , era revoltat .

Auzii între timp că s-a dizolvat și Garda de Fier. Constantinescu a spus că vinovat e Duca. Patru legionari am hotărât atunci să suprimăm pe Duca.

Am venit la București cu **Constantinescu** ,

dar el **a ales pe Caranica și Belimace** ca tovarăși.

-**gral Constandache** : Câți legionari erați la Făgăraș ?

-**lurași** : 14 legionari.

-**Câți ați luat hotărârea de a suprima pe Duca ?**

-**lurași** : Patru legionari. Eu, Constantinescu și alți doi.

-De ce n-ai executat d-ta planul ?

-**lurași** : Eram sub comanda lui Constantinescu .

-Regreți moartea lui Duca ?

-**lurași** : Regret pierderea lui Duca ca om.

-**col.Hotineanu** : cere președintelui să consemneze în procesul verbal declarația **martorului**, care **trebuie reținut la dispoziția Consiliului** , pentru completarea cercetărilor , întrucât cele declarate de d-sa **constituie un fapt penal**.

-av.Vasilie -Cluj : **martorul a jurat** pe cruce și a venit să facă o **destăinuire sinceră a procesului său sufletesc**, ceea ce nu poate constitui un fapt penal.

Nu se poate face proces de intenție. Consiliul trebuie să meargă mai departe .

-**Hotineanu** :**Declarația martorului a fost aranjată ,**

ca să se spună că atentatul s-a pus la cale la Făgăraș .

-av.Vasilie - Cluj : **combate susținerea comisarului regal,**

arătând că **apărarea nu-i capabilă să recurgă la astfel de puneri în scenă.**

-**CZCodreanu** : Respinge acuzația d-lui comisar regal , că declarația ar fi aranjată .

" Nu se poate o ofensă mai mare ca aceasta .Și dacă putem fi bănuți în acest mod, atunci renunțăm la toți martorii și condamnați-ne "

Consiliul deliberând asupra incidentului privind depozitia lui lurași, hotărâște întocmirea unui proces verbal și parchetul militar să ia toate măsurile pe care le crede de cuviință.

În urma depozității , martorul lurași , a fost ridicat și depus în arestul Consiliului de Război.

Teodor lurași/ 30 mart.'34

//

C.Argetoianu / 29 mart. '34

- **av.Vasile Marin** : ca fost ministru de Interne, **cum vede d-sa Garda de Fier ?**

-**Argetoianu** : Ca ministru de Interne **n-am avut ocazia să mă ocup de activitatea Gărzii de Fier. M-am ocupat mai mult de mișcările studentești . [!!!?]**

Eu credeam că **studentimea n-are ce căuta în luptele politice.**

Măsurile ce le-am luat eu **n-au fost împotriva Gărzii de Fier**

ci împotriva mișcărilor studentești. În ce privește Garda, pe vremea guvernării noastre , **au fost alegeri parțiale la Neamț și Tutova.**

La Neamț, propaganda a fost liberă. **La Tutova**, nu **din vina** noastră, ci a **prefectului** , a fost mai strânsă. În ce privește directivele nu mă pot pronunța.

-av.V.Marin : **Dizolvarea este un act legal sau ilegal ?**

-**Argetoianu** : **Dizolvarea a fost ilegală**

-av.V.Marin : **Ce atitudine ați fi avut dvs față de Gardă dacă erați la guvern ?**

-**Argetoianu** : **Aș fi încheiat un cartel electoral cu Garda de Fier,**

și dacă n-ar fi primit, îi **garantam 4-5 locuri în Parlament.**

-**g-ral Comanescu** : Cunoscând pe **gral Cantacuzino** de la Jokey Club, **ce părere aveți despre dânsul ?**

-**Argetoianu** : Nu-l cred capabil pe generalul Cantacuzino de **asemenea acte .**

Pe el - să nu se supere - îl ia gura pe dinainte . Dacă ar fi știut el de atentat , fiți siguri că nu s-ar fi întâmplat , căci **vorbește prea mult.**

C.Argetoianu / 30 mart.'34

//

G-ral Cihoschi / 30 mart.'34

Pe Nichifor Crainic îl cunoaște , ca ziarist, din 1928 ; este profund animat de dragostea

pentru Tron și Țară ;om de ordine , drastic și un naționalist convins.

-gral Comanescu :ce crede martorul despre g-ral Cantacuzino ?este capabil de acțiuni subvesive ?

-**G-ral Cihoschi** : Îl cunosc bine.Este o natură expansivă, este un suflet curat, înzestrat cu sentimente curate .Dă dovadă de un curaj în a-și spune părerile , cum puțini oameni există.Nu-l pot crede capabil de acțiuni subversive.

g-ral Cihoscki / 30 mart.'34

////////////////////////////////////

G-ral Moruzzi / 30mart.'34

Dă detalii privind înscrierea g-ralului **Cantacuzino în Garda de Fier.**

A discutat cu el despre programul G de F .

-g-ral Comanescu : îl credeți în stare că **ar putea complota contra ordinii în stat ?**

-**g-ral Moruzzi** : Îl cred tot atât de în stare să facă lucrul acesta , **cum m-aș crede pe mine .**

////////////////////////////////////

-**dna g-ral Grabovschi și dr. Pantelimon** depun favorabil pentru **Copuzan** ;

-**Rădulescu- Râmnic** depune favorabil pentru **Traian Cotigă** ;

-**Anton Alaci** (ex- prefect de Putna -Focșani) , preot V.Goldeanu (Focșani) pentru

Cristache Solomon : că este credincios, că a zidit o biserică ;

-**Gh.Vlădescu** (tipograf) , **Zărnescu** (librar) , pentru **Hodoș** : că este om bun ;

-**G.Chercia** pentru **Clime** .

-**Părintele Moța** pentru fiul său , **Ion Moța**, arestat nevinovat de două ori , după dizolvarea Gărzii și după asasinat

-**Ștefan Simulescu** pentru fiul său **Sima Simulescu** : cum au fost arestați.

////////////////////////////////////

Al.Vaida Voevod * / 30 mart.'34

-Numele ?

-Alexandru Vaida Voevod

-Vârsta ?

-62 de ani .

-Profesia ?

-Proprietar .

-**Apărarea** : Să ne spună dl Vaida -Voeod **ce crede despre " Garda de Fier "?**

-**Vaida** : " Când am ajuns **ministru de Interne , mișcările studentești se găseau în toi.**

O datorie a mea imediată era să mențin ordinea .

Și atunci, aducându-mi aminte de trecutul meu , pentru că , student fiind, am participat și eu la

două organizații .Imediat am căutat deci **să iau contact cu șeful Uniunii studentești din**

București și alte organizații similare , căutând , pe toate căile , cu vorba ,

să-i conving că aceste demonstrații nu duc la nimic bun.

" Referitor la argumentul lor , la **elementul minoritar**, le-am răspuns că

nu este decât o singură cale : aceea de muncă , prin concurență .

"Am reușit să-i conving și, în loc să mobilizez forța armată, **le-am dat toată libertatea**

și am putut , astfel, pe această cale, **să-i liniștesc.**

Tot în timpul acesta, **am mai avut contact** , prin șeful meu de cabinet de atunci,

care avea și părți bune și părți rele, **cu organizații studentești.**

Șeful de cabinet a venit, **în preajma zilei de Sf.Mihail** , să-mi comunice din partea lui

Corneliu Codreanu că, **dacă în decursul acelei zile , nu va vedea pe stradă nici un fel de**

polițist, manifestația lor va decurge în cea mai perfectă liniște.

" Eu i-am răspuns, însă , șefului meu de cabinet că **nu-l cunosc pe Corneliu Codreanu**

și că toate referințele mele de până acum asupra d-sale ,

mă fac să cred că este un om al dezordinii ." Totuși, mi-am spus, că este de datoria mea să

merg și pe această cale.

Am căutat pe urmă să-l cunosc și l-am invitat la Ministerul de Interne .

i-am cerut atunci **să-mi lămurească misterul ce există în mișcarea sa ,**

și să-l asigur că o doctrină antisemită nu se poate construi.

" **L-am întrebat ce este cu calul alb**, cu **săculețul de pământ**, și ce este cu toată

atitudinea lui potrivnică evreilor. "A trecut mult timp și ne-am mai văzut de câteva ori.
**Eu nu aprob atentatul nici din motive politice , nici din alte motive . Probă ne este istoria că
atentatele demoralizează întotdeauna , și pe atentator și mulțimea.**
Și nu pot servi niciodată la nimic. Ele sunt piedici ale progresului.
E trist, d-lor generali, unde s-a ajuns. Eu regret profund moartea lui IG Duca. "
La plecarea d-lui Vaida , Curtea și întreaga asistență se ridică în picioare .

* **Notă :**

În aceeași zi, în **Senat**, **Grigore Gafencu** spunea că **zvonurile în legătură
cu așa -zisul sprijin dat de Vaida legionarilor , au fost neîntemeiate .**
"DI Alexandru Vaida -Voevod n-a dat nici odată un sprijin direct sau indirect ,
moral sau material , Gărzii de Fier, dar a urmărit cu interes frământările tineretului."
(DS, MO 24, p. 1071-72)

Vaida -Voevod / 30 mart.'34

////////////////////////////////////
-**Șumuleanu** -lași despre **Corneliu Codreanu** : îl cunoaște de copil. Referințe bune.
- **Nicolae Brânzeu** -Lugoj despre **C.Z.C** .L-a asculta la o conferință religioasă .
a fost o conferință de specialitate, lipsită de orice aluzie politică.
- **Vasile State** -Adjud despre **C.ZC** , despre întrunirea de la Adjud.
- **av. Ricman** despre **CZC** . Cum a depus el lista electorală la Romanați.
- **prof.Dragomirescu** -lași despre **Banea** , care l-a fost elev. Referințe bune.
- **Vișan Ilie** -Rădăuți despre **Iașinschi** .Referințe bune.
- **Teofil Oancea** -lași despre **Niță Ilie** .Aducea alimente la studenții baricadați la Râpa galbenă.
- **Dan Rădulescu** -Cluj , **prof.Vințan Ion** -Timișoara , **Horia Sima** , **C.Tudorache** -Panciu ,
povestesc cum au fost arestați

La un moment dat ... **atât acuzarea** (g-ral Petrovicescu)

cât și apărarea renunță să mai audieze martori .

-**av.Vasilii** -Cluj : cu o singură excepție : d-nii **Titulescu** și chestorul **Călătorescu**

-**Comisar regal Hotineanu** : s-a intervenit să vină , dar , dacă nu vor veni,

roagă Curtea să continue procesul

- **Președ.Ignat** : se va interveni , din nou, pentru ca d.Titulescu și Călătorescu

să fie prezenți mâine dimineața . Dacă nu vor veni, se va trece la dezbaterea de fond ...

////////////////////////////////////

▣ **Sentința în procesul asasinării lui Duca / "vinerea mare " , 6 apr.'34**

("Adevărul " , 7 apr.34)

Verdictul : asasinii Constantinescu, Belimace și Caranica ,

au fost condamnați la muncă silnică pe viață ;

Ceilalți 50 , acuzați de complot, au fost achitați.

Condamnații duși la Jilava, de unde vor fi transferați la Aiud .

Achitații au fost eliberați , iar celor din provincie li s-au dat foi de drum.

Sentința procesului / 6 apr.'34

Procesul asasinilor lui Duca

2.) C.Titel Petrescu , Procesul Gărzii de Fier, 25 mart.'34

("Lumea Nouă" , an XXVIII, nr. 13 , 25 mart.'34)

Luni a început [19 mart.'34] procesul atentatorilor la viața lui IG Duca și al acțiunii
Gărzii de Fier.

C-T.Petrescu / 26 mart.'34

▣ **Competența juridică .**

" Nu-mi propun să discut **chestiunea juridică , controversată** ,
asupra **competenței instanței militare** , de a instrui și judeca acest proces.**Problema** , foarte

interesantă din punctul de vedere al principiilor de drept , **a fost soluționată și de Curtea de Casație-în contra părerilor noastre** - în repetate rânduri ,
cu ocazia proceselor noastre și ale comuniștilor ,
în sensul constituționalității legii stării de asediu și a competenței instanțelor militare
de a judeca infracțiunile contra siguranței statului ,
chiar când faptele sunt săvârșite anterior proclamării stării de asediu. "
CTPetrescu / 26 mart.

▣ **Asasinatul , teroarea, violența - ca arme politice**

" Nu mă voi preocupa nici de asasinii fostului șef al partidului liberal .
PSD au repudiat întotdeauna și pretutindeni asemenea metode de combatere
a adversarilor , prin suprimarea lor cu băta sau revolverul.
Violențele personale, adoptate pe vremuri de anarhiștii individualiști
și astăzi de fasciști și hitleriști , nu sunt , de altfel, decât un produs logic al
individualismului împins la extrem de către organizația economică actuală ;
ele sunt, din punct de vedere practic, de prefacere socială , ineficace ,
iar din punct de vedere filozofic, antiumane . "
C.T.Petrescu / 26 mart.'34

▣ **Garda de Fier, mișcările naționaliste**

▣ **Extrema dreapta**

"Ceea ce interesează este **gruparea politică** , cu **ideologia ei greșită**,
cu **acțiunea ei nefastă**. **Mii, zeci de mii de oameni** : țărani, muncitori, intelectuali,
revoltați - și cu drept cuvânt - **de un regim de oprimare** ,
se organizează în vederea constituirii unui guvern dictatorial
și **a distrugerii ideii de stat democratic**, ca și când dictatura a putut pune capăt vreodată ,
în vreo țară , crizei , șomajului și, în general , regimului de exploatare a muncii !
" **Marea greșală a acestor rătăciți în grupurile politice de dreapta** ,
este că ei **nu cercetează cauzele reale** ale suferințelor celor mulți, înlănțuirea fenomenelor care
conduc lumea, fazele către care se îndreaptă omenirea.
" Ignorând aceste cauze , **ei atribuie mizeria maselor producătoare ...existenței libertăților**
publice , evreilor și pretențiilor clasei muncitoare de la orașe , la o viață mai bună.
"Ceea ce ne interesează mai mult în această **propagandă a extremiștilor de dreapta** ,
că ei reușesc , prin **mistica lor înșelătoare** , **să câștige aderenți** chiar **în masele muncitoare**
de la sate și orașe , **care se lasă convinse** că numai renunțând la democrație și alugând pe
evrei , li se poate aduce o îndreptare a vieții lor . " [-----]
C.Titel Petrescu / 26 mart.'34

3.) **"Lumea Nouă "** , **Procesul Gărzii de Fier, 1 apr.'34**

" **Procesul Gărzii de Fier** se desfășoară la **Consiliul de Război** așa cum era de prevăzut : **cu zeci și sute de martori** (din care imensa majoritate complet inutilă) ,
cu obligatoriile declarații de nevinovăție ale acuzaților, care , evident, **sânt și au fost cei mai blânzi și mai pașnici oameni de pe fața pământului** ,
cu și mai **obligatoriile chițibușuri avocățești și tirade naționaliste ale apărării** .
Apar și oameni politici , **Maniu, Lupu și alții** , cu **mărturii de conivență** .
Se produc **obișnuitele lovituri** , se fac **obișnuitele presiuni ...**"Dar din dezbaterile acestui
proces, **nu rezultă deloc că se judecă** , de fapt,
nu un simplu asasinat , ci însăși concepția politică în al cărei centru stă
violența și asasinatul , concepția Gărzii de Fier, și, mai ales,
nu se degajează impresia că importanța politică a acestui proces ,
este considerată în adevărata ei lumină și în adevăratele ei proporții. De ani de zile, o **mișcare de anarhie își face de cap în această țară** ,

speculând în mod nerușinat ideea națională , în slujba unui anumit scop , care numai național nu poate fi.

" **Scandaluri , agresiuni, asasinate , au ilustrat acțiunea Gărzii de Fier.**

Acțiunea lui Duca a încoronat-o . Și totuși , nu se înțelege , încă , că acestei acțiuni trebuie să i se pună cea mai energică împotrivire , și trebuie să i se dea cele mai severe sancțiuni.

[-----]

Aderarea unei grupări ca Garda de Fier la principiile dictaturii a la Hitler,

înseamnă totodată și **aderarea la teza revizuirii granițelor existente .**

Or, aceasta înseamnă , în limbajul statului nostru burghez : **TRĂDARE DE PATRIE .**

Rămâne de văzut dacă **cel puțin de acest criteriu se vor conduce judecătorii** care sunt **chemați să aprecieze nu numai faptele materiale** - focurile de revolver - **ci și semnificațiile lor "**

Procesul G. de F / 1 apr.'34

4.) Legea apărării statului , Senat, Cameră , 2 - 5 apr.'34

Victor Antonescu (ministr. Justiției) ; raportori : **Toni Iliescu** (Senat) ,

Aurelian Benteiu (Cameră) **Vezi doc.integrale la fișierele de partid și fișier Legislație**

[" Adevărul" , 7 apr.'34 - atmosfera din cameră -

În Cameră, asistență puțină , la galerie . Fie că ședința din ajun la care vorbise Titulescu (4 apr.) consumase toate atențiile, fie din alte motive, cetățenii păreau mai puțin ahtiați de spectacolul din Dealul Patriarhiei. Ședințele care preced vacanța parlamentară se desfășurau de obicei într-o grabă mare , **deputații erau grăbiți să plece la tren.**

Vacanța a fost însă întârziată cu câteva discursuri care , dacă n-au schimbat sau îmbunătățit legea apărării statului, **au creat cel puțin o atmosferă în care s-a pus sămânța unei bine înțelese apropieri .**

A unei apropieri **între cele două mari partide de guvernământ,** deopotrivă de **interesate să apere regimul democratic.**

Această atmosferă a creat-o discursul - atât de substanțial și bine construit - al d-lui Armand Călinescu .]

A. Expunerea de motive, Victor Antonescu, Senat (2 apr.) , Cameră (4 apr.'34)

(DAD, MO 38, șed. din 4 apr.'34, "săptămâna patimilor" , p. 1647 -1650)

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ **Necesitatea legii**

▣ **Răspunderea partidelor politice**

▣ **Extremismul : de stânga - de dreapta**

" Nu credem că este necesar să insistăm asupra **realității fenomenelor morbide de ordin social și politic, care s-au manifestat în ultimul timp** și care ne impun să prezentăm acest **proiect de lege.**

"Faptul că unele grupări politice înțeleg să facă apel sau să întrebuințeze **violența și chiar crima, contra autorităților sau cetățenilor pașnici** de alte credințe politice , **constituie o gravă amenințare** față de care legiuitorul nu poate să rămână indiferent .

"Dacă actele de violență , **comise izolat sau în grup,**

cad uneori **sub sancțiunea legilor în vigoare** - autorii lor putând fi pedepsiți - **legile actuale nu prevăd nici un fel de măsură contra grupului în numele căruia s-a acționat**

sau **în sânul căruia a apărut acea periculoasă psihologie colectivă ,**

care **determină comiterea unor asemenea acte de violență sau de teroare,**

care amenință , în mod general , **ordinea de Stat**

" **Grupările sau partidele politice** sunt necontestat

indispensabile mecanismului parlamentar și regimului constituțional ,

însă activitatea sau propaganda lor trebuie să rămână și să se facă **în limitele legilor și principiilor constituționale**

care stau la baza așezării Statutului nostru.

"Când violența ia locul ideii , când crima sau delictul înlocuște critica, **rațiunea de a mai fi a acelei grupări , nu mai există.**

" În fața **tendințelor de desagregare socială,** în fața mișcărilor cu caracter anarhic și **terorist, fie ele de dreapta , fie de stânga,**

noi **dispozițiuni de ordin legislativ se impun,** spre a da putința unei acțiuni rapide de **apărarea ordinii în Stat** și de **înfrânare a ațățărilor primejdioase.** "

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ **Legea penală .**

▣ **Măsurile preventive : dizolvarea !**

" Pentru a **împiedica** o asemenea **activitate** care tinde să zdruncine instituțiunile ce dau securitatea și protecția legală **vieții politice și sociale a Statutului ,** **trebuie să recurgem ,** în primul rând, **la măsuri preventive.**

" În această materie , **nu se poate aștepta executarea actelor**

care să îndrituiască **aplicarea legii penale ,**

căci reacțiunea **întârziată** împotriva lor , adesea ori rămâne **ineficace,**

sau **impune o represiune** care poate tulbura în mod grav normala dezvoltare a statului.

" Urmând deci sfatul dat de **știința penală modernă,**

după care **< mieux vaut prévenir que punir ! > ,**

o elementară prevedere socială ne arată că **cea dintâi măsură preventivă** de luat ,

contra unor astfel de grupări **ar fi aceea a dizolvării lor ,** măsură care ,

din cauza urgenței cu care trebuie aplicată , **nu poate fi încredințată decât guvernului .**

Este de la sine înțeles că , **o atare măsură radicală ,**

nu poate fi luată contra grupărilor sau partidelor politice de ordine ,

pentru că la un moment dat, în desfășurarea luptelor politice,

un partizan a putut comite un act de violență ori altă infracțiune.

Pentru a **înlătura** aplicațiunii abuzive, **un criteriu obiectiv trebuie să justifice** edictarea măsurii :

pericolul de care ordinea publică în Stat e amenințată ,

prin generalitatea actelor de violență sau de teroare întrebuițate ."

" În fine, trebuie observat că **măsura luată ar fi cu totul iluzorie ,**

dacă s-ar lăsa posibilitatea celor care făceau parte din **gruparea dizolvată ,**

de a se întruni a doua zi, **sub altă denumire,**

sau de a se asocia cu o altă grupare , pentru a continua acțiunea lor dizolvantă "

"O dizolvare pronunțată , **impune o serie de alte măsuri necesare ,** cum sunt ,

de exemplu : **aceea a interzicerii unei alte grupări de a primi în sânul său pe membrii**

grupării dizolvate , pentru un timp liumitat ; **aceea a interzicerii** ca altă grupare să ia numele

grupării dizolvate ; **aceea a închiderea cluburilor** sau localurilor de întrunire și activare ;

aceea a ridicării corespondenței , etc. "

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ **Măsuri preventive : funcționari, studenți, elevi .**

"În altă ordine de idei, trebuie observat că **dacă funcționarilor Statutului**

le este interzis - afară de unele excepțiuni - **de a face politică militantă ,**

nu le poate fi îngăduit , în nici un caz, de a face parte din grupările politice

care **caută să-și impună doctrinele prin violențe și teroare .**

De aceea **se impune** ca în contra unor atari funcționari , care participă la acțiuni împotriva

Statutului , să se poată lua **măsura suspendării și înlăturării lor din serviciu,**

bineînțeles cu respectul garanțiilor acordate de legile respective, adică **cu avizul Consiliilor**

de disciplină sau a organelor de judecată de pe lângă autoritatea căreia îi aparține funcționarul.

" În aceeași ordine de idei , trebuie să **semnalăm și faptul** că ,

în centrele noastre universitare și în unele școli,

s-au constatat unele **agitațiuni incompatibile** cu atmosfera de seninătate ce trebuie

menținută în învățământ. De aceea, **s-au prevăzut sanctiuni pentru studenții și elevii** care s-ar dovedi că au făcut parte **dintr-o grupare politică dizolvată.**"
Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ Membrii grupărilor dizolvate.

▣ Aleșii grupărilor dizolvate .

"În ceea ce privește **identificarea membrilor grupării dizolvate**, dacă, pentru o parte din ei, și în deosebi pentru acei care **au figurat pe listele de candidați** în alegeri, se poate ușor stabili aceasta și ei pot fi **ușor identificați**, sunt însă **alții a căror activitate și calitate trebuie stabilită de un organ imparțial.**

" Deși chestiunile ce acest organ va avea de rezolvat sunt simple chestiuni de fapt, totuși am crezut necesar să facem apel și de astă dată la **garanția de imparțialitate ce ne oferă magistratura noastră.**

De aceea, **stabilirea calității de membru al vreunei grupări dizolvate,** a fost dată **în competența tribunalelor** . Recursul se va judeca de către **Curtea de Apel.**

"**Ca o consecință** a constatărilor tribunalelor , este de intreres public ca toți **acei care vor fi dovediți că au făcut parte dintr-o grupare dizolvată, să nu mai aibă dreptul să acționeze** în viața politică și, prin urmare, **să candideze** , sub nici o formă **în vreo alegere legislativă , de județ sau comună**, timp de trei ani [**până în 1937 !**] De asemenea, este de interes , ca toți **membrii Corpurilor legiuitoare , ai consiliilor județene și comunale**, care se vor fi dovedit că au fost aleși ca **reprezentanți ai unei grupări politice dizolvate , să-și piardă mandatul,** dacă Adunarea respectivă ia o asemenea hotărâre.
Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ Asociațiunile secrete

"Pe de altă parte, experiența a arătat că **activitatea criminală în general**, dar mai ales aceea **contra ordinii politice și sociale** , **găsește o atmosferă de închegare , dezvoltare și încurajare**, în **asociațiunilor secrete de tot felul.**

În adevăr, în aceste **asociațiuni** , fie ele statutare sau numai în fapt, cu **atmosfera mistică** de care inițiatorii știu să se înconjoare , **toate ideile , toate curentele extremiste** , își găsesc ușor reprezentanți și executori.

"Pentru a preveni și împiedica o atare activitate dăunătoare ordinii sociale, **se impune în mod preventiv interzicerea formării de asemenea nuclee , sub forma de asociațiuni secrete** , și aplicarea , la nevoie, de **sanctiuni** contra acelor care ar înfrânge o atare prohibițiune.

Luând această măsură, legiuitorul român nu ar face decât să urmeze exemplul altor legislațiuni . (ex.Codul austriac , legislația italiană)

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ Legea penală .

▣ Măsurile preventive : dizolvarea !

" **Pentru a împiedica o asemenea activitate** care tinde **să zdruncine instituțiunile** ce dau securitatea și protecția legală **vieții politice și sociale a Statutului** , **trebuie să recurgem** , în primul rând, **la măsuri preventive.**

" În această materie , **nu se poate aștepta executarea actelor** care să îndrituiască **aplicarea legii penale** ,

căci reacțiunea întârziată împotriva lor , adesea ori **rămâne ineficace**, sau **impune o represiune** care poate tulbura în mod grav normala dezvoltare a statului.

" Urmând deci sfatul dat de **știința penală modernă**, după care **< mieux vaut prévenir que punir ! >** ,

o **elementară prevedere socială** ne arată că **cea dintâi măsură preventivă** de luat ,
contra unor astfel de grupări **ar fi aceea a dizolvării lor**, măsură care ,
din cauza urgenței cu care trebuie aplicată , **nu poate fi încredințată decât guvernului .**
Este de la sine înțeles că , **o atare măsură radicală** ,
nu poate fi luată contra grupărilor sau partidelor politice de ordine ,
pentru că la un moment dat, în desfășurarea luptelor politice,
un partizan a putut comite un act de violență ori altă infracțiune.
Pentru a înlătura aplicațiunii abuzive, **un criteriu obiectiv trebuie să justifice** edictarea măsurii :
pericolul de care ordinea publică în Stat e amenințată ,
prin generalitatea actelor de violență sau de teroare întrebuițate . "
" În fine, trebuie observat că **măsura luată ar fi cu totul iluzorie** ,
dacă s-ar lăsa posibilitatea celor care făceau parte din **gruparea dizolvată** ,
de a se întruni a doua zi, **sub altă denumire**,
sau de a se asocia cu o altă grupare , pentru a continua acțiunea lor dizolvantă "
"O dizolvare pronunțată , **impune o serie de alte măsuri necesare** , cum sunt ,
de exemplu : aceea **a interzicerii unei alte grupări de a primi în sânul său pe membrii**
grupării dizolvate , pentru un timp liumitat ; aceea **a interzicerii** ca altă grupare să ia numele
grupării dizolvate ; aceea **a închiderea cluburilor** sau localurilor de întrunire și activare ;
aceea **a ridicării corespondenței** , etc. "
Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ **Măsuri preventive : funcționari, studenți, elevi .**

"În altă ordine de idei, trebuie observat că **dacă funcționarilor Statutului**
le este interzis - afară de unele excepțiuni - **de a face politică militantă** ,
nu le poate fi îngăduit , în nici un caz, de a face parte din grupările politice
care **caută să-și impună doctrinele prin violențe și teroare** .
De aceea **se impune** ca în contra unor atari funcționari , care participă la acțiuni împotriva
Statutului , să se poată lua **măsura suspendării și înlăturării lor din serviciu,**
bineînțeles cu respectul garanțiilor acordate de legile respective, adică **cu avizul Consiliilor**
de disciplină sau a organelor de judecată de pe lângă autoritatea căreia îi aparține funcționarul.
" În aceeași ordine de idei , trebuie să **semnalăm și faptul că** ,
în centrele noastre universitare și în unele școli,
s-au constatat unele **agitațiuni incompatibile** cu atmosfera de seninătate ce trebuie
menținută în învățământ. De aceea, **s-au prevăzut sancțiuni pentru studenții și elevii**
care s-ar dovedi că au făcut parte **dintr-o grupare politică dizolvată.**"
Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ **Membrii grupărilor dizolvate.**

▣ **Aleșii grupărilor dizolvate .**

"În ceea ce privește **identificarea membrilor grupării dizolvate,**
dacă, pentru o parte din ei, și în deosebi pentru acei care **au figurat pe listele de candidați**
în alegeri, se poate ușor stabili aceasta și ei pot fi **ușor identificați,**
sunt însă **alții a căror activitate și calitate trebuie stabilită de un organ imparțial.**
" Deși chestiunile ce acest organ va avea de rezolvat sunt simple chestiuni de fapt,
totuși am crezut necesar să facem apel și de astă dată
la **garanția de imparțialitate ce ne oferă magistratura noastră.**
De aceea, **stabilirea calității de membru al vreunei grupări dizolvate,**
a fost dată **în competența tribunalelor** . Recursul se va judeca de către **Curtea de Apel.**
"Ca o **consecință** a constatărilor tribunalelor , este de intreres public ca
toți **acei care vor fi dovediți că au făcut parte dintr-o grupare dizolvată,**
să nu mai aibă dreptul să acționeze în viața politică și, prin urmare, **să candideze** ,
sub nici o formă **în vreo alegere legislativă , de județ sau comună,** timp de trei ani
[**până în 1937 !**] De asemenea, este de interes , ca toți **membrii Corpurilor legiuitoare** ,

ai consiliilor județene și comunale, care se vor fi dovedit că au fost aleși ca reprezentanți ai unei grupări politice dizolvate , să-și piardă mandatul, dacă Adunarea respectivă ia o asemenea hotărâre.
Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ Asociațiunile secrete

"Pe de altă parte, experiența a arătat că **activitatea criminală în general**, dar mai ales aceea **contra ordinii politice și sociale** , **găsește o atmosferă de închegare , dezvoltare și încurajare**, în **asociațiunilor secrete de tot felul**.

În adevăr, în aceste **asociațiuni** , fie ele statutare sau numai în fapt, cu **atmosfera mistică** de care inițiatorii știu să se înconjoare , **toate ideile , toate curentele extremiste** , își găsesc ușor reprezentanți și executori.

"Pentru a preveni și împiedica o atare activitate dăunătoare ordinii sociale, **se impune în mod preventiv interzicerea formării de asemenea nuclee , sub forma de asociațiuni secrete** , și aplicarea , la nevoie, de **sanțiuni** contra acelor care ar înfrânge o atare prohibițiune.

Luând această măsură, legiuitorul român nu ar face decât să urmeze exemplul altor legislațiuni .
(ex.Codul austriac , legislația italiană)

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ Legea apărării statului.

Dacă se compară dispozițiunile proiectului românesc, cu legile existente în alte State, se va putea constata ușor că "**am căutat totuși să reducem la minimum posibil , măsurile represive**, dând **o mai mare importanță măsurilor preventive**.

-**Actul dizolvării** (art.1, 2) este încredințat Guvernului.

-**Dizolvarea** (art. 9, 10) - ca un avertisment, ca o măsură preventivă, de scurtă durată .

- **Aprecierii culpabilității și aplicarea pedepselor** (art. 3, 4) , revin instanțelor judecătorești .

- **Interdicțiunea asoc.secrete** (art. 12, 13) , considerată delict, nu complicitate.

- Scuză absolutivă (art.21) , pentru participanții care denunță asociațiunea.

----- Expunerea de motive / 2, 4 apr.'34 -----

("Lupta" , XIII, 3732, 3 apr.'34)

4a.) Victor Antonescu (ministrul de Justiție)

[Stenogramă integrală , subtitluri, sublinieri, comentarii - LD :doc.integral -fișierPNL VII

/ **Curente subversive- legislație represivă** /

/ Opinii senatoriale : Toni Iliescu, Gr.Gafencu, M.Manoilescu , Slătineanu /

/ Ipostaza etică - răspunderea guvernului / **Curente extremiste : STÂNGA - DREAPTA** /

/ **Misticile noi : Rusia, America, Germania, Italia** //

/ Ordinea în stat - **limitele libertății** / Apărarea ordinii - legislație comparativă : Elveția /

/ Statutul României Mari // Demnitatea : IICBrătianu / Conf.de la Versailles - minoritățile /

/ **Apărări fundamentale : ordinea, siguranța, unitatea națională** /

/ **Legea apărării ordinii în Stat** /

Vict.Antonescu / 2 apr.'34

▣ Ipostaza morală a legiuitorului.

▣ Opoziția - Guvernul

" Eu recunosc că acest proiect **ridică chestiuni grave și conștiința noastră cere să fie lămurită** asupra unor puncte , **dar cred că dacă** în discuțiunea acestui proiect **plecăm numai de la ideile filozofice** care au animat discursul d-lui **Manoilescu** , sau **cele de ordin general** ale d-lui **Gafencu** , **am greși fundamental**.

"Dați-mi voie să vă spun că **și mie mi-ar conveni și aș fi în largul meu** , **dacă aș vorbi ca opozant** , ridicându-mă , dacă talentul meu m-ar ajuta,

până la înălțimea eleganței d-lor Manoiescu și Gafencu,
dar pentru aceasta, **ar trebui să nu port nici o răspundere** .
Situatiunea pe care o ocupăm, documentele pe care le avem,
ne obligă la o atitudine contrarie. [-----]

Eu cred, d-lor, că dacă , într-adevăr, suntem conștienți de vremurile pe care le trăim,
dacă avem un pic de răspundere și un pic de sinceritate,
trebuie să mărturisim situația așa cum este, și să nu lăsăm situația
pe mâna vorbitorilor fără răspundere și fără curaj.
Este mai mare curajul să iei o măsură pe care nu ți-o dictază dorința ta,
decât să faci discursuri frumoase , când ai cultura pe care o ai. "
Vict. Antonescu / 2 apr.'34

▫ Curențele extremiste : stânga -dreapta

▫ Prevenirea pericolelor

" Nu vom permite , d-le Gafencu, ca cei ce fac **agitatii de stânga** ,
să plănuiască pe ziua de mâine , **vacanța legalității** ,
după cum nu vom permite nici **agitatorilor de dreapta** , **să pregătească dictatura.**
Să băgăm bine de seamă : **după momentele tulburi , vine totdeauna reacțiunea .**
Statele care nu sunt capabile să se apere , pier ;
Societățile care nu sunt capabile să se apere , se distrug .
În timpul Frondei, pe vremea minorității lui Ludovic al XIV-lea,
după dezordine, a venit dictatura ,
și după revoluția franceză , a venit **dictatura lui Napoleon I .**
[-----]

Nu numai la noi **simptome îngrijorătoare** se arată.

Dacă ar fi o situație proprie numai nouă, ați putea crede că **ne aflăm în fața unei situații**
în care **vindecarea răului , stă numai în mâna noastră**, și că , într-adevăr ,
guvernul exagerează sau se sperie. Dar nu este așa.

Este o situație bolnavă și nu suntem **numai noi contaminați , ci este toată lumea.**
Dacă mai avem conștiința și mai avem curajul că **avem lucruri de apărut, care trebuiesc**
apărate, să le oprim atâta timp cât este vreme , să nu așteptăm ,
când rătăcirea va fi adâncă și când toată țara va fi cuprinsă de ideile
care, din fericire, **astăzi, sunt numai la suprafață.**
Atunci va fi **prea târziu și răul va fi prea adânc. "**
Victor Antonescu / 2 apr.'34

▫ Mistici noi

[LD : atenție la **reflecțiile lui Antonescu despre America** !Nu le-am mai întâlnit, până la el .]
"Vedeți ce se petrece în toată lumea.

Este încă o fericire că, **grație așezării noastre agricole și caracterului pașnic** al poporului
nostru , **suntem în starea de ordine în care suntem**, căci în alte părți nu este așa.

" Nu vedeți că **se plăsmuesc mistici noi , se cârmuiesc societăți**
pe baza altor idei, decât ideile care au dăinuit atâta vreme ?

Aveți mistică **bolșevismului în Rusia** , mistică **fascismului în Italia**,
mistică **hitlerismului în Germania**, și aveți **guvernarea prin decrete și legi** ,
pentru suprimarea libertăților economice , **în America.**

Aveți curențe formidabile, care se bazează pe **două idei mari** , în toată lumea :
aveți **căutarea unui ideal economic** , pentru popoarele care **se ocupă de bogăție,**
ca ultim final al civilizației , și anume , **în Rusia și America** ,

și aveți o **axă politică** a unor societăți ,

care caută o **nouă orientare politică** prin **fascism și hitlerism.**

Stă lumea întreagă în **vâltoarea acestor mari idei**, care **revoluționează mintea**,
și **dvs vreți să stăm impasibili ? "**

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▣ Ordinea în stat

▣ Limitele libertății

"Iertați-mă, nu sunt din firea mea un revoluționar, și **nu aș fi primit niciodată** ca eu, omul care **mi-am făcut din blândețe regulamentul vieții mele**, să vă prezint o asemenea lege, **dacă** ea n-ar fi fost necesară.

Dar ce **vorbiți dvs de libertate ?**

Libertatea individuală trebuie să nu atace fundamentul societății.

Libertatea individului nu poate să meargă contra statului .

Eu știu că viața este o luptă continuă, dar **o luptă pe căi legale.**

Nu o luptă , însă, prin sdruncinarea violentă a ordinii în stat .

O societate care nu este capabilă să reacționeze și să se apere , nu merită să trăiască .

Dar luați pe **Polybe** , un istoric și un înțelept al antichității grecești, care când vorbește de libertate , pare că nu o înțelege și o confundă cu dreptatea, mai mult cu justiția și ordinea în stat.

Mergeți mai departe , luați pe însuși **Robespierre** , și veți găsi aceeași idee.[-----]

Nu vă eronați în concepțiuni filozofice care nu cadrează cu vârtoarea zilelor de astăzi .

Și **Catilina** strângea în jurul lui nemulțumiți și le **promitea iertarea totală a datoriilor.**

Și el, **d-le Manoiescu**, în afară de **Caton** și **Cicero**, fiindcă vremurile erau turburi,

Și guvernul încăpuse pe mâini slabe, avea tacită aprobare , nu complicitate,

a unor oameni ca Cezar sau Crasus , pentru că sperau și ei, ca , din mâini slabe,

guvernul să treacă în mâinile lor.

" Catilina este al tuturor timpurilor , d-le Manoiescu, și ar fi fost mai bine **dacă ai fi invocat**

momentul în care **Senatul roman** , convocat noaptea, în templul lui Jupiter,

pronunța o exorțatiune contra lui Catilina.

Istoria se repetă , situațiunile tragice sunt de toate momentele.

Citeam , d-le **Manoiescu**, cu uimire , acum câtăva vreme , când mă ocupam

de conversiune, **o scrisoare a unui om politic** , care spunea lucrul următor :

< **Statutul devine din ce în ce mai electoral** ; i se cere foarte mult,

și **dă în măsura în care i se cere .** >

Chestiunea este de actualitate, nu-i așa , d-le **Manoiescu ?**

dar știți cine scria aceste rânduri ? **Maurepas** , ministrul lui Ludovic al XV.lea,

către **ducele de Lauzun....**

[**LD : atenție cum pune problema generațiilor ! În sfârșit, un gând simplu, echilibrat .**

" Și acum, d-le **Gafencu**, **este într-adevăr frumos să vorbești așa cum ai vorbit d-ta.**

Arătai că tineretului îi aparține viitorul țării.

Da, tineretului ; dar țara nu aparține numai lui, care va fi guvernul de mâine,

țara aparține și nouă , care am clădit-o în granițele actuale

și tuturor morților care zac în morminte scumpe nouă."

[-----]

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▣ Apărarea ordinii în stat

▣ Legislație comparativă

[**LD : argumente comparative , studiul legislației altor țări . Are legea elvețiană .]**

... când vedem noi că **o țară democratică ca Cehoslovacia** , face **o lege** ale cărei dispozițiuni

nici un guvern românesc n-ar fi îndrăznit să vi le prezinte , și cu toate acestea , s-a votat .

De cine ? **De un Parlament condus de toate partidele , votând chiar socialiștii** ,

unde **ceea ce vă cerem noi** , să lăsați să facă justiția în proporție mult mai restrânsă,

face puterea executivă, guvernul,

și când vedem că **în Elveția** , cea mai pașnică țară din lume, oamenii cei mai domoli,

democrația cea mai perfectă din Europa , este preocupată de această problemă ,
ce să mai spunem noi de necesitatea acestei legi ? [-----]

Din Mesajul Consiliului Federal elvețian către Consiliul Legislativ (8 mai 1933) :

**< Dacă introducem astfel, diferite dispoziții penale într-o lege specială ,
anticipând asupra reglementării generale, este , mai înainte de toate, pentru a apăra ,
nu forma actuală a statului, dar ideea democratică pe care este clădită Confederația.
Oricât de divergente ar fi părerile în ce privește organizația formelor democratice
și delimitarea funcțiilor și a atribuțiilor , noi nu mai voim să tolerăm incertitudinea
asupra acestui punct : trebuie ca luptele politice să respecte formele legale,
să nu se întrebuițeze alte arme decât drepturile cetățenești ,
încât vremurile celui mai tare să ia sfârșit , odată pentru totdeauna, în Elveția .
Dar acela care vrea să evite războiul civil până la manifestările lui cele din urmă,
trebuie să-l reprime de la început. Or , la început, războiul civil consistă
în a nu întrebuița voința străzii , în contra ordinii stabilită prin legi și autorități.
Când se va ști că , de la început, ea va fi reprimată fără cruțare,
vom fi scutiți de utilizarea forțelor polițienești excepțional de numeroase ,
de întrebuițarea armelor , și , mai ales , de scoaterea trupelor. [-----]
Chiar privind fără nervozitate diversele manifestații de partide, și alte demonstrații politice,
și reducând la adevăratele lor proporții frazeologia războiului și a revoluției ,
care s-a încuibat la noi, nu e mai puțin adevărat că , la dreapta ca și la stânga,
s-au format adevărate asociații de luptă și apărare , după modele străine,
s-a simțit nevoia de a deosebi și în înfățișarea exterioară în modul cel mai provocator.
Întrunirile și manifestațiile adversarilor politici , constituie un pericol care crește. >**

(Din Mesajul Consiliului Federal elvețian către Consiliul Legislativ , 8 mai 1933) :

Antonescu /

"Prin urmare , vedem că această preocupare este exact preocuparea pe care o avem noi ,
astăzi. Noi trebuie să găsim mijloace pentru a putea preveni asemenea mișcări.

[-----]

" **Așa încât , vedeți, nu se poate spune că guvernul scapă pulsul adevărat al momentului
,că guvernul caută, prin mijloace speciale, să-și făurească un instrument de guvernare ,
care să-l ajute să domine situațiuni pe care este incapabil să le cârmuiască . "**

**" Dacă avem un pic de conștiință dacă iubirea de neam o punem deasupra frazelor și
deasupra demagogiei ; dacă preocupările și interesele fundamentale ale țării ne stăpânesc ;
dacă avem dorința de a păzi un drept propriu al ei,
drept pe care nu noi, ci alții îl compromit,
atunci datoria noastră este să facem ceea ce facem astăzi.**

"Și atunci eu socotesc că pentru niște oameni maturi ca noi, care am trăit vremurile
pe care le-am trăit , - o datorie de veghe se impune." [-----]

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▣ Apărarea ordinii de drept.

▣ Apărarea siguranței naționale

▣ Apărarea unității naționale.

"Ia băgați de seamă : **am clădit România Mare , cum vă spuneam adineauri.**

Această țară aparține nu celor de mâine , cât celor de azi, care au clădit-o.

Și Ion Brătianu este dintre aceia care au clădit-o !

Dvs sunteți oamenii maturi ai acestei țări.

Noi avem un statut pe care am clădit România Mare ;

și acest statut să dea Dumnezeu să-l putem păzi ,

contra revizionismului care ne pândește .

Și cei care sapă ordinea în stat , o sapă cu un gând, nu ca să răstoarne

guvernul național-liberal sau eventual **guvernul național -tărănesc**,
ci o sapă ca să dărâme fundamentul acestei țări.

(**Aplauze unanime , îndelung repetate**)

"Dar dacă unii sunt naivi, alții vinovați, **mai vinovați am fi noi**

dacă vom lăsa ca să se sape siguranța acestei țări.

O Constituție o poți modifica , **statutul de bază al țării este deasupra Constituției.**

Și noi nu putem , într-o țară abia clădită în granițele ei naturale, care și-a atins visul ei secular,
să dăm vrăjmașilor posibilitatea ca, în fața unei lumi civilizate ,
prin învrăjbire, **să dărâme ceea ce am clădit cu atâtea jerfe.**

" Noi înțelegem naționalism. Partidul Liberal a fost persecutat cu o înverșunare
de neclintit , înăuntru și în afară, pentru atitudinea lui extrem de naționalistă.

Nimeni nu are dreptul să ne conteste naționalismul ; I-am practicat și-l practicăm !

Însă nu naționalism habotnic și de ură .

Dacă punem ura la fundamentul acestei țări, țara se dărâmă ,

și unitatea națională se pune în joc. Cei ce propagă ura în această țară,

nu-și dau seama că **ajută contra acestui Stat , revizionismul.**

Noi acest lucru trebuie să-l oprim.

Noi trebuie să asigurăm liniștea și ordinea în acest Stat .

Să asigurăm **ordinea constituțională, monarhia și parlamentarismul,**

și mai mult, **să asigurăm unitatea națională a acelei țări. "**

(**aplauze unanime,îndelung prelungite și repetate**) [-----]

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▫ **Legea apărării ordinii în Stat**

"Avem convingerea că **nu dragostea noastră de a aduce în arsenalul de legi ,**

o nouă lege restrictivă, ne face să aducem această lege.

Personal vă mărturisesc că **aș fi dorit ca soarta să-mi rezerve prezentarea altor proiecte ,**
decât proiectul de față, dar sunt perfect convins că

datoria mea de om îmi impune să o prezint.

" **Nu este vorba de un act de apărare a unui guvern,**

este vorba de apărarea unei ordini naționale , în acest Stat ,

și vă rog să mă credeți că **nu pentru considerațiuni de ordin politic**

prezentăm acest proiect de lege.

" **Eu cel dintâi**, în conversațiunile particulare , cât și în Comisiunea legislativă a Senatului,

am declarat : vrem un instrument care să ne asigure scopul urmărit ,

dar care **să nu primejduiască vreun partid de ordine,** fiindcă dacă nu am reuși ,

un astfel de instrument **se poate întoarce în contra noastră.**[-----]

" **Rog Senatul** să binevoiască **a aproba în principiu acest proiect de lege ,**

iar la discuțiunea pe articole , **să ne dea tot concursul** pentru a găsi cele mai bune soluțiuni .

(**aplauze îndelung prelungite și repetate**)

A urmat discuțiua pe articole, după care **Senatul a votat cu bile proiectul .**

Vict.Antonescu / 2 apr.'34

4.b.) **P.C.Andrei (PNȚ) , discurs la lege, 4 apr.'34**

(DAD, MO. 38, șed. din 4 apr.'34, p. 1660- 1663)

[LD : ce înarmat era Petre Andrei... probabil este documentat de pe vremea legislației represive
din timpul guvernării PNȚ ! Numai că ... ceea ce a avut voie să facă PNȚ, PNL nu are drept !

Dincolo de argumente, unele profund democratice,
este paradoxal cum va plăti el cu viața , în 1940 ...]

Subtitluri, sublinieri, semne, comentarii - LD :

/Apărarea granițelor - apărare militară ,afacerea Skoda // Apărarea statului -ordinea internă // / /

Drept comparat : Iugoslavia, Cehoslovacia. Germania, Italia // Legea românească //

/ Monarhia // Regimul parlamentar // Autoapărarea democrației // Puterea executivă //

/ Mișcări anarhice / **Extremism de dreapta - stânga** //
//Măsurile antidemocratice - rezistența cetățenească // **Dizolvările - abuz guvernamental** //
// **Implicațiile psihologice ale reprimării** // **Legea PNL - lege de răzbunare** //
// Moravuri politicianiste // Concluzie la lege // Doc.integral - **fișier PNT**

[-----]

PCAndrei / 4 apr.'34

▣ Apărarea Statului .

▣ Siguranța internă

" Desigur, **statul are nevoie** de siguranța nu numai a **granițelor sale exterioare**, ci **și de siguranță în interior**, de garanția că **activitățile necesare vieții publice și economice , se vor desfășura în liniște și pace.**

Un stat care nu are aceste garanții , se destramă este o caricatură de stat .

De aceea, în momente de gravă zdruncinare , **guvernul trebuie să ia toate măsurile necesare impuse de împrejurări.**" [-----]

PCAndrei / 4 apr.'34

▣ Legea românească

[LD : aici amprenta adversității față de PNL atinge culmea orbirii ! Păcat !

Nu era nevoie de atâta argumentare juridică comparativă ... care, dimpotrivă, ar fi pledat pentru legea adusă de liberali]

" **Legea pe care o prezentați dvs , ce trebuie să apere dânsa ? Ideologia liberalismului ?**

Dar la aceasta ați renunțat și pe teren politic și pe teren economic.

Atunci, **ați căutat un fel de motivare** superioară în **vechiul articol 14 din această lege**, pe care , constat cu plăcere, că **Senatul l-a șters.**

Dvs , desigur, **ați uitat să scoateți această motivare**, pentru că se constată că vorbiți de **apărarea Monarhiei , a sufragiului universal și a regimului parlamentar.**

[-----]

PCAndrei / 4 apr.'34

▣ Autoapărarea democrației

▣ Întărirea puterii executive

[LD : iată o maturizare a unui democrat , trecut prin experiența guvernării !

iată un semnal al apropierii , din acest p.d.v., al celor două partide " guvernamentale "]

" **Dar dacă aceste justificări cad [art.14: apărarea Monarhiei și a Regimului Parlamentar] ce apărați dvs prin această lege ?**

În realitate, vreți să întăriți puterea guvernului ,

ca să aibă mâinile libere în opera sa de guvernare.

Nu voiu tăgădui necesitatea principială a întăririi executivului.

Guvernul trebuie să aibă putere , să nu fie paralizat , să poată realiza

și drepturile individuale și dreptul social.

DI.Ion Mihalache , șeful partidului nostru , a afirmat, nu de mult, tocmai necesitatea aceasta a întăririi executivului ; însă s-au ridicat glasuri neprietenoase nouă,

care au obiectat că d-l Mihalache a emis o idee anti-democratică.

Acești adversari ai noștri , nu au vrut să înțeleagă că nu avem nevoie

numai de o teorie democratică , că democrația trebuie să se apere și ea însăși.

că realizările ei au nevoie de apărare, de întărire

Nu avem nevoie de o democrație bleagă." [-----]

PCAndrei / 4 apr.'34

▣ Mișcărilor anarhice.

▫ Extremismul de stânga și dreapta

[LD : un alt punct de apropiere între PNL și PNT , care le conferea statutul de **partide de ordine** , de respingere a extremismelor , fie de dreapta , fie de stânga .]

" O lege însă niciodată nu poate să dea forță unui guvern , ea poate să-l ajute , dar nu-i creează puterea de rezistență și de a face față tuturor împrejurărilor . De aceea , un guvern slab , cu multe deficiențe , nu va găsi în nici o lege , oricâte ar avea la dispoziție , forța necesară de guvernare .

"Justificarea imediată a proiectului dvs de lege , este înfruntarea mișcărilor anarhizante , sub orice formă s-ar prezenta , fie de dreapta , fie de stânga .

D-lor , **aceste mișcări** , în mare parte **ale tineretului** , cuprind **elemente foarte variate** .

" În primul rând - să nu se supere colegul meu , dl profesor Cuza -

sunt amestecați în mișcarea antisemită , multe elemente comuniste ,

care au interesul să întrețină o stare de agitație neconținută ,

și să răspândească nemulțumire pe tot cuprinsul țării .

-**ACCuza** : La noi , cel puțin , nu există . În organizația noastră , **toți membrii sunt controlați** ; îi cunoaștem pe fiecare în parte .

-**PCAndrei** : Cu atât mai bine pentru organizația dvs .

"În al doilea rând , există unele elemente care vor să introducă în țara noastră

nu numai teoriile național-socialiștilor germani ,

ci chiar metodele și practica luptei din această țară .

Dar aceștia uită că național-socialismul german , la origine ,

a pornit din tendința revizionistă .

Consultați dvs **programul electoral** cu care s-au prezentat **național-socialiștii în 1930** ,

în Germania , și veți vedea **ce concordantă perfectă este**

în programul de politică externă , între comuniști și național-socialiști ;

se iau aproape la întrecere și cer cu toții restituirea tuturor teritoriilor locuite

de germani , în Tirolul de sud , și , în plus , **ceea ce se accentuează** , mai cu seamă ,

revizuirea tratatelor de pace care au fixat statelor beligerante , hotare noi .

Ei bine , **această tendință a național-socialiștilor germani** ,

pe care **vor unii să o imităm** , introducând **metodele și teoriile lor , în țara noastră** ,

este direct opusă aspirațiilor noastre .

Din acest punct de vedere ,

dvs aveți dreptate să luați măsuri pentru a înfrâna aceste mișcări ."

[-----]

PCAndrei / 4 apr.'34

▫ Măsuri contra violenței !?

▫ Măsuri contra libertăților democratice !

▫ Rezistența cetățenească

[LD : Sincer democrat , apărând drepturile cetățenești , Petre Andrei se refugiază în lumea ideală , dar se încurcă în propriile argumente , confruntat cu realitatea românească .]

" D-lor , nu trebuie , însă , numai un tratament simptomatic .

Legea de reprimare pe care o prezentați dvs , nu face decât un lucru , **tratează simptomatic** .

Nu putem tăgădui , d-lor , că **mai toți avem sentimentul unei instabilități**

și acest lucru este foarte periculos , pentru că **un asemenea sentiment**

premerge unor mari frământări și unor mari mișcări

De aceea se impune ca **guvernul să se gândească la altă serie de măsuri** ,

să nu-și pună toate speranțele într-o lege de reprimare ,

oricât de drastice dispoziții ar prevedea ea .

" Într-adevăr , dvs vă preocupați pretutindeni **de violență** , de **violența organizată** ;

vorbiți - ceea ce mi se pare mai curios - de **propagarea ideologiei prin violență** .

Într-o țară ca a noastră , trebuie să fim bine înțeleși ce înseamnă acest lucru ,
căci **dacă un guvern calcă în picioare drepturile tuturor cetățenilor**,
și **aceștia, organizați în partide, opun rezistență**,
ei ar urma să cadă sub prevederile legii dvs.

Dar , d-lor, o autoritate , care a trecut peste orice drept al cetățeanului, i-a batjocorit sufletul,
I-a umilit, nu are dreptul ea însăși la respectul cetățeanului.

Trebuie să o recunoaștem, puterea poate să corupă pe cei care o exercită
dacă nu întâlnește o frână în critica și în rezistența cetățenilor.

Ați fost la guvern de atâtea ori, am fost și noi la guvern, și am putut consta fiecare acest lucru.

Ceea ce oprește un guvern și pe conducători de a aluneca pe panta abuzului,
este tocmai această frână : critica și rezistența cetățenească .

Or, dvs , **cu cenzură, stare de asediu, acum cu această lege,**
înlăturați orice rezistență. Și atunci, dacă veți reuși măcar un moment
să dați impresiunea că au dispărut aceste mișcări, mă întreb cine va avea tristul curaj
să dea numele de pace și de liniște , **pustiului momentan care îl veți realiza ?**
A păstra ordinea cu orice preț ? Dar ce fel de ordine ?

Cu călușul în gură, cu mâinile legate, fără garanția vieții și persoanei,
fără siguranța în administrarea bunurilor sociale ? **Aceasta nu mai este ordine. "**

[-----]

PCAndrei / 4 apr.'34

▣ Dizolvarea grupărilor politice

▣ "Actul guvernamental " = abuz de putere

Dvs alarmați opinia publică , **prin măsuri care trec peste orice libertăți.**

La noi, este mai mult o stare de suflet, de nemulțumire generală, provocată de criză,
de sărăcie, poate și de greșelile conducătorilor.

Dar este numai o stare de suflet, de nemulțumire .

Tineretul, care simte mai ușor aceste lucruri , care are instinctul de combativitate mai
dezvoltat, **reacționează imediat . El se poate entuziasma chiar de o ficțiune**
care **îl încântă, îl farmecă, îi dă puterea de a face chiar unele acte necugetate.**

"Datoria guvernului este **nu numai reprimarea** , ci în același timp ,

să ia măsurile de îndreptare , ca aceste nemulțumiri să nu se generalizeze ,
să nu se agraveze, pe cât posibil să le stăvilească.

Or, dvs .vă preocupați numai de violență , de violența organizată, și prevedeți în art.1,
posibilitatea de **desființare a partidului și a grupării politice** , care recurge la violența
organizată, **accentuând** , mereu, și **propagarea ideologiei prin violență.**

[Atenție LD ! Nu este o simplă remarcă.Pe parcursul discursului el repetă mereu acest
lucru. Este o recunoaștere , directă, chiar dacă tardivă, a faptului că , în trecut,
PNȚ a recurs la violență în lupta politică : anul 1928 , Alba Iulia , marșul spre București, ce a
însemnat , **dacă nu amenințarea cu violențe ?**]

E periculos, e foarte periculos acest lucru. **Cu un astfel de articol de lege la îndemână ,**
dvs ați fi dizolvat partidul nostru în trecut, foarte ușor și cu frenezie.

Mai mult, încă, **dați această posibilitate de dizolvare guvernului,**
considerând-o **ca un act de guvernământ.**

La adăpostul actului de guvernământ, **câte abuzuri nu se pot săvârși ?**

Dvs faceți guvernul și puterea executivă, și puterea judecătorească .

Nu mai avem nici o garanție, noi, partidele și grupările politice :

oricând puteți să interpretați legea în sensul dorit de dvs, de câte ori veți întâlni o rezistență.

"D-lor, indivizii izolați nu pot rezista, ei se grupează în partide și grupări politice,
ori un partid , care este conștient de rolul lui, care își apără un program și un drept,
nu se poate lăsa călcat în picioare .

Atunci guvernul îi aplică imediat art.1 : **îl judecă și îl dizolvă .**

"Dacă țineți la mecanismul vieții parlamentare democratice și constituționale ,

trebuie să dați partidelor și grupărilor politice garanția că nu sunt la discreția guvernului în orice moment. Această garanție nu o puteți da decât dacă lăsați în seama altcuiva să judece actele făcute de fiecare partid, dacă dați în mâna justiției aprecierea acestor acte, nu guvernul să fie puterea care execută , care constrânge, și acela care să judece, în ultimă instanță .

PCAndrei / 4 apr.'34

▫ Implicațiile psihologice ale reprimării

▫ Legea PNL - lege de răzbunare

[LD: Petre Andrei abordează reversul delicat al reprimării ; rădăcina actului de răzbunare ; riscul pe care și-l asumă puterea folosind metodele dure ale reprimării . Este deosebit de interesantă abordarea lui , și merita toată atenția. Tocmai de aceea este , parcă , și mai tragic , actul sinuciderii sale ...]

" O lege de reprimare, cum este aceasta pe care o prezentați, trebuie să dea sancțiuni simțite acelora care au călcat dispozițiunile legilor și regulele fundamentale ale vieții statului . Dar o asemenea lege nu trebuie să ducă la exasperare și nici să trezească , în sufletul omului, sentimentul că nu mai are nimic de pierdut , pentru că un asemenea individ devine cel mai periculos agent de destrămare a statului . Dvs , prin prevederile din art. 1 și 5 , condamnați oamenii și-i aduceți la exasperare.

În adevăr, dvs , prin art. 1 , luați unei persoane care a aparținut unei grupări sau unui partid care a fost dizolvat, dreptul de a mai face politică timp de 3 ani, căci partidul care-l va înscrie între membrii săi, este amenințat cu dizolvarea.

- **Victor Antonescu** : Acest aliniat s-a suprimat la Senat .

-**Armd.Călinescu** : Aceasta dovedește justetea observației d-lui Petre Andrei.

-**Petre Andrei** : În art.5, dvs pedepsiți cu moartea prin foame , pe cel care a făcut o greșeală în viața lui, prin faptul că a aparținut unei anumite grupări.

Deși nu a activat, numai pentru motivul că a fost înscris în acea grupare, nu-i dați dreptul la nici o funcție și interziceți oricărei societăți particulare sau comerciale să-i mai țină în serviciul ei.

Dvs nu vă gândiți că tocmai pe aceștia , pe care aveți interesul să-i dispensați, să se contopească în anumite partide , cu programe bine cunoscute, cu metode de luptă bine determinate, prin dispozițiile actuale din proiectul de lege , ii țineți legați mai mult la olaltă , printr-un sentiment de solidaritate , izvorât din suferințe comune, ii forțați să se asocieze în mod secret și să lupte contra unei organizații unde ei nu mai au nimic de sperat !

Afară de aceasta, proclamați o decădere din drepturile parlamentare , a unui ales pe baza programului unui partid dizolvat .

Într-adevăr, în legea electorală , se prevăd decăderi de acestea,

și anume când un deputat părăsește partidul pe lista căruia s-a ales.

Acest lucru are o rațiune : în regimul democratic se votează nu o persoană , ci un program. Dacă un ales părăsește partidul , pentru a se duce la alt partid, este drept să i se ia mandatul.

Dar cu ce drept anulați dvs hotărârea corpului electoral , dvs , puterea executivă ?

În felul acesta se depășește orice limită prevăzută de Constituție , cu privire la separația puterilor. " [-----]

PCAndrei / 4 apr.'34

▫ Moravurile politicianiste

[PCAndrei este necruțător. Fiecare propoziție este aplaudată cu ferveare de grupul PNȚ.

În orice caz, de la un anumit pasaj, mie mi s-a părut , cel puțin o indecență .

Puteau să respingă legea, puteau să o atace din p.d.v. juridic,

dar ...aşa ...aruncă cu piatra ...]

Dle ministru, o lege de apărare a statutului , nu trebuie să lase impresia pe care o lasă proiectul dvs. **Desigur, ați avut o pierdere grea** , întreaga țară a suferit , **căci un prim-ministru a fost ucis** , **dar**, d-lor, **o lege nu trebuie să izvorască din sentimentul de răzbunare sau de frică .**

(**aplauze la PNT**) **O lege trebuie să dea impresiunea de tărie**, în baza ei **să se îndrepte relele constatate** și să înflorească țara .

Nu trebuie să arăți că vrei să te răzbuni sau că ți-e frică de ceea ce se poate întâmpla. (**aplauze la PNT**)

Or , proiectul dvs -deși , poate , nu ați dorit ! -dar **tocmai această impresie lasă .** **Proiectul are un caracter de reprimare.**

D-lor, **nu putem cere tinerilor ceva pentru care noi nu am dat exemple.** **Nu trebuie să mai continue jocul culiselor politice** , cu combinațiuni de tot felul, prin care **se tinde să dobândească cineva puterea numai pentru putere ."**

[-----]

Petre Andrei /

▣ **Concluzie la lege**

" Din acest punct de vedere, eu , care **sunt un partizan convins al regimului democratic** și cred că acest regim nu poate funcționa **decât prin partide, partide tari și conștiente** de datoria lor, nu mă sfiesc să spun că **viața tuturor partidelor trebuie înnobilitată , trebuie să aibă fiecare un etos, de care să se țină, pe care să-l respecte.**

Partidul nostru , care mi -e drag, a început să-și facă această analiză de conștiință, să se organizeze în consecință.

Datoria guvernului și a partidului care îl sprijină , este să și-o facă și el, să nu agraveze situațiunea în care ne găsim astăzi. (**aplauze PNT**)

Închei cerând pentru țara noastră , ceea ce **cerea dl Tardieu** , nu de mult, pentru Franța : **este nevoie , înainte de orice reprimare, să realizăm măcar un minimum de libertate.**

Or, dvs, prin acest proiect de lege, suprimați libertatea , suprimați și garanția partidelor politice, țineți sabia lui Damocles deasupra capului lor.

Ne trebuie un minimum de ordine financiară, de legalitate și demnitate civică,.

Aceasta este prima datorie, o accentuez ,

este un strigăt al conștiinței mele în acest moment, pentru că **eu nu pot renunța la libertățile și drepturile pe care ni le asigură Constituția.**

Un stat are rațiunea de a fi atâta vreme cât mulțumește pe cetățenii săi.

Când statul se bazează numai pe intimidare, când guvernul crede că-și poate consolida situația și **poate stăvili mișcări, numai prin teamă,**

acest stat greu va trăi și greu îl veți apăra dvs, prin legi , oricât de drastic s-ar prezenta ele. "

- **dr.Hasnaș** : În teorie.

- **PCAndrei** : Nu numai în teorie. **Să nu dea Dumnezeu să regretăm mai târziu măsurile care se iau acum.**

-**dr.Hasnaș** : Sunt de acord cu dvs, dar numai în teorie.

- **PCAndrei** : De aceea, dle ministru, **nu pot vota acest proiect de lege , care are numai un caracter de reprimare și de intimidare ,**

pentru că **socot că la baza statutului nostru nu trebuie să fie frica de stat , ci dragostea de stat,**și aceasta nu se vede din proiectul dvs. " (**aplauze la PNT**)

PCAndrei / 4 apr.'34

4.c) **Armand Călinescu** , **discurs la lege, 5 apr.'34**

(DAD, MO 39, șed. din joi, 5 apr.'34, "joia mare" , p. 1688- 1692)

[LD : discurs amplu , exhaustiv , privind **evoluția Gărzii de Fier și legislația represivă** îndreptată asupra ei. Spre deosebire de alți colegi național-țărăniști, la acest capitol, el reușește să se mențină într-o **strictă obiectivitate față de liberali** , **respingând doar inovația legislativă liberală** privind **dreptul guvernului de a dizolva partidele politice**. În orice caz, se poate spune că , **intrarea lui Călinescu în guvern**, la departamentul Internelor, l-a marcat definitiv : a devenit și s-a păstrat , până la moarte , indiferent de funcțiile pe care le-a îndeplinit , **adversarul total al Gărzii de Fier**. Că această adversitate a avut o anume evoluție, devenind la rândul ei criminală , toate la timpul lor. Acum , în 1934, Călinescu este **exponentul întruchipat al justiției și legalității .]**
Sublinierile, supratitlurile, comentariile, semnele - LD Doc integral, **fișier PNT**
/ Drept comparat : **anarhismul și legile represive / Armd.Călinescu / 5 apr.'34**

▣ Curențele extremiste postbelice

▣ Comunismul ... Fascismul

" După aceea, a venit **epoca de după război**, când au început să-și facă drum , din nou, **o serie de idei extremiste**. N-am să examinez , firește, acum aceste idei în cuprinsul lor.

Voi încerca însă să fixez caracterul acestor idei , în raport cu viața de stat .

" Trăim o epocă de exaltare excepțională și de slăbire a sentimentului moral.

Războiul mondial, care a fost o dezlănțuire a forței,

s-a continuat după încheierea tratatelor , **pe terenul gândirii , prin apologia forței ;**

și, fie că această apologie a făcut-o comunismul , fie că a făcut-o fascismul,

amândouă aceste curențe au îndreptat

un atac hotărât împotriva actualei organizații de stat ."

Armd.Călinescu / 5 apr.'34

▣ Pincipalul atac al extremismului

▣ Regimul democratic parlamentar

"**Punctul central al acestui atac [al curențelor extremiste] îl ocupă regimul parlamentar .**

Desigur, de-a lungul crizei pe care o traversăm , s-au învederat **o serie de slăbiciuni** ale regimului parlamentar .

În primul rând, **instabilitatea guvernelor**, a făcut să nu se poată întreprinde o operă serioasă de îndreptare a situației. În afară de aceasta, **chipul oarecum greoi** în care se mișcă acest aparat , a împiedicat să se poată lua la timp măsurile utile.

Dar acestea sunt probleme ale democrației, pe care **democrația însăși le propune să le rezolve**. În toate statele cu regim parlamentar, există astăzi la ordinea zilei

problema revizuirii Constituțiilor.

Dar asta nu înseamnă perimarea regimului ; ea în semnează **necesitatea adaptării lui**.

[-----] Într-un Parlament pot să existe până la 80 % din reprezentanții națiunii , cari să nu se ocupe serios de nevoile obștești ; dar rămân oricând 20% , cari exercită un control sever , care face să iasă pretutindeni toate greșelile la iveală. [-----]

Armd.Călinescu / 5 apr.'34

▣ Regimuri extremiste = dictatura .

" De altfel, ce ne propun curențele extremiste ?

Fie extremismul de dreapta , fie extremismul de stânga , ne propun dictatura.

Este formula care realizează forța.N-am să insist asupra acestei idei.

[-----]

" **Că aceasta s-a realizat în alte state** , este adevărat.

Dar trebuie să tragem de aici concluzia că ce se întâmplă aiurea , **trebuie să se imite și la noi ?**
Trebuie să credem că libertățile sunt definitiv compromise , că **suntem sortiți să trăim sub dominațiunea unei minorități armate** și că **acest regim de violență este durabil ?**

Nu, d-lor deputați, **eu cred că această stare morbidă va înceta** , fiindcă **viața publică** va sfârși prin **a-și recâștiga echilibrul ei**.

"În definitiv, ce este aici ? **O mână de oameni** , care, **nemaigăsindu-și locul în viața publică** actuală , **se năpustesc** asupra acelor cari au locul, **pentru ca să-i expropieze** .

(**aplauze la PNT**) **Acesta este fenomenul** în toată goliciunea lui, și acest fenomen a fost transpus în **doctrina instaurării statului mașină** , lipsit de intelectualitate, în care **individul este supus dominațiunii unei minorități**. [-----]

Armd.Călinescu / 5 apr.'34

▣ **Acte terorist - extremiste** .

" D-lor , și la noi s-u făcut **în două rânduri tentative de aplicare a acestei doctrine prin mijloace teroriste** .

S-a încercat , **mai întâi**, de către **extremismul de stânga**, prin **atentatul de la Senat în 1920** ;

S-a încercat , **acum** , în urmă, de **extremismul de dreapta** , prin **asasinatul de la Sinaia**.

Între aceste două fapte grave, a fost o **serie de agitațiuni și de tulburări**, care încetul cu încetul , **desemnau curentele și antrenau trupele dezordinei** pentru lupta finală. "

Armd.Călinescu / 5 apr.'34

▣ **Guvernele românești = guverne de ordine**

▣ **Atitudinea guvernelor față de mișcările extremiste** .

[**Atenție LD ! Călinescu se ridică deasupra oportunităților de partid, și abordează problema ca un om de stat.**]

" **Împotriva lor [mișcărilor extremiste] guvernele au fost nevoite** să exercite **o supraveghere atentă și o luptă** care, de multe ori, **a ajuns la întrebuintarea forței**.

D-lor deputați, **toate guvernele au apărat actuala ordine de stat** .

Eu nu primesc acea formulă care încearcă să stabilească deosebiri, din acest punct de vedere . **Nu primesc deosebiri** , fiindcă **ele nu au temeii și eu, care am avut onoarea timp de doi ani să stau pe banca ministerială**, sunt în măsură să **cunosc realitatea**.

Nu primesc formula , în al doilea rând, fiindcă **socotesc că ar fi meschin să rezerve cineva numai pentru el un monopol** ,

din ceea ce constituie o obligațiune pentru oricine are răspundere (**aplauze**)și **nu primesc** , în al treilea rând, **formula**,

fiindcă dați-mi voie să v-o spun, **ar fi și o lipsă de tact** .

Noi nu trebuie să lăsăm nici măcar impresia că , **între oamenii de la guvernământ , mai există și o altă atitudine decât cea a unui veto hotărât** . (**aplauze la PNT**)

"D-lor , **nu se poate obiecta nici că nu a fost desființată o mișcare** ,

atunci **când ea a fost recunoscută ca periculoasă** .

Credeți-mă, **ar fi un mijloc prea simplist de a judeca fenomenele sociale**, pentru că, în adevăr, **dacă am întrebuinta acest mijloc, m-aș adresa dvs , de la guvern, și v-aș întreba :**

Comuniștii ...

[-----]

Pentru ce nu ați desființat comunismul ?

Ar fi însă absurd un astfel de sistem de judecată .

Legionarii ...

De asemenea în ceea ce privește **Garda de Fier**,

Dvs ați găsit această mișcare în momentul când ați venit la guvern,

este adevărat ; **dar am găsit-o și noi** .

Mi se pare că **această mișcare a luat naștere la 1927** ,

și era cu atât mai caracteristică afirmațiunea ei atunci,

cu cât era **pornită de oameni care ieșeau din penitenciarul de la Văcărești**,

iar , pe de altă parte , **înființată de aceeași oameni** care , **în 1923**,

pregătiseră un complot în contra miniștrilor și **asasinatul prefectului politic de la Iași**. Prin

urmare, din capul locului, **nu putea să fie nici o îndoială asupra caracterului și mijloacelor ei** .Dar nu numai atât ; în câteva luni **mișcarea și-a conturat definitiv caracterul și mijloacele ei."**

Nu aş vrea să fac istoric după datele Siguranței.

Să-mi dați voie să citesc dintr-o lucrare publicată sub îngrijirea lui Codreanu :

<Cărticica Șefului de Cuib >

Găsesc aici că , la **24 iunie 1927** , s-a format această mișcare a **Gărzii de Fier** ;
că , la **1 august 1927** , a apărut prima foaie a mișcării : **< Pământul Strămoșesc >**
că , la **8 noiembrie** , acelaș an , a avut loc **primul legământ , primul jurământ , la Iași** ;
că , la **februarie 1928** , au cumpărat **prima camionetă** cu care au întreprins
prima campanie politică în țară ; "

Armd.Călinescu / 5 apr.'34 , retro'30 , '31,

▣ **Dizolvările Gărzii de Fier.**

▣ **Antecedentele Gărzii**

" Prin urmare, la începutul anului 1928, mișcarea era deja înjghebată.

Și când este vorba de desființare, mă întreb dacă **nu ar fi fost mai ușor de realizat atunci ?**

Dar, d-le ministru, **eu nu vreau să pun chestiunea așa ;**

dimpotrivă, **cred că dvs ați făcut o greșală și v-ați îngreunat situația ,**

atunci când **ați împiedicat Garda de Fier de a participa la alegeri.**

"V-ați îngreunat situația nu numai pentru dvs , dar pentru orice guvern, fiindcă, în adevăr, unui guvern îi este mult mai ușor să supravegheze o mișcare fățișă, decât o mișcare clandestină .

Din acest punct de vedere , prezentarea Gărzii de Fier în alegeri ,

ar fi fost **cel mai bun mijloc** pentru autoritățile de stat ,

să facă o recunoaștere a forțelor de care realmente dispunea.

" Socotesc chiar că o regulă de de prudență politică cere

ca **să forțezi o mișcare clandestină să iasă la iveală** , fiindcă, într-adevăr, iată ce se întâmplă :

1930 ---

guvernul național-țărănesc s-a găsit la un moment dat , în **decembrie 1930**,

în fața unor agitații foarte serioase ale membrilor Gărzii de Fier .

Eram atunci împreună cu dl. Ion Mihalache la Ministerul de Interne.

Noi cunoșteam din investigațiile Siguranței Statutului ,

care erau ideile reale care circulau în mintea membrilor Gărzii de Fier ,

și eram în drept să le socotim periculoase pentru ordinea publică.

Dar, d-lor, mișcarea avea atunci un caracter clandestin și nu toată lumea judeca la fel.

Călinescu /

1931 , guv.PNT ...

Nu am să fac personalități și nici n-am să aduc încriminări, dar socotesc că trebuie să vă arăt că,

în momentul când noi luam primele măsuri împotriva Gărzii de Fier,

un ziar important din țară , un ziar de mare tiraj, publica articole sub titlul :

< Fără exces de zel > și comenta măsurile noastre astfel :

< Această nejustificată urmărire este cu atât mai urâtă cu cât se îndreaptă contra unei mișcări care este nu numai explicabilă , dar necesară.

A lovi într-o asemenea mișcare , ar constitui nu numai o eronată interpretare a legii,

dar o greșală de ordin național. Bunul simț juridic , simțul național, va trumfa . >

-Voce : În ce ziar ?

-I.Hudiță : "Universul "

-G.Bogdan-Duică : la ce dată ?

-Armd.Călinescu : La 1931, când am dizolvat Garda de Fier. Eu cred că ziarul era de bună credință și nu-i fac nici un reproș...

-Al.Alimănișteanu : Cu siguranță era de bună credință ...

- Călinescu : ... dar eu semnez acest lucru ca un simptom caracteristic al concepțiunii

care exista în anumite cercuri, atunci.

Însă, d-lor, oricum ar fi fost, **cu conștiința răspunderilor** pe care le aveam noi, **am judecat altfel și printr-o decizie a Consiliului de Miniștri, am risipit Garda de Fier.** Am făcut mai mult, **am arestat pe agitatorii principali și sub inculpare de complot împotriva siguranței statului**, i-am trimis înaintea tribunalului. **S-a născut un proces.** "

Armd.Călinescu / 5 apr.'34 , retro '31

▣ Procesul legionarilor

1931.Guv.Iorga -Argetoianu ...

" Între timp, noi ne-am retras de la guvern , dar **procesul și-a urmat cursul** mai departe, parcurgând întreaga filieră a instanțelor de judecată .Cred că nu este lipsit de interes să vă citesc considerentele hotărârilor care au intervenit atunci.

Înaintea tribunalului care judeca acțiunea deschisă contra preveniților **Corneliu Codreanu, Stelescu, Banu, Totu, Dănilă și alții** , **instanța de fond constată :**

< **Având în vedere** că faptele ce se impută inculpaților sunt în esență următoarele :

"Legiunea Arhanghelului Mihail " sau **"Garda de Fier"** , înființată în anul 1927,

cu scopul de a determina o mișcare în vederea înlocuirii

actualei forme de guvernământ, prin introducerea unui **regim dictatorial ; >**

< **Că inculpații** , fie personal , fie prin instigarea altora, în calitatea lor de conducători ,

în sânul organizației din care fac parte, **au activat în contra siguranței statului ; >**

< **Că ceea ce se impută inculpaților rezultă din actele de la dosar,**

și chiar din recunoașterea inculpaților ; >

< **Că atât inculpatul Corneliu Codreanu** , cât și ceilalți, precum **și toți componenții**

organizației ,propovăduiau un braț tare în locul partidelor ,

dar că **recunoșteau autoritatea regală ; >**

< **Or, atâta vreme cât era vorba de o colaborare cu capul statului,**

nu poate fi vorba de o răsturnare a formei de guvernământ >

Ministerul Public (Parchetul) a atacat hotărârea tribunalului, cu **Apel :**

Curtea de Apel spune:

< **Dar nu e dovedit** că inculpații urmăresc introducerea **dictaturii politice ;**

din contra, din statutul și interogatoriile lor, rezultă că **nu luptă pentru dictatura politică**

a unei persoane , **ci dictatura românilor , a națiunii românești, în țara sa.**

Pentru aceste motive, **respinge Apelul parchetului**

și **lasă achitați pe membrii Gărzii de Fier. >**

-**G.Bogdan -Duică** : Cam naivă hotărâre !

-**Armand Călinescu** : **Înalta Curte de Casație** spune :

< **Dacă este stabilit în speță** , că numiții sunt organizați într-o **asociațiune** purtând numele

"Garda de Fier" , **cu caracter militar**, condusă de un **consiliu suprem**,

și împărțită în **batalioane , sectoare, cuiburi și frații de cruce ;**

dacă, prin modul de recrutare a membrilor care trebuie să fie **sănătoși , hotărâți , rezistenți**

și fără frică de moarte, **societatea ar părea că cultivă forța de atac și nu pe cea de**

apărare .Toate aceste fapte , deși ar putea fi socotite ca o formă de turburare a ordinii

publice,

nu corespund, însă, noțiunii de atac în contra siguranței statului >

Toate instanțele de judecată **au achitat Garda de Fier,**

tradusă în fața justiției , de către Guvernul național -țărănesc.

Or, trebuie să recunoașteți cu toții că **absolvirea , în fața instanțelor de judecată ,**

a unei mișcări subversive, a avut de rezultat **încurajarea sa. "**

(**aplauze unanime, prelungite**)

"În fața impunității, **membrii Gărzii de Fier au devenit mai îndrăzneți și,**

când ne-am întors noi la guvern, în iunie 1932,

am găsit Garda de Fier deja transformată în partid politic ;

participase la alegerile generale de sub d.Argetoianu și înregistrase

un număr însemnat de voturi : participase la alegerile parțiale de la Neamț și de la Tutova, obținuse succes și, pentru prima oară , reprezentanții Gărzii de Fier intraseră în Parlament ."
Armd.Călinescu / 5 apr.'34 , retro '32

▣ Garda de Fier - partid politic.

1932/ 1933 , guvern PNȚ ...

1933.guvern PNL...

" În această situație i-am găsit noi , în iunie 1932.

Acum , domnilor , voi adăuga că, pentru noi, cei de la Ministerul de Interne, problema era mult mai ușoară, **acțiunea era fătise.**

Îmi aduc aminte câtă greutatea am avut în 1930, ca să identificăm toate organizațiile , toate cuiburile , să întocmim lista tuturor membrilor.

"De data asta, problema era mai ușoară , fiindcă, din momentul în care **Garda de Fier acționa fătis, ea își descoperea singură organizațiile.** De aceea, eu vă spun :

socotesc că ați făcut greșală că nu i-ați lăsat să meargă în alegeri.

Trebuia să-i lăsați să meargă, să-și valorifice încă o dată forțele înaintea corpului electoral.

Era mijlocul cel mai bun de a dezarma toate îndrăznelile . "

Armd.Călinescu / 5 apr.'34

▣ Garda de Fier :rezultate electorale

" **V-ați temut** că ar putea să obțină **un număr prea mare de voturi .**

Ei bine, am spus-o și o repet și astăzi : **cred că era o apreciere eronată ;**

și nu aduc o părere subiectivă, mă bazez pe **o analiză obiectivă a faptelor,** pe care puteți să o faceți și dvs.

Luați datele statistice din alegeri și veți vedea că cifra absolută a voturilor Gărzii de Fier,

a mers în creștere câtă vreme **a putut să se întindă în suprafață ,**

prin participare la alegeri,**într-un număr mare de județe.**

Dar, în această privință, **ei ajunseseră aproape de ultima limită.**

Dacă , însă, **judecați cifrele în fiecare județ în parte,**

veți vedea că **ei au mers în descreștere.**

Acolo unde au obținut, odată, voturi multe, **a doua oară au descrescut.**

Să vă dau câteva exemple :

Cahul :	de la 6.000 voturi, cad la ...	4.000
Câmpu-Lung :	de la 3.400 voturi ...	2.099
Ismail :	de la 5.000 voturi	2.800
Neamț :	de la 12.000 voturi ...	5.000
Tutova :	de la 7.000 voturi ..	3.000

"Dlor deputați, era normal să fie așa , fiindcă **corpul electoral a putut să fie,** la un moment dat,

amăgit de o propagandă mai îndrăzneată și de o speculare mai abilă a nevoilor mulțimii ;

dar, în momentul în care **au cunoscut pe reprezentanții Gărzii de Fier,**

a putut să se convingă că nu poate aștepta nimic de la ei.

Eu sunt convins că **această mișcare nu rezistă la mai multe verificări**

înaintea corpului electoral. "

Armd.Călinescu / 5 apr.'34

▣ Garda de Fier : activitate parlamentară

" De altminteri, **au fost aici în Adunare, în două legislaturi ;**

I-am văzut toți , i-a văzut toată lumea.

Ei bine, d-lor, **n-au adus nici o contribuție la examinarea problemelor de stat.**

Conducătorul acestei mișcări , **n-a învederat nici un talent deosebit ;**

Manifestările lor parlamentare , au fost de **o banalitate exasperantă .**

După primele momente de curiozitate, **au căzut în indiferența generală.**

Prin urmare, **tribuna Parlamentului ,** departe de a fi fost pentru ei un mijloc de întărire a

propagandei, eu socotesc că a fost cel mai bun mijloc de discredit a lor.
Armd.Călinescu / 5 apr.'34

▫ **Garda de Fier - apărătoarea ideii naționale ?!**

" D-lor deputați, să-mi permiteți să adaug o observațiune în această ordine de idei.
Eu nu cred în viitorul acestei mișcări.

Se opresc , poate , unii , asupra ideii naționale,
pe care o speculează membrii Gărzii de Fier.

D-lor, aceasta este o concepție pe care trebuie să opună oricine la baza unei
acțiuni de întărire a vieții noastre de stat și de popor. (aplauze la la PNȚ și PNL)

Dar, vă rog, țara aceasta a ajuns în așa o situație , **încât**, pentru a promova ideea
națională , **trebuie să recurgă la o mână de oameni ,**
care nici măcar nu și-au terminat studiile școlare ?

Țara aceasta a ajuns acolo , **încât**, pentru a declanșa acest mare resort moral ,
care este sentimentul național, **trebuie să recurgă la oficiile asasinului lui Manciu ?**
(vii aplauze, strigăte de bravo !, la PNL și PNȚ)

Și triumful ideii naționale , însemnează omorârea lui Ion Duca ?

Este o rușine , domnilor ! " (apaluze puternice, strigăte repetate de bravo !)

[-----]

Armd.Călinescu / 5 apr.'34

▫ " Problema tineretului "

" Tineretul ? Da, domnilor, este o mare problemă .

Am întreprins și noi ceva în folosul tineretului ; întreprindeți și dvs,
deoarece **trebuie să facem totul pentru tineret.** Dar un lucru : tineretul să vină să întărească
toate forțele creatoare , toate forțele constructive,
tineretul să nu meargă să îngroașe cetele delicvenților . (aplauze puternice)

Când eu am văzut aici, în această Adunare , pe unii oameni politici

[aluzie la Goga, Gr.Iunian ș.a.] care se insinuau în vecinătatea Gărzii de Fier

(aplauze prelungite) eu nu știu ce trebuie să stigmatizez : lașitatea sau aventura ?

(Aplauze prelungite, strigăte repetate de bravo)

-Voci : Pe amândouă ! "

Armd.Călinescu / 5 apr.'34, retro'33

▫ **Atitudinea gov. PNȚ față de Gardă**

▫ **Ordinul Ministerului de Interne / 29 apr.'33**

[**LD : trebuie să verifici dacă documentul este dus la timpul respectiv**]

"Dar d-lor deputați, dacă mișcarea Gărzii de Fier s-a manifestat fâțiș

și a avut reprezentanții ei în Parlament,

aceasta nu înseamnă că guvernele nu trebuie să urmărească deaproape ,

să supravegheze aceste manifestațiuni și să le sancționeze ,

atunci când sunt periculoase pentru ordinea de stat.

" Dlor deputați, guvernul Partidului Național-Tărănesc a avut această concepție .

V-am arătat actul dizolvării din prima lui formațiune guvernamentală.

Să-mi dați voie să **vă arăt acum** , acțiunea întreprinsă în a doua formațiune de guvern

a noastră ,și să vă citesc un document , care a rămas necunoscut până acum,

fiindcă forma actul de serviciu al Ministerului de Interne . [Ion Mihalache]

" Dlor deputați, prin ordinul circular nr.27.845 din 29 aprilie 1933,

Ministerul de Interne , în care aveam cinstea să lucrez ,

fixează **punctul de vedere al guvernului național-tărănist** în felul următor :

< Către toate Inspectoratele de Siguranță și către Inspectoratul General al Jandarmeriei

< Din rapoartele organelor de poliție și jandarmerie , rezultă că

În numeroase puncte din țară au luat ființă și se dezvoltă organizațiuni denumite cuiburi, secțiuni, companii, centurii, batalioane de asalt, etc.

< Aceste formațiuni, rezemate pe principiul disciplinei militare, își îmbracă oamenii în uniforme, îi supune la instrucțiuni și antrenament de luptă, în scopul mărturisit de a provoca, prin violențe, o răsturnare a actualei ordini politice, consfințită prin legi.

< De multe ori s-au putut constata legături între aceste organizații și organizații similare din străinătate, de la care își procură instrucțiuni și mijloace materiale.

< În ultimul timp, ele au ieșit din simpla activitate organizatorie, pentru a se deda la manifestațiuni violente, la tulburarea ordinii în stat, și la brutalitatea cetățenilor pașnici.

< De altminteri, scopurile urmărite fiind

răsturnarea prin violență a stărilor politice consfințite de legile în vigoare

și chiar **suprimarea prin violență a unor categorii de cetățeni**,

ele se încadrează în prevederile art. 1 din **legea din 17 martie 1933,**

privitoare la liniștea publică, care pedepsește asemenea fapte.

Astfel fiind, urmează a se înfrâna aceste mișcări cu toată hotărârea și cu toată energia.

Organele poliției și jandarmeriei vor proceda precum urmează:

1. Vor percheziționa **toate sediile organizațiilor amintite**, în scopul de a se găsi documentele și publicațiile care stabilesc mijloacele de acțiune, legăturile și scopurile subversive ale lor.

Perchezițiile se vor face cu autorizația Parchetelor și

la momentul ce se va socoti mai prielnic de autoritatea locală.

2. Vor confisca **toate publicațiunile subversive**, manifeste, ziare, etc. răspândite de organizațiile amintite. Se atrage atenția institutelor de tipografie

asupra sancțiunilor prevăzute art. 17, alineatul b, din **legea din 17 martie 1933,**

în cazul când ar tipări aceste foi.

3. Se vor trimite la urma lor **toți gardiștii și agitatorii străini de localitate**,

care încearcă să recruteze adepți pentru organizațiile semnalate.

4. Se vor împiedica și risipi **orice adunări, procesiuni sau marșuri**,

ale acelorși organizațiuni.

5. Se vor lua măsuri **contra portului de insigne sau uniforme nepermise.**

6. Organele polițienești vor dresa acte, și, **împreună cu delicvenții,**

le vor înainta justiției, în toate cazurile prevăzute de art. 17, 19, 20, 22, 23, 25, 26, și 27,

ale **legii din 17 martie 1933.** În acest scop, se recomandă organelor polițienești

să studieze cu atenție aceste texte, pentru a sesiza bine înțelesul lor,

și a dresa actele cu toată grija.

Socotim necesar să adăugăm că **organele polițienești trebuie să fie pătrunse**

de necesitatea de a se reprima mișcările despre care s-a vorbit mai sus,

în interesul superior al menținerii ordinii în stat.

Organele superioare de inspecție și control, au îndatorirea de a veghea

la aducerea la îndeplinire a măsurilor expuse și la felul cum activează subalternii,

luându-se măsuri disciplinare în caz de slăbiciune sau neglijență.

Inspectoratele vor raporta, săptămânal, **un buletin special al actunii desfășurate pe baza prezentului ordin circular, indicând și rezultatele obținute** înaintea justiției.

[**Atenție LD ! exceptarea cuziștilor și ... aluziile la Vaida**]

Se exceptează de la aceste măsuri

congresele și publicațiile periodice ale LANC, ca partid politic. >

-N.Constantinescu -Bordeni (PNL-georgist) :

Nu aveți și opinia separată a d-lui Vaida ?

-Armd.Călinescu : Nu știu dacă reprezentantul partidului d-lui Gheorghe Brătianu are o altă părere decât aceea pe care am transpus-o în circulara guvernului .

-Virgil Madgearu : Dl.Vaida era președintele Consiliului de Miniștri

și nu se poate imagina că ministrul de Interne lucra altfel

decât după concepțiile d-lui Vaida .

-**N.Constantinescu -Bordeni** (PNL-georgist) : Eu știu un lucru :
sub dvs. ministerele nu aveau legătură , așa că dl Vaida putea să aibă și alte păreri decât ministrul de Interne.

-**Virg.Madgearu** : Probabil că dvs , când veți veni la guvern, veți avea această concepțiune despre guvernarea țării.

Armd.Călinescu / 5 apr.'34, retro'33

▫ Pericolul mișcărilor extremiste : stânga și dreapta

▫ Circula Ministerului de Justiție / 24 mai '33

" D-lor , permiteți-mi , pentru definirea politicii pe care am schițat-o, să citesc două pasagii din circulara Ministerului de Justiție

[**M.Popovici , către Parchete**] , cu nr. 42.143 din 24 mai 1933 :

< După informațiile și rapoartele primite, constatăm că de câțva timp, de către anumite organizații de extremă dreapta , ai căror agenți cutreeră satele , se face o vie propagandă atâțătoare și se îndeamnă populația la acțiuni și mișcări , prin care se tinde la răsturnarea ordinii în stat.

În special , se aduc la cunoștință agitațiunile din Moldova și Bucovina, unde sub masca unei mișcări de contra-balansare a mișcării comunismului , se formează diferite grupări , așa zise de extrema-dreapta , care se agită, provocând mișcări în tot cuprinsul țării.

În realitate, și unele și altele , departe de a duce luptă sinceră de idei, în cadrul permis de legile țării, sunt expresia aceluiaș gând subversiv, sub diferite aspecte , profitând și unele și altele , de toate circumstanțele ce le sunt favorabile , uneori, concurând împreună [**Atenție LD !!!**] pentru subminarea autorității și dezagregarea statutului .

< Contra tuturor acestor elemente , atrag stăruitor atenția dvs. [**parchetelor**] și vă invit a avea o neadormită priveghere , exercitând, în același timp , un serios control și asupra agenților forței publice , auxiliari ai dvs, spre a vedea dacă și aceștia își îndeplinesc în mod conștiincios datoria.

< Îndeplinirea datoriei fără șovăire și cu devotament , pentru atingerea scopului arătat mai sus, este nu numai o cerință legală , dar și o obligație patriotică , pe care sunt convins că o veți îndeplini > spunea ministrul Popovici, către Parchete. "

Armd.Călinescu / 5 apr.'34 , retro'33

▫ Protestul lui CZCodreanu / 3 iul.'33

Ca să vedeți cum a fost dusă această chestiune administrativă, și care au fost rezultatele ei, să-mi dați voie să vă citesc protestul pe care , cu prilejul unui incident de la Teiuș, îl ridică **Corneliu Codreanu**.

Într-o adresă către Ministrul de Interne , care a fost publicată în ziarul "Calendarul" din 3 iulie 1933, spunea, între altele :

< **Dar guvernul ? Guvernul trebuie să fie al țării .**

Atunci ce rost are prigoana asmuțită de dl ministru de Interne , prin ordinul secret No... din aprilie 1933, și al Ministerului de Justiție, tot așa de secret ?

< În urma acestor ordine, s-au executat percheziții , confiscări, arestări, dări în judecată etc .

< În orice caz, **coarda este prea întinsă și eu consiliesc, rog chiar, să fie destinsă puțin , ca să nu plesnească.**

Iar dacă această rugămintă a mea nu va fi ascultată și nu va fi înțeleasă ,

atunci eu împlor între mine și dușmanii noștri , **dreptatea lui Dumnezeu , prin osânda lui .**

Și dacă d-lor ne asupresc pe nedrept,

atunci **asupra lor să cadă osânda lui Dumnezeu ,**

praf și pulbere să se alegă din ființele lor fizice, ca și de partidele lor.>

Armd.Călinescu / 5 apr.'34 , retro'33

▣ Bilanțul acțiunilor antigardiste

" În urma acestor acțiuni , în perioada de la ianuarie- noiembrie 1933, s-au înregistrat în țară **72 de incidente provocate de Garda de Fier**, între care au fost **acționate în justiție , 67.**

În momentul când am plecat de la guvern, erau în curs de judecată **42 de procese, și 11 condamnări. "**

Armd.Călinescu / 5 apr.'34 , retro'24, '33

▣ Legislația represivă.

"Când acțiunea administrativă pe care am desfășurat-o la Ministerul de Interne , așa cum am schițat-o, **nu mai era suficientă ,**

noi am recurs și la o modificare a legii pentru apărarea Statului.

"Dle ministru de Justiție [**Victor Antonescu**] , aici să-mi dați voie să vă atrag atenția asupra unui lucru :

dvs nu sunteți astăzi dezarmat în fața mișcărilor extremiste .

Că asemenea tulburări s-au putut ivi, că nenorociri ca aceea de la Sinaia s-au putut întâmpla , este adevărat :

dar acestea se pot întâmpla oricând, chiar și după intrarea legii dvs în vigoare ,

fiindcă , din nenorocire , **nici o lege penală n-a izbutit să distruagă criminalitatea.**

Principalul este să poți sancționa infracțiunea. Și dvs. , dle ministru de Justiție, **aveți deja dispozițiuni legale suficiente în această materie.**

Aveți ,mai întâi, **Legea Mârzescu** , din 1924.

Prin acea lege **au fost încriminate asocierile în vederea comiterii crimelor ,**

provocarea lor, fabricarea de arme , furnizarea de arme, în vederea acestor infracțiuni ,

apologia lor. Mai mult, în **art. 11** , s-a introdus **o noțiune largă a terorismului** și

chiar **a agitațiilor** din care putea să rezulte **un pericol pentru ordinea în stat.**

Iată textul art. 11 , fiindcă el este foarte cuprinzător :

< Faptul de a lucra prin mijloace teroriste la schimbarea ordinii sociale și politice din România[.....] se pedepsește oricine , care va agita sau va încerca să facă

agitațiuni , din care ar putea să rezulte un pericol pentru siguranța statului , astfel cum este statornicit de lege... >

Este un text foarte larg, în care pot intra toate manifestările Gărzii de Fier.

Este adevărat că s-au ivit dificultăți în practică , și anume că art.1 ,

, **privitor la asociațiile pentru comiterea de crime,**

a fost, din nefericire , interpretat de instanțele noastre de judecată ,

în sensul că **nu este destul o crimă, că trebuie mai multe , [?!?]**

ca să intri în cadrul acestei infracțiuni speciale ;

și este iarăși adevărat, că legea Mârzescu se prevedeau

numai crimele contra persoanelor , nu și în contra siguranței statutului.

Dar a venit , d-le ministru, **Legea Mironescu** , din aprilie 1933 ,

care **a completat această lacună :**

a introdus, mai întâi, infracțiunea încercării de a răsturna actuala ordine de stat

și de a instaura dictatura prin mijloace violente ;

Nu numai atât ; **a încriminat o serie de fapte** care au fost învedereate

ca având **un caracter periculos** , tocmai în manifestările Gărzii de Fier, ca de pildă ,

constituirea de nuclee, portul de uniformă, manifestațiile de stradă,

în deosebi în jurul tribunalelor și al bisericilor, **baricădarile, devastările,**

ultragiile în timpul manifestațiilor de stradă .

Prin urmare, o serie de fapte au fost încriminate , încât eu cred că **dvs aveți deja**

în legea actuală dispoziții cu care să înfrânați Garda de Fier.

Luați măsuri, dle ministru, ca să se aplice aceste legi care există.

Armd.Călinescu / 5 apr.'34

▣ Legea Vict. Antonescu

"Credeți, totuși, dvs că, între timp, s-au învederat și alte fapte care au un caracter periculos, foarte bine ;

să examinăm ce introduceți dvs.

În art. 1 , care rezună însăși concepția dvs , dle ministru, dvs nu creați o infracțiune nouă și nu edictați o pedeapsă nouă, **dvs. legitimați numai un act de autoritate al guvernului.**

"În lunga serie de acte numite de guvernământ , **care scapă controlului instanțelor noastre de judecată,** dvs introduceți încă unul : **dizolvarea grupărilor politice .**

[-----]

Cât pentru dizolvări, **dacă le socotiți necesare, nu le puteți face , decât dându-le în atribuția justiției** , așa cum este în legislația Cehoslovaciei.

A da guvernului posibilitatea de a dizolva grupările politice , este , înainte de toate , un act de încredere . Dle ministru, dvs știți bine că , **în ce ne privește, politicește nu vă putem acorda această încredere .**

Dar, mai mult , dvs înșivă , sunteți vremelnici pe acele bănci, și eu cred că nici Partidul Național-Liberal nu trebuie , nu este prudent , **să dea unui guvern în mână posibilitatea dizolvării fără cenzurarea justiției.**

(aplauze la PNȚ și la unii opozanți)

-N. Constantinescu -Bordeni (PNL-georgist) : Aici suntem de acord.

-Armd. Constantinescu : De aceea, dle ministru,

noi nu vom putea vota proiectul dvs de lege "

(aplauze la PNȚ)

Armd. Călinescu / 5 apr,'34

4.d) Gr. Iunian (PRT) , discurs la lege, 5 apr.'34

(DAD, MO 39, șed din joi, 5 apr, "joia mare " , 1934, p. 1698 - 1704)

[LD : vorbește după Petre Andrei , Armand Călinescu , CCGiurăscu , Gh. Cuza .

Sublinieri, supratitluri, comentarii , semne - LD]

Iunian / 5 apr.'34 Text integral - [fișier PNT](#)

▣ Legislația represivă

▣ Pericolul extremist : stânga, dreapta

" Dle președinte, d.lor deputați, voi arăta motivele pentru care **sunt hotărât să votez împotriva acestui acord de lege .**

Justificați prezentarea acestui proiect pe unele turburări grave , turburări sociale, care legitimează din partea dvs unele măsuri excepționale.

Fără îndoială, că o societate organizată este în drept să ia măsuri pentru ocrotirea ei.

Cu o condiție : să învedereze utilitatea acestor măsuri, și să învedereze

că anume tendințe de împotrivire constituie unele manifestări bolăvicioase , sporadice, dar totuși destul de violente,

pentru ca să pună în pericol organismul statutului.

Voi avea să examinez dacă, din acest p.d.v., proiectul dvs își găsește o justificare .

Dar , înainte de aceasta , să- mi dați voie să vă atrag atenția asupra gravității dispozițiilor proiectului. "

" Problema aceasta a **necesității apărării statutului** ,

se pune de câțiva ani în mod repetat .

[Legea Mârzescu]

" O primă măsură , luată în 1924, de guvernul liberal, se justifica pe o stare de spirit similară , cu deosebire că atunci era vorba de **o mișcare extremistă de stânga,**

pe când astăzi este vorba de **o mișcare extremistă de dreapta .**

[**Modificarea legii**]

" **La 1927**, s-a ivit în părerea **partidului liberal**, care și atunci guverna ,
nevoia unei întăriri a dispozițiilor **legii pentru apărarea liniștii publice** din 1924,
și s-a modificat **art. 11** al acestei legi, pentru a asigura **apărarea ordinii constituționale** .

[**Modificarea legii**]

" **La 1933** , a intervenit **o nouă modificare** , de data aceasta prezentată de **gouv.Vaida** .
Presupunând că în toate aceste legi dvs nu ați avea măsuri suficiente ,
pentru sancționarea actelor abuzive, **aș înțelege** să veniți înaintea Parlamentului
și să cereți **agravarea dispozițiilor penale** pentru **sancționarea unor atari acte**.
lunian / 5 apr.'34

▫ **Dizolvarea unui partid politic** .

Dvs veniți și **reclamați** de la Parlament **dreptul, pentru oricare guvern**, ca ,
pe temeiul unor aprecieri personale,

să poată ajunge la dizolvarea oricărei grupări politice. [**redă art.**] [-----]

Este exact că dvs recunoașteți necesitatea de a condiționa dizolvarea unui partid politic.

Dar aceasta este **numai pentru a a câștiga bunăvoința Parlamentului** ,

a cărui aprobare o cereți, pentru ca , mai departe,

în înfățișarea unei **teorii foarte discutabile**,

declarați că această dizolvare constituie un " act de guvernământ ",

care nu este cenzurabil de instanțele judecătorești [.....]

[-----]

lunian / 5 apr.'34

▫ " **Sprijinul** " **duplicitar al PNT** (**acordat PNL**)

▫ **Existența curentelor adverse în PNT**

[**L.D** : face un **aspru rechizitoriu la adresa celor două partide** , care se sprijină reciproc...
atunci când este vorba de măsuri represive...

Din partea lui **lunian** este multă , multă ranchiună. Mereu, mereu, caută să speculeze

disensiunile, divergențele , curentele , din PNT. Uneori are dreptate .

Îl ajută și **Șeicaru** , care-i întinde o capcană... "antidemocratică " .

Dialogurile scot la iveală un real și complicat fenomen : culisele politice

[-----]

-**Pamf. Șeicaru** :Dle **lunian**, **toate partidele**,

în opoziție, sunt cele mai **fervente elemente ale anarhiei**,

și numai când sunt chemate **la putere** , **se convertesc la ordine** .

lată origina răului.

-**lunian** : Se poate .

-**Șeicaru** : Nu " se poate" , așa este. **Ori că mobilizezi anarhia de extremă stânga**

ori pe cea de extremă dreapta , ea trebuie să te ducă , ca un val infect,

spre putere .Aceasta este toată problema.

-**lunian** : Cu cât aveți mai multă dreptate , cu atât socotesc că

legea aceasta este mai gravă în consecințele ei.

Cine va avea să aprecieze actele de anarhie , d-le **Șeicaru** ?

Cine va avea să drămuiască violența , atunci când ea se va manifesta ?

Și după care criterii ? [-----]

Căci **este ușor** să vii cu **talentul mare și frumos** pe care îl are dl **Armand Călinescu** ,

bunăoară, **să faci o lungă documentare, care să constituie o sprijinire a legii,**

pentru ca **să conchizi, pe urmă , la respingerea ei ,**

pentru a pune de acord situația de astăzi , cu cea de ieri.

D-sa a fost , totuși, **într-o situație delicată** , pentru că au fost, pe vremuri ,

părerii exprimate de către **fruntași ai partidului său** - și dintre cei mai autorizați -

într-un sens oarecum deosebit de acela pe care , în documentarea d-sale,

l-a exprimat dl **Călinescu** .

-**Călinescu** : Dle Lunian , eu n-am vorbit cu talent, am vorbit cu simțul răspunderii .

-**lunian** : Dar vă rog, în numele cărui partid ați vorbit dvs ?

-**Călinescu** : În numele Partidului Național-Țărănesc.

-**lunian** : Autorizat de PNȚ în întregime ? Pentru că am asistat și eu la diferitele manifestări ale membrilor PNȚ , și mă iertați să observ că , nici de rândul acesta , cum de altminteri - fenomenul se întâmplă foarte des - nici în alte împrejurări , n-am văzut o unitate de concepție în manifestările partidului dvs.

[**Atenție LD ! ce speculație , dar... cu ochire la țintă !**]

Dvs , dle Călinescu, v-ați pus de acord , în concluzie , cu o ramură a partidului , și în documentare , care ducea la alte concluzii decât cea afirmată de dvs, cu cealaltă ramură a partidului dvs. (aplauze la PRȚ)

Din această cuvntare a dvs reținem , în orice caz, o realitate : necesitatea în care vă aflați , dvs și Partidul Liberal, să afirmați neconținut această colaborare permanentă.
[-----]

Am văzut ceva. Învinuiri permanente , ce vă aduceți unii altora.

Și aici și în Senat vă aruncați învinuiri aproape în fiecare zi,

spre demoralizarea întregii opinii publice,

și înlesnind crearea aceluși sentiment nu numai de neîncredere ,

dar mai cu seamă de repulsie, de dispreț total

față de organizațiile noastre politice,

fiindcă lumea asistă în fiecare zi la învinuiri de mare gravitate

pe care dvs le aruncați PNȚ , care de către acest partid vi se aruncă dvs,

fără ca nici contra unora, nici contra celorlalți , pentru nici un act ,

să se fi luat vreo sancțiune."

[LD: continuă astfel cu critica primelor 4 luni de guvenare , până ce Șeicaru îi spune că are exact ideologia lui " Kerenski " , în politica românească ! ...

Vezi discursul următor ... Șeicaru se va explica]

[-----]

lunian / 5 apr.'34

▣ Atmosfera morală

▣ Nemulțumirile profunde

▣ Consecințe ale legii ...

" Voiți să apărați ordinea în stat ? Foarte bine.

Nu vă lăsați pur și simplu impresionați de manifestările morbide,

ci căutați cauzele lor , cum foarte bine a spus d-l prof.Giurescu , de la această tribună. Ceea ce fac posibile aceste manifestări , sunt unele nemulțumiri profunde.

Și nu atât manifestări de ordin național, cum spunea dl Giurăscu, dar mai ales altele , mai generale și mai grave. Există un sentiment de împotrivire

contra a ceea ce apare ca o imoralitate permanentă în viața noastră publică

Există revolta față de lipsa de sancțiuni împotriva celor care batjocoresc banul statului și

interesele superioare ale țării .(Vii aplauze la PRȚ) Sentiment de revoltă față de lipsa de

sancțiuni împotriva tuturor abuzurilor care se fac de către puterea executivă !

Înlăturați aceste cauze care determină starea de spirit, care fac să se nască

această credință că numai prin schimbarea actualei forme de organizare

a statutului, s-ar putea ajunge la îndreptarea relelor care,

prin mijlocul partidelor de guvernământ, nu s-a reușit să se îndrepteze.

Aceasta este realitatea, dle ministru al justiției .

Cu această lege, nu veți putea vindeca starea de spirit .

Veți lua măsuri de dizolvare , măsuri de o gravitate extraordinară .

Desființați partide , nu vă mulțumiți ;

răpiți viața morală a individului , nu vă mulțumiți ;
răpiți și mijloacele materiale de existență (cu măsurile contra funcționarilor)
Gr.Iunian / 5 apr.'34

▣ Garda de Fier.

[LD : în tot discursul, Iunian nu a spus absolut nimic despre G de F , despre actele sale. Privind legea în discuție, a demontat-o numai prin criticile dure la adresa PNL și PNTJ .]

" Membrii Gărzii de Fier, care , după legea dvs, n-ar mai avea dreptul , un an de zile, să se manifeste imediat ce s-au declarat că sunt adepți ai partidului dvs , li s-a dat drumul din închisoare și au devenit propagatori ai ideii de ordine și ai programului dvs. " (aplauze la PRJ) [-----]

Veți scoate din viața normală constituțională unele grupări politice și veți împinge pe aceia care sunt mai îndrăzneți, mai curajoși, mai puțin lași [.....] vor fi siliți să recurgă la căi de fapt , la mijloace de apărare , de impresionare individuală, neavând posibilitatea să se manifeste în cadrul legal și constituțional , printr-o viață politică activă."
Grigore Iunian / 5 apr.'34

4.e) **CCGiurăscu *** (PNL-geogist) , la *Legea pentru apărarea Statului*, 5 apr.'34

(DAD, MO 39, șed. de joi, 5 apr.'34 , p. 1693- 1694)

[LD :era " joia mare " , din săptămâna patimilor ; cu o zi înainte, în Parlament, vorbise Titulescu , la Consiliul de război... ultimele zile ale procesului Gărzii de Fier.

Deși legea era îndreptată explicit, împotriva Gărzii de Fier,

CCGiurăscu nu spune absolut nimic despre G de F , evocând-o, aluziv, sub expresia ... "neliniști și frământări naționale "

[LD: sublinierile, subtitlurile problematice , comentariile îmi aparțin :

// Opozantul obiectiv // Conceptul de ordine în stat ; momente PNL : 1848, 1914 //

// PNL geogist : conceptul de **ordine organică, profundă, reală** //

// Legea Antonescu - favorizează partidele mari ; discriminează partidele mici /

// Legea Antonescu - vis-a vis de moravurile politice , aspecte etice :

neîncrederea în conducători ; promisiuni neonorate //

// Neliniști naționale : Învățămant ; Administrație ; Presă ; Politică externă /

// Legea Antonescu = lege represivă /

[-----]

CCGiurăscu / 5 apr.'34 , retro' 1848, 1914 ,

▣ Conceptul de "ordine " în stat

▣ Momente din istoria PNL

Nu va face observații de ordin juridic - au făcut-o antevorbitorii .

Noțiunea de " ordine în stat" variază , după epocă și după p.d.v. în care o privești.

/ În statul austro- ungar , conceptul , înțeles în sens administrativ și polițienesc,

era realizat la modul superlativ, încât puține state puteau concura cu el.

Rulajul birocratic funcționa perfect , ideal.

Această ordine aparentă, de suprafață, n-a putut împiedica căderea imperiului,

, din cauzele cunoscute.

El se va referi la **istoria contemporană românească**, la anume **momente legate de PNL**,

legate de numele întemeietorului acestui partid, **Ion Brătianu**.

1848 : De o parte, un **regim, autoritatea de stat** ,

care considera că **situația trebuie să rămână așa cum era în acel moment** ; de cealaltă

parte , un **tânăr** - avea atunci 27 de ani - **Ion Brătianu** , care a socotit că

ceea ce este în momentul acela nu corespunde ordinei interne sau organice

a ființei noastre etnice, **că este numai o ordine aparentă** , de suprafață ,

care trebuie răsturnată .

"În momentul acela , într-un moment decisiv al istoriei noastre contemporane , **elementul de dezordine a fost Ion Brătianu.**

Dar, după cum sunt **ordini care paralizază** și pot să ducă în cele din urmă la moarte , tot așa sunt **dezordini care vivifică , desordini creatoare .**

1914 : Ion I. C. Brătianu a venit cu un întreg program de reforme sociale și economice.

Era vorba de **împroprietărire și votul obștesc.**

Într-o ședință din februarie , **un important grup de deputați național-liberali,**

în frunte cu Mihai Orleanu, au prezentat o **Motiune** , cerând urgență

în modificarea Constituției, pentru ca acele reforme să se poată face.

Petre Carp, care era pe băncile opoziției , a făcut o **Declarație** , în care spunea că **ori** ceea ce vor **este nesperios**, și atunci **de cer cer urgență ;**

ori este **serios**, și atunci va avea **asemenea consecințe** pentru ordinea existentă , încât va duce la **mari frământări sociale** , mai mult, la **pierderea Dinastiei însăși,** și chiar la **minarea statutului nostru.**

"În acel moment , **Petre Carp** considera ca **un act de mare dezordine,**

care pune în cumpănă **însăși existența statutului național** ,

ceea ce mintea lui Ion ICBrătianu ,

considera să fie temelia noului stat democratic al României Mari "

CCGiurescu / 5 apr.'34

▣ **Conceptul de "ordine organică"**

" **Vedeți dar**, d-lor deputați, **cât de relativ este acest concept de ordine,**

ce poate să însemne ordinea **într-un anumit moment** al dezvoltării unui popor,

și cum **acceptia de odinioară** , nu se mai potrivește deloc

cu **acceptia din alt moment** al dezvoltării sale istorice.

" **Dacă această premisă este adevărată** , atunci , **cu rigoare matematică** ,

trebuie să fie și concluzia.

Să nu ne oprim deci la această concepție de ordine , cum v-am spus,

de suprafață , de caracter administrativ și polițienesc.

Să căutăm să analizăm și să pătrundem adânc **sensul noțiunii de ordine,**

și veți vedea atunci la ce rezultat ajungem ." [-----]

CCGiurescu / 5 apr.'34

▣ **Legea Vict.Antonescu**

▣ **Regimul parlamentar**

[LD : nu auzise , nu cunoștea CCGiurăscu atacul agresiv antiparlamentar din programele și acțiunea partidelor extremiste , de stânga și dreapta ?!Puțin probabil.

Mai degrabă ... pare un gând -subversiv - incipient , destinat tot lui Carol, și mirările lui să fie pline de ipocrizie .Poate , mă înșel , acesta este doar un gând.]

" De asemenea mi se pare cel puțin **stranie** și partea cealaltă de frază ,

care vorbește de **apărarea regimului parlamentar .**

Regimul parlamentar se apără **nu cu legi excepționale**, pentru garantarea ordinii în stat ,

ci **se apără prin virtuțile proprii ale acestui regim.**

Una din două : sau regimul parlamentar, în stadiul în care este astăzi,

are în sine virtuțile necesare

și atunci **nu are nevoie să fie apărată în felul acesta ;**

sau, dacă nu le cuprinde , dacă prin componența lui și

prin curentele de care este agitat **sau dacă** , prin tehnica ,

metoda defectuoasă a lui, **acest regim parlamentar**

se dovedește o instituție anachronică ,

atunci, dle ministru , **nu cu asemenea legi se va putea salva o instituție anachronică.**

Așa că socotesc că și în ce privește punctul al doilea - regimul parlamentar -

el trebuia să lipsească din expunerea de motive .

Nici regimul parlamentar și " a fortiori" , monarhia, nu pot și nu trebuie niciodată să fie apărate prin asemenea măsuri excepționale " (aplauze la PNL -Georgist)

[-----]

CCGiurescu / 5 apr.'34

▣ **Legea Vict.Antonescu = apărarea partidelor de "guvernământ"**

[LD : CCGiurescu spune "off-ul" partidelor mici , ignorând fondul solidarizării între PNȚ și PNL : măsurile anti - Garda de Fier - despre care nu spune nimic !]

"Ce este această lege pentru apărarea ordinii în stat ?

Este o lege pentru **garantarea puterii** ,

în favoarea unor **anumite partide de guvernământ.**

Aceasta este realitatea pe care proiectul de lege caută să o garanteze.

Am asistat adineauri la **spectacol edificativ** : am văzut pe d.Călinescu

într-o dulce armonie cu Partidul Național-liberal ...

- **G.Bogdan - Duică : Și cu documente în mână .**

- **CCGiurăscu** : Nu infirmă cu nimic aceste documente , adevărul afirmațiilor mele.

Ele se referă la o epocă din trecut [!?] , iar eu vorbesc pentru clipa de față.

Am văzut - zic - **această idilică apropiere** , această **reciprocă acoperire și apărare.**

Eu nu înțeleg , vă mărturisesc , și în orice caz **nu admit** partea cea de a doua ,

în care **d-l Călinescu și-a permis să arunce calificative și certificate**

unor **anumite partide politice** din această incintă . "

[-----]

CCGiurescu / 5 apr.'34

▣ **Nu legea apărării ordinii ...**

▣ **Legi de vindecare a relelor ...**

"D-lor, **este o stare de neliniște** în societatea românească **este o stare de frământare** în această societate și, evident, **neliniștea , frământarea se exteriorizează , își caută căi de manifestare .**

Dvs încercați să combați aceste manifestări exterioare ,

exprimarea **stării de neliniște , de nesiguranță , de greutate** ,

în care se află societatea românească contimporană.Vă preocupă manifestările exterioare ale ei.

Cred că procedeul este greșit.

În adevăr , ce ați zice dvs de **un medic** care, văzând că pe corpul unui bolnav

apar **pete de roșeață** , simptom precis al unei maladii,

nu ar căuta să afle boala de care suferă bolnavul, racilele adânci , organice,

ale acestui organism, ci **ar spune : să aplicăm câteva plasture** pe punctele

în care s-au ivit **petele de roșeață** , pentru ca **acestea să nu se mai vadă ?**

Este un procedeu , mi se pare - iertați-mi cuvântul - **simplist .**

Eu nu socotesc că dacă **acoperim printr-o lege de asigurarea ordinii în stat ,**

câteva manifestări exterioare , am rezolvat chestiunea , am vindecat boala adâncă , grea, de care suferă societatea românească în momentul de față.

Nu legi de apărarea ordinii în stat , ci legi pentru curmarea situațiilor primejdioase , dăunătoare , **în care se găsește elementul etnic în statutul românesc ,**

legi pentru îndreptarea relelor de care suferă - și suferă adânc și de multă vreme , de ani de zile, această societate- ne trebuie."

[-----]

CCGiurescu / 5 apr.'34

▣ **Dezechilibrul demografic**

▣ **Ideea națională**

▣ Colonizarea românească

[LD : aceasta era o consecvență preocupare lăudabilă a PNL -georgist, Neglijențele statutului român s-au plătit scump, la acest capitol]

"Una din cauzele care contribuie la neliniștea de astăzi a populației , a societății românești, este **problema demografică , complexul de probleme demografice** în legătură cu **poporul românesc**.

Ideea națională care se manifestă în ultimul timp, formele de manifestare pe care le ia, pe care **dvs le considerați îngrijorătoare , nu sunt decât reacțiuni ale unei mase etnice care se simte** , în anumite părți ale teritoriului național, **primejduită**.

Toate lucrurile se leagă și vă închipuiți dvs că se poate face o discriminare între acest element de apărare a masei etnice și între conceptul de ordine ?

Este iluzoriu . Am în fața mea pe **dl Bogdan-Duică** , care **știe foarte bine** la ce vreau să mă refer ,

știe cât de acute și cât de importante sunt aceste **probleme demografice**, în ceea ce privește statutul român.

" Aș putea spune , d-lor deputați, că ele constituiesc **prima problemă care se impune atenției conducătorilor noștri** în momentul de față,

fiindcă **massa etnică constituie elementul cel dintâi , bunul primar al oricărui stat .**

Îndată ce această massă etnică se simte amenințată , o serie de manifestări vor decurge de aici.

[-----] **Eu afirm aici , pe bază de documente , că , de decenii ,**

se produce o operațiune de dislocare a elementului românesc în anumite regiuni și că **statul românesc n-a făcut în 16 ani de la unire nimic**

ca să împiedice acest fenomen de dislocare ;

a asistat impasibil la continuarea procesului

care își are rădăcinile în epoca de dominație austro-ungară .

Dacă populația alogenă de acolo ar fi existat din timpuri străvechi ,

n-am avea nimic de obiectat ; această dislocare , însă , se face în timpul nostru.

Sunt rezultatele unei acțiuni de stat concertate

și **statul român n-a făcut nimic să împiedice dezvoltarea acestui proces.**

Mai mult, când s-a încercat o remediere a acestei situațiuni primejdioase de la graniță,

printr-o colonizare a elementelor românești din afara hotarelor,

s-au pus în ultimul timp tot felul de piedici acestui proces.

Se ajunsese , în timpul guvernării național-țărăniste ,

că putea să intre în România oricare dintre străinii de peste hotare ,

dar nu puteau să intre frații noștri din Macedonia ; aceia parcă ar fi fost ciumați.

Este o politică națională . Să fi vrut dușmanii noștri să ne facă atâta rău

și n-ar fi izbutit mai bine." (**aplauze la PNL -georgist**)

În loc să dăm toată atenția acestor **probleme demografice**, cu care **se leagă ordinea în stat ,**

noi ne-am ocupat de cu totul alte probleme , și **am lăsat-o pe aceasta pe ultimul plan.**

[-----]

CCGiurescu / 5 apr.'34

▣ Dezechilibrul demografic

▣ Înstrăinarea orașelor.

[LD : în principiu, CCG avea dreptate. Numai că , în context, **aceste exemple erau aduse pentru a legitima lozincile Gărzii, și , implicit , de a le scoate de sub incidența represiunii .** Nici aceasta nu ar fi fost grav, dacă ... le-ar fi susținut deschis.]

S-a arătat **situația din orașele noastre .**

"Dvs socotiți că nu este nici o legătură între **această situație maladivă ,**

în care **centrele nervoase ale unui stat , orașele -** fiindcă orașul este centrul motor , centrul

nervos - **au încăput pe mâna altora ,** și între situația de **neliniște a populației majoritare ?**

Credeți că această **așa -zisă dezordine ,** care există astăzi în societatea românească,

nu are nici o legătură cu **problemele demografice ,** privind granițele teritoriului nostru național și

problema foarte importantă **a orașelor noastre ?**

"D-lor , să nu ne oprim la suprafață, la aparențe, **să mergem în adânc, acolo unde este buba.**

Numai dacă vom aduce **o soluție, un leac,** acestor probleme,

vom putea să avem **garanția unei ordine durabile ; altfel totul este paliativ.**

(aplauze la pNL -georgist) [-----]

CCGiurescu / 5 apr.'34

▣ **Învățământul și cultura românească**

▣ **Înstrăinarea păturii intelectuale**

[LD : argumente pentru acordarea de circumstanțe atenuante pentru G e F]

Și această problemă este generatoare de dezordine , unul din motivele fundamentale ale **situației turbure de azi.**

"Vedeți dvs, **este foarte simplu să ne mărgim la litera unui text de lege , dar dincolo de această literă stau realitățile naționale.**

Ele sunt generatoare de ordine sau de dezordine.

Să nu ne mărginim să criticăm cuvântul dintr-o lege, să vedem ce se ascunde dedesubt.

Și în privința aceasta , a problemelor culturale, a **direcției care se dă generației tinere,**

este o permanentă primejdie pentru statul național românesc ;

trebuie luate **măsuri imediate** pentru remedierea acestei situații ,

înainte ca ea să fie catastrofală pentru generațiile care urmează. "

S-au adus date din învățământul secundar și superior.

Chiar într-un text oficial s-au publicat date care ne umpliu de îngrijorare.

/ În broșura care însoțește **proiectul de lege** a prof.Angelescu , privind concentrarea **învățământul farmaceutic**, un domeniu în care **elementul național se vede dislocat .**

Cifrele care se dau aici , pe care nu le contestă nimeni, **socotiți că nu sunt elocvente**

în ce privește **cauza dezordinii ?** Aflăm că **suntem într-o infimă minoritate** , în această

ramură, când constatăm că **acei care posedă farmaciile** , acei care aplică , deci,

pe teren practic cele învățate la facultate, **aparțin altor elemente , elemente alogene,**

credeți că **aceasta nu creează în generațiile tinere un motiv de îngrijorare și de tulburare ?**

/ La Facultatea de științe din Cluj , în anul școlar 1931 -1932 : 317 români și **146 alogeni ;**

În anul școlar 1932-1933 : 364 români , **211 alogeni ;**

în anul 1933-1934 : 221români, **233 alogeni.**

-Bogdan -Duică : Din cauza anulării burselor .

-CCGiurăscu : Aveți dreptate, dar este un motiv al dezordinii .

/ Într-un studiu al prof.univ. Gabrea, se spune că **proporțional cu populația,**

în învățământul superior sunt de **5 ori mai numeroase procentele la populația alogenă,** decât la elementul românesc.

/Se poate astfel presupune ca , treptat,

intelectualitatea va aparține tot mai puțin elementului românesc.

CCGiurescu / 5 apr.'34

▣ **Instituțiile de stat**

▣ **Înstrăinarea funcțiilor administrative**

S-a arătat în Parlament , cu cifre precise, situația foarte îngrijorătoare a unor ramuri din administrație.La **CFR, la Poștă, Reșița ...** În posturile de conducere , elemente alogene.

Pamfil Șeicaru , în ziarul său, **dă o serie de date neliniștitoare** din domeniul **navigației maritime ---**

Au trecut 16 ani , și n-am reușit să realizăm **nici o joncțiune nouă cu calea ferată din Transilvania și Basarabia !**

-Bogdan - Duică : **S-a votat ieri !**

-CCGiurăscu : S-a votat ieri, dar cine știe când se va executa ...

-Justin Săvescu : **vă rog reveniți la proiectul de lege .**

Afirmațiuni din acestea se pot face la infinit

-**CCGiurăscu** : Constat că nu vă interesează decât litera legii , iar nu ceea ce trece dincolo de ea.

-**dr.N.Hasnaș** : Aceasta este **obstrucție**

-**CCGiurăscu** :Avem dreptul să ne spunem punctul de vedere. [---]

Vorbesc de lege , pentru cei ce înțeleg că o lege trebuie discutată **în legătură cu toate realitățile naționale pe care le implică.**

Este regretabil că atunci **când se cercetează cauzele adânci ale stării de neliniște**

a societății de astăzi, când trecem la **ceea ce mișcă masele,**

la ceea ce constituie **motiv organic de tulburare** în această țară,

nu se găsește în Cameră ecoul necesar .

Iată, dv înșivă , **justificați o parte din neîncrederea cu care este privit**

regimul parlamentar . Legea este discutată numai în ceea ce privește paragrafele ei, caracterul ei juridic, de fapt **trebuie mers până la realitatea cu care se leagă această lege**

.[-----]

-**Justin Stănescu** Dle deputat Giurăscu, la orice lege se pot face considerații

de asemenea natură , dar ele **trebuie să fie în cadrul obiectului legii (Sgomot)**

-**CCGiurăscu** :Eu sunt în cadrul subiectului.

CCGiurescu / 5 apr.'34

▣ **Presa de " stânga" și de "dreapta"**

▣ **Întreținerea atmosferei de tulburare**

[LD : criticile lui sunt subordonate aceluiaș gând : de a stabili răspunderile

pentru **atmosfera de neliniște și tulburare** - și , indirect , de a găsi **circumstanțe atenuante pentru G de F** ..Numai că , în cazul presei, el este foarte sibilinic, vorbește cu subânțelesuri ... din care rezultă că este contra presei care a "exagerat" comentariile privind asasinarea lui Duca. Exprimându-se ambiguu și aluziv, nu cred că greșesc dacă calific ca **principal atac atacul îndreptat contra presei de "stânga" , acelei pro-semite , și a celei liberale .** Și are , parțial , dreptate .

Îi întunecă , însă, judecata ... **propria ură și propria răspundere** a partidului georgist , întreținută contra lui Duca .Am citit , și eu, "**presa cealaltă** " , ca să vorbesc în stilul lui .]

"D-lor, constat că pe lângă aceste **cauze**, care au dus la **o stare de tulburare a opiniei publice**, mai este o alta, în legătură cu **felul cum se face difuzarea ideilor noi** ,

difuzarea principiilor ; mă refer la presă .

Știu că ating un domeniu foarte gingaș , despre care , de obicei , **mulți se feresc să vorbească** , dar aceasta **nu este pentru mine un motiv** , care **să mă oprească de a spune lămurit ceea ce cred** în această privință.

-**Bogdan -Duică** : Are multe bătături

-**CCGiurăscu** : Aveți dreptate, numai că eu **nu aș fi așa de indulgent** să le calific de bătături , ci aș întrebuița alt termen.

Situația de tulburare , de neliniște , în care se găsește societatea astăzi, se explică, în parte, și **prin felul în care se face răspândirea știrilor,**

prin sensul care se dă acestor știri, **de o anume parte din presă.**

"Eu împart presa în **două categorii** : este **una** care pune pe primul plan **preocupările de ordin național** , și o **alta** care insistă în special asupra **preocupărilor de ordin social** ; există această diferență de preocupări.

În ce privește **probema națională** , se constată la **o anumită parte din presă ,**

un fel de jenă - să-i spunem așa , nu în altfel, de câte ori se pun în discuțiune probleme de ordin

național. **Sunt curioase aceste atitudini** - și **această presă are o parte de răspundere** -

în ce privește situația de astăzi a societății românești .Nu aveți decât să cercetați o colecție de ziare , ca să vedeți **diferența de tonalitate.**

"S-a vorbit - și știți cum s-a vorbit - de **atentatul care s-a comis împotriva lui Ion Duca.**

Au mai fost atentate [!!!] împotriva oamenilor de stat ai Țării Românești ,

dar am constatat **o diferență de limbaj curioasă** ,

în ce privește **calificarea și aprecierile**. [-----] care au **o savoare specială** ,
din care se poate vedea **diferența de atitudine și diferența de limbaj** ,
când este vorba de **anumite probleme naționale**.

A fost **o încercare de asasinat** împotriva fostului ministru național-țărănesc , **dl Vaida** .
Cercetați, vă rog , **limbajul de atunci** a unei **anumite părți din presă** ,
ca să vedeți **diferența de atitudine** .

Campania presei de stânga

Toată campania de atățare care s-a făcut înainte de a se comite atentatul ,
crea legătură cu dezordinile de la Lupeni.

Vă aduceți aminte **represiunea care s-a făcut atunci**, care a fost comentată timp de luni ,
într-**o parte din presă** , și care a determinat **articole care se terminau într-un chip atățător**.

Am aici o serie întregă de extrase , între altele **se afirmă că guvernul este dator**
să dea satisfacție opiniei publice în ce privește acele **masacre de la Lupeni**.

Se spunea apoi : **< A sosit ceasul ultim ! >** iar la urmă, în legătură cu tulburările
antisemite : **< Guvernul nu trebuie să nesocotească legile etice ,**
care dirijează sufletul mulțimii , altfel își sapă singur mormântul . >

La câteva zile după acest articol, se produce **atentatul împotriva d-lii Vaida -Voevod**.

Ei bine, nu i-a trecut nimănui atunci prin gând să cheme în fața justiției

și să închidă pe cei cari au iscălit articolele care au premers

atentatul împotriva d-lui Vaida -Voevod.

Acest articol , pe care l-am citat aici, este iscălit de **Scrutator [Blumenfeld]**

și a fost publicat în "**Adevărul**" .

Campania presei de dreapta ...

" Constatăm , deci , **o anumită atitudine** în ce privește tratamentul.

Ați văzut ce s-a întâmplat atunci [cazul "Adevărului"] și ce s-a întâmplat în alte împrejurări.

[nu dă nici un exemplu , nu se referă la campania care a pefațat asasinarea lui Duca!]

Eu nu vreau să insist prea mult asupra acestei probleme, dar constat

că există motive de îngrijorare permanentă în opinia publică.

Sânt racile adânci care rod acest popor, și ele nu se pot lecuī prin măsuri de suprafață,
cum este aceasta a apărării ordinei în stat . "

CCGiurescu / 5 apr.'34

▣ **Politica externă : Titulescu !**

▣ **Motive de neliniște și tulburare**

[LD : atenție , cu o zi înainte, pe **4 aprilie, Titulescu** își ținuse expozeul privind **politica externă**
a României. Știut fiind rolul ce se atribuiseră **incitării făcute de Titulescu contra G de F** ,
, și la acest capitol , **CCGiurăscu** emite **circumstanțe atenuante pentru curentul naționalist**
Asta nu înseamnă că , pe fond, nu avea dreptate !

Greșește doar când confundă **metodele de realizare a "naționalului "** .

De fapt, asta a fost una din marile dileme ale generației interbelice .]

"O boală se vindecă combătând cauzele adânci, **nu simptomele de suprafață** .

[----] **Ordine de stat, da** , dar ordine creatoare , **nu ordine de aceasta polițienească**.

DI Titulescu , în cuvântarea de ieri, **schita seria dezvoltării statelor :**

de la **național**, prin **regional** , la **mondial** .

Evident aceasta este linia de dezvoltare pe care trebuie să o ia **organismele etnice :**
de la național, la regional și apoi la mondial ;

dar , pentru ca să se facă cu putință asemenea evoluție, trebuie întâi de toate ,

naționalul să fie o realitate puternică. (aplauze la PNL-georgist)

Până nu realizați naționalul, în toate manifestările lui,

până nu faceți ca acest național să-și capete o expresie în diferite domenii de activitate ,

până atunci nu poți să treci la treapta următoare , la **regional**, necum la **mondial !**

< Spiritualizarea granițelor > spunea d-l Titulescu .

Incontestabil, **dar , înainte de toate, astăzi , apărarea granițelor , armarea națiunii**

și mai ales **realizarea acestei nații** , în anumite domenii de activitate .
Trebuie să existe o concepție precisă în ce privește naționalul,
să se caute **realizarea acestui național** în diferitele domenii de activitate,
fiind că , în viața națiunilor, **momente ca acelea prin care trecem noi azi, sunt rare.**
Sunt puține momentele în care o națiune are posibilitatea de a se manifesta deplin.
Noi trecem astăzi printr-un atare moment.
De îl vom lăsa să treacă, fără să realizăm conceptul de național în toate domeniile, se
poate întâmpla ca să nu se mai întâlnească poporul românesc
cu asemenea conjunctură istorică. "

CCGiurăscu / 5 apr.'34

▫ **Concluzie- la legea ordinii în stat**

" Acesta este sensul pe care trebuie să-l urmărim, accentuez încă o dată,
nu prin legi de suprafață, prin legi de poliție, prin legi represive,
care să privească **numai superficialitatea vieții noastre publice,**
ci printr-un complex de legi cari să privească problemele esențiale
ale neamului nostru " (aplauze la PNL-georgist)

CCGiurăscu / 5 apr.'34

4.f) Hermann Plattner (P.NG) , la legea apărării statului , 5 apr.'34

(DAD, MO 39, șed. din 5 apr.'34, p. 1692)

[LD : nu știu de ce nu vorbește H.Otto Roth ; Plattner este deosebit de corect ,
declarația conține asigurări de loialitate , dar ... **nici o vorbă despre mișcarea hitleristă** din
sânul comunității germane ; nimic despre **Germania hitleristă** ;

De altfel, nici legea nu pare a fi vizat-o , decât **tangențial și aluziv**]

Supratitlurile, sublinierile , comentariile , îmi aparțin :

Plattner / 5 apr.'34

▫ **Germanii și legea apărării statului**

"De aceea , noi, **Germanii din România** , în urma **ținutei noastre principiale**

față de ideea de stat , nu trebuie să ne temem de o lege

care se îndreaptă în **contra elementelor tulburătoare și teroriste** ,

din cauză că **pozițiunea noastră** în viața politică a țării noastre ,

nu poate să fie niciodată alături de curenți și organizațiuni distructive .

" Recunoaștem dreptul statului de a se apăra

de tendințe și organizațiuni distructive și

să uzeze chiar de măsuri excepționale,

dacă astfel de tendințe își ridică capul în mod tendențios.

"Stăm însă pe punctul de vedere , în general, **drepturile și datoriile cetățenești ,**

sunt asigurate de Constituție, și că numai în cazuri extreme

se pot lua măsuri care trec peste delimitările drepturilor constituționale.

[-----]

Plattner / 5 apr.'34

▫ **Problema tineretului**

▫ **Răspunderea guvernului**

" Știm foarte bine că **astăzi trăim**, nu numai în **împrejurări speciale economice și politice** , ci
știm și aceea că **condițiile încurcate ale vieții postbelice**
au dus și la o gravă criză sufletească pentru generația care trăiește astăzi.

"Lăsăm la aprecierea și responsabilitatea guvernului și a partidului majoritar,

să decidă dacă această criză sufletească face necesară crearea unor legi excepționale .

Dacă conducerea responsabilă a vieții noastre politice , consideră dată
H.Plattner / 5 apr.'34

4.g) 30.a) I. Petrovici (PNA) discurs la legea apărării statutului , 5 apr.'34

(DAD, MO 39, șed. din 5 apr.'34 , p. 1686- 1688)

[LD : din partea PNA, Petrovici este deputatul " de serviciu " al PNA .

Goga cred că lipsește din parlament . Supratitluri, sublinieri , comentarii , îmi aparțin]

[LD : inteligent , cultivat , Petrovici își pune întreaga capacitate speculativă

în slujba partidului în care , după părăsirea PNȚ , s-a înregimentat .

Pledează , de pe pozițiile democrației - în principiu - pentru libertatea " desfrânată "

(în vreme ce șeful său , Goga , este contra regimului democratic !)

pentru "violența constructivă " , pentru dreptul la răsturnarea " ordinii existente " .

Nu atât pentru a apăra Garda de Fier, cât pentru a legitima aceste forme de luptă.

Consideră legea ca fiind îndreptată împotriva partidelor adversare .

Votează contra și cere suprimarea legii]

Supratitluri, sublinieri, semne și comentarii îmi aparțin.

[-----]

I.Petrovici / 5 apr.'34 , retro ' înainte de război ...

▣ Tradiție doctrinară : ideea de autoritate .

▣ Titu Maiorescu versus **CARosetti**

"D-lor deputați , îmi veți da voie să încep , mai ales că suntem într-un cerc restrâns de familie, cu

evocarea unei amintiri și aceasta nu pentru plăcerea de a mă duce cu gândul

într-o epocă în care statul se apăra fără măsuri draconice,

ci pentru că pot să spun acea amintire în legătură cu observațiile pe care le voi face acum .

" Dlor deputați, ilustrul meu profesor , **Titu Maiorescu**

- **ilustru și ca parlamentar** , cu toate că , până acum **galeria aceasta de busturi** ,

deși atât de indulgentă și atât de primitoare , încă **nu cuprinde și chipul lui Maiorescu** -

îmi relata odată o convorbire pe care a avut-o cu un mare fruntaș , de pe vremuri ,

al partidului dvs., **cu C.A.Rosetti** , o convorbire contradictorie,

în care Maiorescu a susținut o teză , CARosetti , o altă teză.

Maiorescu îmi spunea că a fost impresionat de argumentația lui Rosetti și ,

până la urmă, s-a lăsat convins.

" Titu Maiorescu era conservator, și susținea ideea de autoritate ,

cu tot ce această idee cuprinde restrictiv în materie de libertate .

Atunci **CARosetti i-a răspuns : poporul nostru , care abia a ieșit din veacuri de asupri,**

din veacuri de vasalitate, care i-au ucis inițiativa și spontaneitatea,

are nevoie să i se facă din nou educația inițiativelor și spontaneității,

și pentru aceasta este bine să i se acorde libertăți cât de largi ,

o libertate chiar desfânată

- acesta este cuvântul pe care mi l-a transmis Maiorescu că l-a folosit Rosetti -

pentru ca în cadrul ei să se poată deprinde cu inițiativa .

" **Maiorescu, care era foarte econom la laude și de o bunătate nu tocmai angelică,**

relatându-mi această convorbire , mi-a adăugat :

Rosettachi - probabil că așa i se spunea în intimitate - **era un cap . "**

I.Petrovici / 5 apr.'34

▣ Legea = eroare psihologică

▣ Pasivitatea și lipsa de inițiativă a românilor.

▣ **Violența = reacția omului comprimat**

" Mă gândesc , d-lor deputați , **ce ar zice CARosetti** , dacă ar putea citi **proiectul de lege de oprimare** pe care l-au făcut urmașii săi. "

-**Victor Antonescu** : Ar zice că s-au schimbat vremurile ! (aplauze la majoritate)

-**I.Petrovici** : Nu vă grăbiți , d-lor . **Vremurile s-au aschimbato** ,
dar au rămas absolut întregi acele lucruri pe care el credea că trebuie să le l�euiască ,
anume **pasivitatea poporului nostru și lipsa lui de inițiativă** .

Acestea au rămas intacte .Și, din acest p.d.v. , proiectul dvs **contravine în modul cel mai radical ,opiniunilor marilor dvs fruntași** .

Dar , d-lor deputați , eu cred că **proiectul de față** nu este numai din acest p.d.v. ,

o eroare de psihologie . Mai este tot o eroare și din alt p.d.v.

" Citind **Expunerea de motive** , făcută cu multă îngrijire de dl ministru ,

am văzut că aici este vorba **să se ia măsuri împotriva violenței** .

Cuvântul **violență** apare în mod repetat . D-lor , nu numai după părerea mea ,

violența este **adeseori modul de reacțiune al omului comprimat** .

Atunci **când nu se mai lasă libertatea inițiativelor constructive** ,

se deschide drumul violenței destructive .

Eu mă tem - și am dreptul să mă tem - că **acest proiect de lege** , departe de a fi o stavilă împotriva violenței , **să nu devină** , cumva , **un generator de violență** .

-**G.Bogdan -Duică** : Facem atunci unul mai grav . "

I.Petrovici / 5 apr.'34

▣ **Păstrarea ordinii existente ?!**

▣ **Interzicerea violenței ? !**

"Dar , pentru a completa expunerea , spicuesc din textul **Expunerii de motive** ,
o altă noțiune cardinală , pentru această elaborare legislativă .

Se vorbește insistent de **păstarea ordinii existente** .

D-lor deputați , eu personal , cu **educația** pe care o am și **cu vârsta** mea ,

care începe să fie înaintată , **vă mărturisesc că sunt atașat la ordinea existentă** .

" **Însă , totuși** , nu pot să nu spun că **ordinea existentă** nu urmează să fie
expresiunea definitivă și eternă a organizării sociale .

Istoria ne arată că **societatea omenească și-a schimbat de foarte multe ori rânduielile** .

Se poate întâmpla ca în această epocă pe care , mai mult sau mai puțin , cu toții o caracterizăm
ca o epocă de instabilitate , **societatea să-și caute forme noi** ,

ne mai putând să mai încapă în mod adecuat în așa zisa **ordine existentă** .

Se poate încă și mai mult decât atât .

Când este vorba de ipoteze , nu sunt categoric și afirmativ ;

dar **se poate întâmpla ca în adâncul vieții sociale** ,

această transformare să fie deja făcută

și **ordinea existentă numai să întârzie la exterior** ,

fără să-i mai corespundă la spatele ei o realitate , așa ca lumina unor stele ,
care continuă să strălucească câte o dată , chiar atunci când ele au dispărut de mult .

Dar se poate întâmpla , cu drept cuvânt , **să-mi spuneți** : desigur , ordinea socială

se poate schimba , dar fără comoțiuni .

E vorba numai de violență , **de o schimbare fără violență** .

"**Recunosc că această observare s-ar putea să fie judicioasă** .

Trebuie ca **toată lumea care are o răspundere** ,

să-și dea silințele ca **să îndrume mecanismul social spre forme noi** ,

dacă sunt necesare , dar **fără zguduire și fără comoțiuni** .

Dar nu este mai puțin adevărat că **aceasta presupune un lucru** : cei care ne guvernează

să fie **oameni de concepție îndrăzneată** , oameni **capabili de înnoiri** ,

oameni care **să nu fie închistați în anumite prejudecăți rutinare** .

Când acest lucru nu se întâmplă , căci se poate să fie guverne bine și , tot așa ,

să existe guverne slabe, apoi **violența este forma de reacțiune pe care o ia lumea**, atunci când guvernele **nu se țin de pasul vremii și când nu sunt la înălțimea cerințelor actuale**. De aceea, **a osândi principial violența**, care, la un moment dat, **ar putea fi vehiculul unic al progresului este și o greșală și o inutilitate.** "

Cu toții lăudăm de câte ori avem prilejul, binefacerile **revoluției franceze** ale acelei revoluții **căreia îi datorăm foarte mult și noi**, nu numai **alcătuirea noastră de stat**, dar și **unitatea noastră națională**.

"Cu toate acestea, **știți foarte bine că revoluția franceză s-a făcut în mod violent**.

Prin urmare, **noi ne închinăm și aducem omagii** unei mari transformări sociale, **care s-a făcut prin violență**. Iată că sunt împrejurări în care **violența nu este condamnată**.

-Aurelian Bentoiu : " **În acest proces știți foarte bine că sentința definitivă încă nu a dat-o istoria : este încă o controversă istorică**".

-I.Petrovici : Este foarte greu să explorăm perspectivele infinite, până în ziua când vom putea să facem bilanțul complet al tuturor mișcărilor sociale, ca să putem da o judecată absolută. " [LD . Câteva paragrafe , text șters, ilizibil]

[-----]

I.Petrovici / 5 apr.'34

▫ **Legea =contra partidelor adverse** .

[**Deși un art. fusese scos, Petrovici se leagă de el , pentru că ...**

PNA sperase ca mulți ex-legionari să afluiască spre partidul lui Goga .]

" **Cum se poate lovi într-un partid incomod ? Se poate lovi dizolvându-l și se mai poate lovi terorizându-l și îndepărtându-i partizanii**. Or, ce cuprindea proiectul în forma lui inițială ?

Cuprindea următoarea dispoziție : **dacă un membru care a aparținut unei grupări dizolvate se înscrie într-un alt partid , partidul aceasta este dizolvat și dânsul ;**

iar **dacă** această partid este dizolvat , **toți membrii lui , care sunt funcționari publici, sunt suspendați sau destituiți din funcția lor**. Ce însemenează această practică ?

Bunăoară, în partidul nostru , ca să iau un exemplu un partid care vă este simpatic...

-Victor Antonescu : Nu ne este antipatic.Din contra ...

-I.Petrovici : ... să presupunem că un șef de organizație din partidul nostru de la Sighet sau Satu Mare , introduc în organizația locală pe cineva care a aparținut unei grupări dizolvate - **să zicem Gârzii de Fier, pentru că este dizolvată** - fără să fi cercetat bine și fără să cunoască realmente situațiunea.

Partidul nostru este **dizolvat** și funcționarii din partidul nostru sunt **dați afară din slujbe**.

Va să zică un popă din Vaslui sau un profesor din Huși , se pomenesc scoși din funcțiune , pentru că un șef de organizație de la Sighet , din greșală a înscris pe cineva care aparținuse cândva unei organizații dizolvate !

Vedeți ce mijloc de teroare ar fi fost acesta , căci cu nimic nu poți să **terorizezi un om**, decât atunci când se știe **amenințat pentru fapte care nu atârnă , personal, de dânsul**, care sunt **independente de voința și de acțiunea lui**.

Prin urmare , acest articol arată în mod clar intențiunea guvernului de a avea un instrument -să nu vă supărați dsacă vă zic - **neloial** , un instrument **pentru a lovi în partidele incomode și pentru a le anemia** pe acestea, **terorizând pe partizanii lor**.

-G.Bogdan -Duică : **Dacă sunt lași**, numai atunci se poate întâmpla.

-I.Petrovici : D-le Duică, **România nu este o țară de eroi** , în măsura în care am dori.

Ei bine, în forma aceasta, **recunosc îndulcită** , pentru că **ați dat deoparte aceste pasagii pe care le-am criticat totuși, au rămas o serie de dispozițiuni , care deschid porțile abuzurilor și tiraniei** .

La art. 1 se spune : **guvernul, printr-un jurnal al consiliului de miniștri , poate să dizolve acele partide politice , nu numai care au săvârșit acte de violență , ci care au preparat acte de violență ...**

Ei, d-le ministru , **această expresie de " preparat "** ... este o expresie **excesiv de plastică** ...

-I.Hudiță : Se aplică tuturor partidelor .

-I.Petrovici : ... o poartă prin care **se poate acționa împotriva oricărui partid** .

Dar îmi aduc aminte cum , într-una din ședințele Camerei , **a fost învinuit partidul nostru , de pe banca ministerială , că a preparat sau a contribuit la prepararea unui fapt odios,**

fapt pe care l-am reprobat cu toți, cu toată sinceritatea ;

ni s-a spus că am fost complici indirecti la asasinatul regretatului Duca .

Este adevărat că subsecretarul de stat , care a adus această acuzațiune, nu era tocmai familiarizat cu ceea ce se cheamă raportul de cauzalitate ,

pentru că , **dacă întindem așa de mult cauzalitatea ,**

apoi **complice la asasinatul lui Duca a fost acela care a inventat revolverul** , pentru că , dacă nu exista revolver , nu se putea înfăptui asasinatul ;

nu mai vorbesc că , **tot așa de complice a fost și poliția** , prin neglijența ei .

Va să zică dacă lărgim cauzalitatea în felul acesta , ajungem la concluziile cele mai bizare .

Nu este mai puțin adevărat că , **acest articol prin cuvântul " preparație " , deschide poarta abuzurilor și , în felul acesta , legea , cu toate îndulcirile ei, rămâne tiranică și un instrument de represiune în mâna guvernului. "**

I.Petrovici / 5 apr.'34

▫ **Legea = represiunea tineretului studios.**

Mai citez un singur aliniat care, de asemenea , socotesc că a fost foarte rău inspirat :

" Studenții sau elevii care vor fi dovediți că au făcut parte din grupările politice dizolvate, vor putea fi excluși , vremelnic sau definitiv, din toate universitățile și școlile din țară, pe baza unei decizii a ministerului respectiv. "

Domnilor, **am o activitate veche de profesor** ; nici o dată **nu am asmuțit pe studenți,**

nici o dată nu am căutat să-mi fac **din studenți, partizani ; elevi, da , partizani , nu .**

Din acest p.d.v. , nu pledez câtuși de puțin o cauză personală .

Însă , nu-i mai puțin adevărat că , trebuie să **recunosc un lucru :**

antrenamentul posibil al tinerimii , cu **sufletul curat și cu intențiile cele mai bune.**

Este foarte cu puțință ca, la un moment dat , **tinerimea să se simtă atrasă**

de un partid cu concepțiuni îndrăznețe , un partid care încă nu a trecut

la violența de fapt, pentru că , în definitiv, **îndrăzneala aceasta atrage tineretul și ,**

de multe ori, **ea este o formă a idealismului.**

Pentru aceasta **gădesc aliniatul cât se poate de draconic ,**

mai ales că **eliminarea lor de la universitate nu se va face de universități**

- călcați, prin aceasta și legea autonomiei universitare -

fiindcă universitățile **ar fi făcut un triaj** , examinând caz cu caz,

pe când acum , **această măsură este dată pe seama ministerului. "**

I.Petrovici / 5 apr.'34

▫ **Legea = armă a unui guvern slab**

" Colegul meu , d-l prof.Andrei, spunea în ședința de ieri, că **este foarte util să se întărească într-un stat puterea executivă.** Sunt de acord cu d-sa și cred că toată lumea .

Însă un lucru : **să nu uităm că pot fi guverne de valoare**

și **pot fi guverne care nu sunt de valoare ;**

și, la urma urmei, **dacă aş putea să dau o armă de întărire în mâinile unui guvern de**

valoare , ca să-i potenez forța lui, **nu înțeleg însă , în nici un caz , să dau o astfel de**

lege în mâna unui guvern slab, ca să acopăr deficitul puterii lui . (aplauze la

opozitie)

" Pentru aceste considerente, declar că **voi vota contra legii,**

pe care **o socot inacceptabilă** , cu toate îndreptăriile care s-au adus la Senat ,

fiind încredințat că **mai bună decât toate îndreptările , ar fi suprimarea ei integrală "**

(**apaluze la opozitie**)

I.Petrovici / 5 apr.'34

Anexă) **Pamfil Șeicaru (" Curentul ")**

[LD : din păcate , fără sursa specificată]

" **Anarhia** circulă și **democrația** ispășește astăzi vițiul ei organic :
supralicitatea demagogică - fie de extremă stânga , fie de dreapta , nu are importanță.
[-----]

Eu accept legea și vă felicit pe dvs. că interziceți asociațiunile secrete
și toate **conspirațiile din umbră** împotriva ordinii în stat . **Dar loviți-le pe toate !**
Căci , ca **să poți avea autoritatea** să strivești **conspirațiunile de extrema dreapta**,
trebuie să striviți, **într-o egală măsură și conspirațiunile permanente de extremă stânga !**
[-----]

Și **această anarhie de extremă stânga sau dreapta** , veți vedea dvs cum **este salută de**
acea cari sunt în opoziție , și care râvnesc locul dvs . "
Pamfil Șeicaru / 5 apr.'34

4.h.) Aurelian Benteoiu (raportor) , legea apărării statutului ,

(DAD, MO 39, șed .din 5 apr.'34, p. 1708-1714)

[LD : o **briliantă expunere juridică** , în sprijinul **doctrinei politice și guvernării PNL .**
Deși legea a fost elaborată special contra Gărzii de Fier, **AB nu se referă explicit la G de F .**
[LD : sublinieri, supratitluri , comentarii îmi aparțin .

// Pledoarie pentru **Legea apărării statutului** - concluzii la dezbateri // **"apărătorii "Gărzii** //

// Drept comparat : Legea apărării statutului // replică lui **Petre Andrei** //

// Ideologia liberală : **libertatea și ordinea** //

//**Monarhia** - criticile la lege // replică lui **Petre Andrei** ; asociere **Armd.Călinescu** //

//Drept comparat : **Acceptiunea** politică și juridică a **libertății** // replică lui **I.Petrovici** //

Acceptiunea Gărzii de Fier //

//Drept comparat : Franța - **Declarațiile Drepturilor Omului** // **Legea asociațiilor** //

// Drept comparat : Franța - reprimarea libertăților anarhice // **referire G de F** //

// Drept comparat : **Ordinea politică și socială** - evoluția istorică și juridică a noțiunii //

// **Ordinea în stat** : constituționalitate // **parlamentarism** versus **partidocrație** : **Goga** //

// **democrație** versus **dictatură** : **Șeicaru** // "**actul de guvernământ** " : **Armd.Călinescu** //

// Legile represive : legile anterioare - **legea Antonescu** : **Armd.Călinescu** //

// Problema tineretului // **vizată Garda** // Document integral **fișier PNL VII**

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

▣ În apărarea legii

" Dle președinte, d-lor deputați, într-o **situație îngrijorătoare** , neputând s-o calificăm altfel,
dacă avem curajul să privim realitatea în față, **guernul vine cu proiectul acesta de lege**,
pentru **apărarea ordinii politice și sociale periclitare**.

"S-au adus **critici numeroase** de oratorii opoziției , cari s-au perindat la această tribună,
întemeiate unele **pe considerațiuni sociologice-juridice** - dl Andrei -
altele **pe considerente istorice** - dl Giurăscu și Petrovici -

altele filozofice - dl Petrovici , unele **diletante și simplist opoziționiste**.

"Este o lege de un covârșitor interes . **Voi combate aceste obiecțiuni** rând pe rând,

demonstrând legitimitatea legii în **rațiunea și în cadrul dreptului pozitiv**,
demonstrând **necesitatea ei** din cauza **insuficienței mijloacelor de represie** ,

rezidând din legiferările anterioare - le voi combate toate aceste obiecțiuni ,

presupunând că ele au fost făcute în numele partidelor de opoziție din pură convingere.

" **A presupune** că , cel puțin în parte, **aceste obiecțiuni se datorează**
oportunismului și dorinței de captare a simpatiei unei anumite grupări [**Garda de Fier**] ,

rezultat al unei **deraieri morale** care ne reamintește dureroase evenimente recente ,

ar fi să ne aducem aminte de acea **catastrofă de cale ferată de la Ciucea**,

unde s-a văzut că în vaietul morții și în iadul durerii muribunzilor ,

s-au găsit , totuși , unii **indivizi** , cari să **prindă prilejul de a realiza**

anumite profituri . "(**aplauze la PNL**)

[-----]

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

▣ Legea apărării statului

▣ Drept comparat

"Legea aceasta nu este o inovație , nici în țara noastră , nici în toate celelate țări ale Europei , care au aceeași structură constituțională ca și a noastră , care sunt constituite din punctul de vedere al dreptului public pe aceleași baze , legea aceasta a răsărit într-o ambianță legislativă internațională , care o justifică cu prisosință .

[-----]

Dar ni s-a spus în această privință de către d-l Andrei [rezumă și parafrazează]

nu trebuie să tragem concluzia necesității unei asemenea legi în Țara Românească , pentru că altele sunt împrejurările din aceste state , altele necesitățile care determină aceste legiuri ; că în acele state principalul argument era cel al apărării unității naționale ; că în țara noastră această unitate nu este periclitată ; că apărarea trebuie făcută întărind armata, nu cu legi ... etc etc ..

[între Benteoiu și Andrei se încrucișează niște opinii contradictorii ...]

"Prin urmare , într-un stat modern , care este stat de drept, soluția este și trebuie să fie o soluție legală."

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

▣ Legea apărării statutului

▣ Accepțiunea juridică a libertății

" Între obiecțiunile aduse , s-au făcut variațiuni pe două teme :

pe tema libertății și pe tema ordinii .

Am auzit cuvinte impresonante rostite în formularea unor aprehensiuni și temeri.

Este o lege draconică , s-a spus, este o lege anti-liberală , care gâtuie libertățile și nu putem concepe cum se vine din partea Partidului Liberal cu o asemenea lege .

" D-lor deputați, noțiunea aceasta de libertate , este o noțiune care trebuie înțeleasă **nu în sensul diletant și profan**, în care adesea se rostește,

ci din punct de vedere limitat și **în accepția precisă a științei dreptului**.

Dacă orice știință este cea ce a spus un mare **filozof francez: < une langue bien fait >** ,

în vocabularul dreptului , cuvântul de libertate are o accepțiune precisă .

Dacă înțelegeți noțiunea așa cum trebuie să fie înțeleasă, de gătuirea libertăților,

de lege ntli- berală nu poate fi vorba. **Sunt două accepțiuni ale cuvântului .**

Există o libertate anarhică , concepută delictuos, libertate fără nici o limită, libertate care înțelege că există numai când își poate îngădui cineva orice.

Ei bine, această libertate anarhică nu înțelegem să o tolerăm ;

pe aceasta **înțelegem cu adevărat să o gătui** ,

pentru că **nu voim să facem din noțiunea de libertate o poartă pentru toate aventurile**

(**aplauze la PNL**) [-----]

Și, din acest punct de vedere, **libertatea condiționată legal, libertatea limitată,**

pentru a face posibilă înfruptarea din această binefacere **a tuturor câți coexistă în cadrul**

aceleași societăți , pentru apărarea acestei libertăți , avem nu numai dreptul ,

dar și datoria să venim cu toate măsurile legislative care să-i asigure existența. "

"Am auzit în această privință **unele obiecțiuni** aduse de d-l Petrovici ,

consecvent, de data aceasta, în interpretarea noțiunii de libertate **cu șeful său,**

[**Octavian Goga**] dar **inconsecvent** , fără îndoială, **cu noțiunea precisă , științifică ,**

a noțiunii de libertate , și în dezacord cu toți marii gânditori în domeniul dreptului public.

D-sa, făcând o incursiune în istorie, spunea: pe vremuri , Rosetti, liberal,

a rostit **cuvintele memorabile că poporul nostru** , care veacuri întregi

a trăit într-un regim de opresiune, **are nevoie de libertate** ,

de o libertate chiar nelimitată , desfrânată, spunea d-sa .

[-----]

▣ Depresiunea economică - depresiunea morală

▣ Accepțiunea de libertate la Garda de Fier

" Dar, de atunci și până acum , vremurile s-au schimbat .Nu numai atât , un adevărat cataclism economic , care zguduie lumea întreagă , își rezervă efectele țării noastre .
Depresiunea economică, determină totdeauna **depresiunile morale**.

O anumită generație , în privința psihologiei căreia cred că vă pot spune cuvinte adevărate și destul de interesante , se găsește , din cauza depresiunii morale ,
la răscrucea tuturor dezorientărilor posibile.

Din această cauză, **recentele evenimente** au trebuit să zguduie toate conștiințele și sufletele celor cu simțul răspunderii.

" **Cum, d-lor ?** Când pentru a se organiza , **un partid politic recurge la formațiuni militare** - și în această privință mulțumim pentru partea de prețioasă documentare , pe care a adus-o la tribună dl Armand Călinescu -

când un partid politic , care înțelege să-și difuzeze ideologia **se organizează în batalioane**, cu **plutoane** , cu **frăție de cruce**, cu **secret** în ceea ce privește legăturile dintre membrii și scopurile și obiectivele ce urmărește, un partid la care se găsesc **petarde și revolve** , și tot soiul de **mijloace pentru săvârșirea violenței**, **liste negre de poscriși** , **jurăminte pentru suprimarea** anumitor fruntași politici care și-au înscris pentru vecie numele în istoria acestei țări, când **un șef de guvern** de valoarea lui Ion Duca , **cade suprimat** de o mână criminală sau inconștientă - ziceți-i cum voiți - asemenea **manifestări de violență organizată** , mergând de la **petarde și revolve** până la cea mai **hidoasă violență morală** , nu sunt **simptome care să impună oamenilor politici cu răspundere în această țară** , luarea de **măsuri împotriva unor fapte morbide și vădit antisociale ?**

În campania electorală , în satele din județul lui, înainte de asasinarea lui Duca , a cunoscut **fapte care l-au îngrozit**. A găsit sate în care **preotul**, înregimentat în această așa zisă formațiune politică, când se ducea cu botezul de zi întâi , săvârșea împotriva poporenilor violența morală de a-i pune **să jure în prealabil că vor vota cu "Garda de Fier"** [.....]

În asemenea împrejurări , este posibil să se spună că **mișcarea nu are repercusiune în masse și că se va duce de la sine ?** Nu este să greșim prin optimism și să privim realitatea îngrijorătoare de astăzi , cu **mentalitatea naivă a străbunilor** de acum o jumătate de veac ? D-lor, netăgăduit că asemenea fapte reprezintă primejdii care trebuiesc reprimite ."

[-----]

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34, retro' 1848 , 1914

▣ Ordinea politică și socială

▣ Evoluție istorică și juridică

[LD : este foarte interesantă polemica juristului cu istoricul , privind argumentele istoricului , față de argumentele juristului. Dacă această argumentare este pe terenul ideilor.

În orice caz , este un semnal privind măsura, ponderea , relativitatea exemplor , în ambele cazuri.]

" S-au făcut **variațiuni interesante pe noțiunea ordinii** , pe care vrem s-o apărăm, și, analizându-se această noțiune de **ordine politică și socială** , afirmându-se apoi , ceea ce este exact în principiu și în generalitate , că **noțiunea are un sens relativ**, s-a zis : **nu cumva coacepeți ordinea într-un mod greșit și vă pripiti cu această lege ?**

A venit dl Giurăscu cu două exemple care **nu se potrivesc** deloc cu materia care trebuie legiferată. Ne-a spus : chestiunea de a ști ce trebuie înțeles prin ordine politică și socială, prin ordine publică, **variază cu timpul**, variază **după complexul împrejurărilor sociale și politice**. **Idealul însăși al unei societăți**,

nu este același astăzi ca peste 10, 15 ani. Ne spunea d-sa : **nu cumva această lege devine cătușe pentru pașnica și necesara evoluțiune a statutului nostru ?**

"D-sa , ca orice istoric , firește , caută să verifice primejdia legii actuale , referindu-se la anumite **evenimente din trecut** . [-----]

exememplele aduse nu se potivesc cu situația și ,

în această privință , îmi îngăduiți , dle Gurăscu să vă spun că **această chestiune este tranșată**

în doctrina dreptului public , și , tocmai de aceea , cred că , **la cercetările dvs de istoric** ,

dacă ați fi consultat , cu acest prilej , și această disciplină , neapărat necesară ,

disciplina științifică a dreptului public ,

altele erau să fie cuvintele rostite de dvs de la această tribună . "

[-----]

Bentoiu / 5 apr.'34

▫ **Ordinea în stat**

▫ **Regimul constituțional**

▫ **Democrația parlamentară versus monopartidocrația**

" Care este ordinea socială și politică pe care vrem s-o apărăm ?

Acel minim , acele baze esențiale , despre care Hauriou ne spune că sunt indispensabile , **căci fără ele mergem la catastrofă .**

Care sunt , ca să le identificăm complet , în regimul dreptului actual ,

în structura constituțională a statutului , **în momentul de față ?**

Simplu . O spune d-l ministru în **Expunerea de motive** și o știm cu toții :

este regimul parlamentar democratic , este structura constituțională a țării ,

este sufragiul universal , ca mijloc de degajarea a voinței colective .

" Ei bine , **este în primejdie această bază** , sunt în primejdie aceste lucruri ,

în momentul de față ?

... **Am avut stupefacția** să aud de la această tribună , în discuția la Mesaj ,

pe acela [Goga] care ne-a înălțat tinerețea odinioară cu **puterea talentului său poetic** ,

afirmând în ordinea politică , lucruri despre care nu știu ce să cred .

Mi-am pus : explicația poate să consistă în faptul că , coborât din stratosfera imaginației sale

poetice pe tărâmul realităților politice și sociale , poate să fie asemănat cu **albatrosul lui**

Baudelaire , care merge foarte stângaci pe pământ :

< Ses ailes de géant l'empe^chent de marcher > Ce spunea d-sa **[Goga]** în declarația la Mesaj ?

< **Autoritatea căzută în noroi [.....] Svârcolirile votului universal** de întâia etapă ,

așa zisa democrație , votul universal a devenit un obstacol pentru dezvoltarea

și întărirea țării [....] la lumina fulgerelor care amenință noțiunea de patrie ,

s-a întrezărit o nouă concepție de stat ,

grefată pe principiul autorității și naționalismului integral . Mulțimea însăși .>

Veți vedea ce gravă afirmație : anume că **tot ceea ce s-a putut selecționa**

ca o elită socială din masele acestui popor , rămâne obtuz și incapabil

să înțeleagă imperativele clipei și realitățile care ne înconjoară ,

și că **adevărul se recepe numai de mulțime** , care , cu intuiția ei ,

găsește o deslegare în noile curente :

< **s-a pornit această mulțime să-și elaboreze ca percepțele** >

- ei , dle Goga , **"mulțimea"** dacă o lași pradă tuturor dezorientărilor ,

elaborează două forme de salvare : **unele colorate în roșu** - și nu știu dacă le vreți pe acelea -

și altele , acelea pe care le-ați dori [naționaliste] , dar când se deslănțuie furtuna

este foarte greu , d-le Goga , **care copaci vor fi desrădăcinați .**

[-----]

" Mai departe [**citând pe Goga**]

< Închegarea tuturor forțelor națiunii într-o **monopartidocrație productivă** ,

după atâta vreme de dezbinare , **preocupă astăzi psihologia masselor**

ce au început , de jos în sus, să se afirme în țară cu o putere neobișnuită . >

Ei bine, d-lor, **la asemenea rătăcirii ce să răspund ?** Rămâne o constatare de făcut .

Pe planul ideologic democrația este atăcată .

Atăcarea democrației în chipul acesta și difuzarea în mase a unor asemenea idei , nu constituie netăgăduit o primejdie care trebuie reprimată ?

Dacă se oprește la discursuri , desigur, nu.

Dacă trece la organizarea violenței, netăgăduit, da.

Asemenea primejdii , numai în starea lor de virtualitate , pot fi prevenite ;

dar dacă ai naivitatea și inconștiența să aștepti să dea roadele, nu mai poți să le reprimi.

D-lor, suntem democrați , toți din această incintă. Eu unul, și generația căreia îi aparțin, sunt democrat prin sânge , prin ereditate , prin extracțiune socială și prin convingere ;

căci , din tot **ce am citit ca teorie politică** , de la cei mai mari gânditori , care au abordat problema , considerând **aprecierile și pro și contra** , mi-a rămas convingerea

[-----]

Aur.Bentoiu / 5 apr.'34

▣ **Dictatură ? Democrație ?**

▣ **Legea apărării statului**

[LD : Una din două : ori și Bentoiu nutrea oarecari simpatii pentru **"personajele providențiale"** ori ... a alunecat și el pe panta polemicilor quasi bășcălioase atât de vehiculate în epocă .

Timpul va demonstra că , **și în România , se vor găsi amatorii de dictatură ...**

În fond, eu urmăresc ceea ce , deocamdată , este total eludat :

apetitul dictatorial al lui Carol II . În 1939, AB va deveni ministru de Justiție în gov.Tătărescu

Dar , atunci, **în 1934, se poate spune că generația sa, prin cultură și credință politică,**

se identifica cu regimul democratic. Cum va evolua ea, vom vedea]

" Am auzit astăzi , de la această tribună , **convingerile sincere ale prietenului Șeicaru ,**

convingeri dezinteresate și determinate, poate, de **admirația care l-a covârșit ,**

privind realizarea lucrărilor publice în Italia , sau din alte țări.

Dar vedeți că, concluziunile care se trag din aceste lucrări, pot să fie diferite.

Trebuie **să aprofundăm nițel problema** , pentru că **nu putem accepta așa ușor** că este bine

să imităm un regim adoptat și aplicat în alte țări , și aceasta pentru mai multe motive.

În primul rând, **o dictatură poate să fie bună** , dar are nevoie de **personajul providențial** ,

care să fie acel arhitect despre care ne vorbea dl Pamfil Șeicaru ,

înzestrat **cu viziunea istorică a viitorului națiunii .**

Ei bine, **Italia a avut norocul să-l găsească . Poate și Germania .**

Dar s-ar putea ca noi să nu-l găsim , căci pe cine am pune ?

[-----]

Vi s-a afirmat astăzi de la această tribună și este exact :

din dictatură rezultă sau război sau revoluție,

și nu trebuie să ne epateze rezultatele unei dictaturi și roadele care se pot culege în cadrul unei generații. Să ne gândim la putințele prăbușirii și la primejdiua de a acoperi ,

sub edificiul dictatorial , câteva generații care ne vor urma." (aplauze la majoritate)

Prin urmare, d-lor, **eu rămân pentru regimul democratic**, în care credem cu toții,

și rămân , de n-ar fi altceva, decât pentru că **este regimul care asigură o posibilitate**

medie de viațuire, suportabilă tuturor.

Și geniilor care râvnesc la dictatură, și inteligențelor comune ,

ba trăesc - și din considerente de umanitate trebuie să trăiască - **și cretinii ,**

pentru că noi **nu putem să aplicăm rețeta dictatorială și să-i castrăm**

pentru a nu-și putea perpetua prostia ; (**aplauze prelungite la majoritate**)

[-----]

D-lor, tocmai pentru **putința acelei evoluții lente** și al **realizării progresului** ,

în ritmul penibil de încet în care se realizează , și trebuie să fie realizat ,

în concepția oamenilor cu simțul realității , optez pentru regimul democrat .

Și , terminând **considerațiunile mele asupra acestei chestiuni a ordinii în stat**

- revenindu-i acestei legi cinstea de a o apăra - sfârșesc cu o imagine , cu o comparație :
o lege, un regim de organizare socială este ca și un pom .

Nu pe toate meridianele anumite specii de pom fac fructe.

Mărul , mi se pare - sau nu știu care specie de pom - **există și în Japonia .**

dar **Blasco Ibanez** ne spune că nu face altceva decât ... **flori**,
care se întrebuițează de japonezi la sărbătoarea primăverii ;**fructe nu face .**

Prin urmare, **s-ar putea ca regimul dictatorial să nu dea fructe la noi.**

Dar mai ales este o altă chestiune , dacă am asemănat un anumit regim cu un pom:
pentru ca pomul să-ți dea roade , cel dintâi lucru este **să nu arunci cu pietre în el ;**
și rostul legii de față este de a împiedica să se arunce cu pietre

în pomul democrației " (**aplauze prelungite la majoritate**)

PNL- LANC

- **Nichifor Robu** : Dar **omizile din pom** , care otrăvesc fructele și pe cei care le gustă ,
Noi nu putem înghiți odată cu fructele , și omizile.

- **Bentoiu** : Dle Robu, **noi nu vrem să-ți luăm programul d-tale** , căci ,
pentru numele lui Dumnezeu , dacă am trece în programul nostru programul d-tale ,
ai rămâne un șomer politic . (ilaritate) Prin urmare , **rămâi la convingerea d-tale**
și eu la ale mele. Eu am adânc ancorată în suflet credința că
sunt naționalist , în sensul sănătos al cuvântului .

Nu ne putem potrivi la mijloace ; urmăm fiecare pe drumul lui. "

[-----]

Aur. Bentoiu / 5 apr.'34

▣ **Legea apărării**

▣ **" Actul de guvernământ "**

▣ **Legile de represiune**

▣ **Rezervele lui Armd.Călinescu**

[**LD** : în explicațiile date de **Bentoiu** se poate detecta **practica legilor represive din România :**
sub imperiul șocului sau emoțiilor produse de anume acțiuni violente,
s-a trecut la măsuri represive foarte severe ; apoi, treptat, traptat ... după calmarea lor,
atât sub presiunea opoziției , cât și din proprii rațiuni de reconciliere ...
măsurile s-au atenuat, s-au diminuat, s-au diluat Și aproape nu au mai atins pe nimeni.
Numai așa s-ar putea explica revenirea , cu și mai mare amploare , a acestor acțiuni]

" Se învederează, prin materialul documentar adus de dl Armand Călinescu ,

necesitatea de a califica actul acesta [**actul de guvernământ] , altfel,**

ne-ar fi fost dat să auzim ,într-o altă decizie a Curții de Casație,

neavând viziunea integrală a lucrurilor, **că asemenea fapte**

- **armări, petarde, consemne secrete , activitate subversivă pentru a mina societatea -**

nu intră sub sfera actului de guvernământ , ci de autoritate !

A spus , însă , dl Armand Călinescu, a cărui cuvântare am admirat-o fără nici un soi de rezervă,

minus concluzia finală : inutilă legea, justificată necontestat în intențiunile obiective

obiective ale ei, dar inutilă, pentru că în dreptul pozitiv românesc

există legi anterioare , în care asemenea fapte delictuoase se pot încadra.

"Ei bine d-lor, **legea aceasta** , căreia i **s-a zis inutilă**, din această privință, dar și **draconică** ,
cuprinde **o dispoziție** pe care o cred **superioară ca concepție.**

În virtutea **legilor anterioare** , nu puteam decât **să aplicăm represiuni**

Ei bine, se spune de mult timp - mi se pare și de Becaria , șeful școalei clasice în Penal -

că legea penală trebuie concepută ca un instrument care la un capăt are un fluer

- avertizează întâi - și la celălalt capăt , un bici . După ce ai sunat din fluer ,

și nu a înțeles infractorul, dai cu biciul și ești justificat .

În atenția Gărzii de Fier

În cadrul legii actuale , asemenea grupări rătăcite , sunt dizolvate .

Există avertisment pentru cei care au făcut parte din asociație

să înceteze activitatea periculoasă pentru ordinea socială ;

dacă nu încetează și totuși continuă să poarte **uniforme**, să țină **întruniri clandestine**, să adune **fonduri** pentru continuarea activității dizolvate , **să găzduiască** , cu știință, persoanele urmărite, pentru asemenea vină e participare , **atunci nu mai aplici represiunea.**

E o lege blândă, d-lor, e **o lege rațională de prevedere** a cărei necesitate am justificat-o

Funcționarii ...

S-a mai zis , însă : ca urmare a dizolvării , **funcționarii părtași la asemenea organizații , sunt pedepsiți.** D-lor , pedeapsa nu se aplică ca act de guvernământ,

nu este nici o primejdie, veți vedea **câtă prudență și blândețe s-a pus în lege .**

În primul rând, **va fi destituit** un asemenea funcționar

pe baza legii statutului funcționarului public, sau a legii organice respective, prin comisiunile sale disciplinare .

E justă această normă ? Desigur, d-lor.

Preoții , învățătorii ...

Să iau cazul **preoților rurali** , sunt destule exemplare de oameni , de preoți care își înțeleg sacral lor sacerdoțiu , misiunea lor, dar **s-au găsit** unii , din fericire mai puțini,

care au înțeles să fie numai **negustori de anafură și agenți elecorali (aplauze) ,**

de mișcări anarhice , și când asemenea oameni sunt **în solda statutului actual,**

nu poți să-i lași nepedepsiți, când cu o mână primesc salarii de la stat , în forma lui actuală , iar pe de altă parte , cu cealaltă mână, **ridică târnăcopul , pentru dărâmarea lui. "**

(**apaluze la majorități**) S-a mai spus de către **d.lunian** : cum , d-lor , dar **într-o asemenea grupare pot să fie numeroși preoți, învățători , și îi dați pe toți afară ?**

Nu , d-lor .Pentru că **pedeapsa nu se produce < ope legis > , < ipso jure > .**

Se prevede în **art. 7** , că se procedează **întâi la un triaj.** Este **o procedură de constatare**

și această procedură a triajului **nu poate să fie declanșată oricum.**

Tribunalul va fi sesizat de ministerul public, respectiv , în urma **ordinului scris de ministrul de Justiție.** Prin urmare , **este în mâna ministrului de Justiție** să aprecieze oportunitatea ,

să examineze în prealabil gradul de gravitate al vinei fiecăruia

și **nimeni nu s-a gândit să pedepsească în massă**, dacă se vor mai petrece asemenea fapte, și-mi place să cred că nu se vor mai petrece.

Mai mult, **orice mijloc de dovadă este admisibil**, pentru a se face **dovada cuiva că nu a fost membru părtaș**, și aceasta , d-lor, **pentru a nu se ajunge la pedepsirea unor nevinovați.**

Sunt toate prudențele în această lege .

Aurelian Benteiu 7 5 apr.'34

▣ **Legea apărării statutului .**

▣ **Problema tineretului**

▣ **Problema națională .**

Unii oratori și-au exprimat opina despre inutilitatea legii : că ea va fi ineficace ; cauzele sunt profunde ; răul este adânc ; nu rezolvă problema tineretului ; nu rezolvă problema națională;

" Deigur, d-lor. Dar asemenea incursiuni , asemenea **evadări din subiectul limitat al legii** , s-au făcut și cu prilejul legii conversiunii .[**LD : discutată la Comisie, în paralel**]

Firește toate acestea sunt constant avute în vedere de guvern și se fac toate eforturile pentru a se da soluțiuni eficiente tuturor problemelor .

" **În fața acestei probleme limitate** , nu puteam veni cu un întreg program de guvernământ,

cu un maldăr de proiecte de legi. Este adevărat că legea, ca să devină eficientă ,

este necesar să avem în vedere **psihologia generației mai tinere ,**

a acelei generațiuni a cărei formație intelectuală s-a petrecut în tulburile vremuri de

dezorganizare de după război , care s-a resimțit de ideologia bolnavă infiltrată din alte țări.

"Dar , d-lor, probabil acest tineret , care suferă, netăgăduit , **din cauza depresiunii economice**

existente - care nu este numai în țara noastră , ci și în alte țări - **a fost problema tuturor generațiilor**. Îmi aduc aminte, d-lor deputați, și știu toți **acei din generația mea**, ce **începuturi penibile am avut la intrarea în viață** .E vorba de **acea generație** care **a ieșit din tranșee cu noroiul pe tunică**, și a intrat în viață complet desarmat . **Este suferință astăzi, desigur, este reală și intensă.**

Dar mă oprește decența , pentru că **sărăcia este inestetică** să produc de la această tribună toate **aspectele hidoase ale lipsurilor** pe care a trebuit să le traversez , eu și generația mea, din **pulberea unde am copilărit cu necăjiții copii de țărani** , până la această tribună. **A luptat cu toate privațiunile** această generație a noastră , căci nu vorbesc în numele meu personal. Ne-au întâmpinat **toate privațiunile și ne-au sângerat genunchii** pe urcușul penibil al vieții.

" Începuturile tineretului sunt penibile pentru toate generațiile.

Trebuie, **avem datoria** , noi care am făcut această experiență, să ne coborâm , **să ne apropiem sufletește de această generație** a cărei **suferință este amplificată de utopiștii de bună credință**, captată de **șarlatani** , întrebuințată și speculată de toți **aventurierii** .

Să-i strecurăm în suflet convingerea că în războiul vieții,

situațiunile nu se ocupă altfel, decât sculptând, în scara de ascensiune,

fiecare treaptă, în substanța muncii trudnice. "

(**vii aplauze , strigăte de bravo, oratorul este felicitat de d-nii miniștri și de membrii majorității**)
Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

4.i.) Victor Antonescu , la legea apărării statutului , concluzii , 5 apr.'34

(DAD, MO 39, șed. din 5 apr.'34, p. 1714 - 1715 ; "Universul " , 7 apr.'34)

[LD : expunere scurtă, cu sublinierea **solidarității dintre cele două partide responsabile** - PNL și PNT] - în necesitatea legii .

Presat de timp - **urma să intre în dezbatere proiectul de buget** pentru Adunarea deputaților -**ministrul cere votarea legii**]

// Votarea legii

Vict.Antonescu / 5 apr.'34

▣ **Concluzii la dezbaterile legii**

▣ **Unitatea de gândire PNL - PNT**

" După magistrala și strălucita expunere a d-lui raportor,

și după discursul frumos, imparțial , documentat , dominat de un spirit înalt ,

care a știut să se ridice **deasupra contingentelor și intereselor de partid**,

, al d-lui **Armand Călinescu** , dacă n-ar fi din partea mea o datorie de respect și de decență față de Cameră, **n-aș avea multe de adăugat** .

"Cu ocazia discuției la **Senat, am dezvoltat întregul nostru punct de vedere** .

Este drept că **acolo am vorbit pe larg și complet**, fiindcă timpul mi-a îngăduit ,

și fiindcă **oratorii din opoziție au pronunțat**, este adevărat **discursuri frumoase** ,

dar nu m-au ajutat cu aceeași imparțialitate și cu aceeași documentare ,

în sprijinul unui interes mare care ne leagă pe toți, **cum a făcut-o dl Călinescu** .

La Senat **am fost obligat să dau cuvântului meu toată amplexarea**

pe care situația și îndatorirea pe care o am îmi impunea.

"Din fericiire, **discursurile pronunțate aici, în Cameră, v-au luminat complet**

și asupra necesității fundamentale a unui asemenea proiect.

Este curios, d-lor, cum din aceste **dezbateri** care au avut un **caracter mult mai pasionat** decât la Senat , **s-a degajat impresia următoare** , cel puțin pentru mine :

că **în apărarea democrației** - căci de democrație este vorba, să nu ne ascundem -

Partidul Liberal , partid cu adânci rădăcini în mase, **se găsește** , în îngrijorarea de care este cuprins în momentul actual , **pe același plan cu Partidul Național -Țărănesc** , care prezintă desigur unul din curentele adânci din Vechiul Regat și Transilvania .

Nu vă spune dvs nimic această unitate de gândire , chiar dacă în metoda de legiferare ne-am despărți ?

Nu vă pune pe dvs pe gânduri această preocupare comună , acest devotament în care se întâlnesc **cele două partide mari** , și că un pericol pândește organismul nostru actual de stat ? "(**aplauze la majoritate**)
[Vict.Antonescu](#) / 5 apr.'34

▣ **Democrația în pericol !**

▣ **Măsuri similare în țările democratice**

Semnaleză că tocmai când Senatul vota legea, a venit știrea ("Le Temps") că **și în Franța** , la 26 martie , se discutau în parlament **"evenimentele sângeroase" din 6 februarie** , și **Comisia de cercetare** își exprimase dorința ca **guvernul să provoace** , fără întârziere , **măsuri legislative care să împiedice înarmarea asociațiilor civile** , care ar fi însemnat preludiul la un război civil și punerea statului și națiunii în pericol.

Evenimentele erau semnificative , denotând o **preocupare generală pentru măsurile de veghe**. S-a făcut eroarea să se creadă că a vorbit la Expunerea de motive de țări cu dictatură. N-a vorbit nici de Italia și nici de Austria.

A vorbit de Elveția (redă iar citate din Manifestul gov.federal din apr.'33) și Cehoslovacia, țări democratice ." Prin urmare , **este ceva de apărut în toate democrațiile : elvețiană, cehoslovacă , și astăzi franceză** **și este imprimată adânc convingerea necesității acestei apărări ."**

[Vict.Antonescu](#) / 5 apr.'34

▣ **Problema tineretului**

▣ **Apărarea statutului**

[**Atenție la ținta atacului : partidele mici care ... speculează problemele tineretului Vizate** , în deosebi, partidele conduse de **Gh.Brătianu, Goga și Iunian** , nu ? **Acum abia înțeleg de ce ... nu era luat în vizor LANC : cuziștii erau despărțiți de Gardă , nu îi luau apărarea , ei erau , din acest p.d.v., "partid de ordine" !]**

"Pe mine **nu mă surprinde** că **tocmai partidele mici** , acelea **care n-au legături în mase** , cred că **pot să lase drum anarhiei** , pentru că popularitatea altora îi necăjește sau îi stânjenește .

Dar , aceia care au clădit ceva în această țară , și care vor să apere acest patrimoniu , pretutindeni se ocupă de apărarea statutului. Deci, socot că avem și noi dreptul și datoria să ne ocupăm de apărarea statutului nostru .[-----]

Și atunci, d-lor , **de ce să ne impresionăm de fraze** , **care tind a aduce în discuție tineretul ?**

Este adevărat că **tineretul este preocupat de o teamă legitimă** , o **preocupare care stăpânește tineretul din toate părțile lumii** . Aceasta este o problemă care trebuie rezolvată și avem datoria să o rezolvăm.

Dar până la rezolvarea acestei probleme , trebuie **să împiedicăm ca acțiunile anarhice să corupă sufletul tinerimii și să pună țara în pericol.** (**apaluze prelungite la majorități**)

De aceea d-lor, fără a insista mai mult, **cred că , în conștiința dvs** , este formată **conștiința necesității acestei legi** ,

pentru **apărarea democrației , libertăților și așezărilor constituționale** din această țară.

Vă rog dar **să binevoii a vota proiectul de lege** cu convingerea că

apărați democrația și temelia acestui stat ."

(aplauze prelungite, îndelung repetate, la majorități)
Victor Antonescu / discurs final / 5 apr.'34

4.i.) [Atta Constantinescu](#) (PNL-georg), Declarație , 5 apr.'34

(DAD, MO 39, șed din 5 apr.'34 , p. 1715)

[LD : după concluziile la dezbateri - Bentoiu și Vict.Antonescu - ,
la votarea legii pe articole. Destul de pe ocolite , din această intervenție s-ar putea deduce
că **PNL-georgist - și probabil nu numai el ! - ar fi urmărit să atragă în partidul lor pe
persecuții legionari** . Deocamdată nu am altă probă, dar intervenția lui Ata Constantinescu
mie asta mi-a relevat]]

Și-a spus cuvântul la votarea **stării de asediu** , protestând contra unui **regim anormal** .

Cu art. 1 al legii prezente, acea stare anormală se permanentizează .

" Probabil că intenția legiuitorului a fost ca să înăbușe unele porniri
care ar putea deveni periculoase pentru ordine în stat .

Dar, în loc de aceasta , **legiuitorul înlătură cea mai bună cale pentru ajungerea acestui
scop**, prin faptul că **împiedică pe toți cei ce ar fi făcut parte**

dintr-o grupare dizolvată , să activeze în viața politică sănătoasă ,

încurajând astfel pe aceștia de a face o acțiune solidară clandestină .

Astfel de încălări ale drepturilor cetățenești,

sunt și contrarii Constituției și incompatibile cu spiritul de tradiție al PNL .

"De aceea, PNL de sub conducerea d-lui Gh.Brătianu ,

protestează cu cea mai mare energie și votează în contra unui asemenea proiect de lege ,
care poate deveni **un instrument de groaznică opresiune** în mâini ,

pe care astăzi dvs , poate , nu le bănuți.

"Tot astfel , **cum am apărat ideea liberală** , suntem **astăzi împotriva unui asemenea proiect
de lege , menit să o ucidă " (aplauze la PNL-georgist)**

Art 1 se votează cu textul comisiunii nemodificat

Ata Constantinescu / 5 apr.'34

▣ **Votarea legii**

/ Se pune la vot luarea în considerare a legii și se adoptă .

/ Se dă citire art. 1 - la care **protestează [Ata Constantinescu](#)** (PNL-georgist)

/ Se votează textul art. 1, nemodificat ;

/ De la art. 2 la 22 inclusiv, se votează succesiv, fără discuțiune, textul nemodificat ;

/ Se pune la vot , cu bile , legea în total .

/ **Rezultatul votului :**

Votați 149

Majoritate 99

Bile albe144

Bile negre5 [probabil ... georgiștii și goghiștii]

/ **Adunarea a adoptat proiectul de lege .**

[**Se intră imediat în discutarea proiectului de buget pentru Adunarea deputaților ,
pe exercițiul 1934 / 35]**

5.) **Legea ptr.Oficiul de Educație al Tineretului Român , 27 - 28 apr.'34**

Dr.C.Angelescu (ministr.Instrucțiunii, cultelor și artelor)

a.) **Radu Lascu** (PNL-g) - **M.Condrus** (PNL)

b) **Petre Andrei** (PNT) - **dr.Angelescu** (PNT)

c) **ACCuza** (LANC) - **C.Angelescu** (PNL)

(DAD, MO 50, șed de sâmbătă , din 28 apr.'34, p. 2620-2624)

[LD: Discuția generală și pe articole .Era sâmbăta Învierii , ultima zi a sesiunii parlamentare .După legile represive , această lege a educației tineretului în timpul extrașcolar, vădea îngrijorarea și preocuparea guvernului pentru canalizarea tineretului spre acțiuni "sănătoase" naționale,morale, creștine , culturale și sportive .]
Doc. integrale la [fișier Învățământ , Cultură](#)

5 a) R.Lascu - M.Condrus - polemică la lege

▫ Instituția OETR

-**Radu Lascu** (PNL-georgist) : [**contra legii - lipsă text** .]

-**M.Condrus** (PNL) : " ORTR corespunde într-adevăr unei necesități , care este menit **să adune pe copiii noștri** - și vorbesc în calitate de părinte - **de pe căile pe care se duc fără nici un control,**

îi adună la olaltă, ca să- supună unei **supravegheri** și pentru a le da **o educație** și în direcțiunea **națională** și în direcțiunea **sportivă** și în direcțiunea **culturală**, în afară de școală , astfel **încât** statul , **cu organele de conducere ale ministerului , să poată supraveghea în mai de aproape activitatea copiilor.**

Și atunci **dvs** **vă revoltați împotriva acestui proiect .Se poate ? (aplauze la majoritate)**

Legea aceasta nu este ca celelate legi , care vin de obicei în discuția noastră ;

ea vrea să canalizeze educația tineretului nostru pe căi mai bune .

Și atunci **dvs** **veniți să protestați !?** (**aplauze la majoritate**)

Spuneți : **să facem noi regulamentul ! ***

Astăzi, cum am spus, **copii se duc pe la diferite cluburi** , se înscriu de ex la Macabi

[LD **club evreesc**] sau mai știu eu la ce societate ,

de la care **capătă** **insigne cu cap de mort** [**club naționalist**] , etc.

Ei bine, când **legea aceasta prevede că toți copiii vor fi adunați la olaltă**

pentru a fi supravegheați, în mod oficial și îndrumați , **dvs protestați ?**

(**aplauze la majoritate**)

Notă*

Erau lucruri de detaliu , care să fie **uniforma** , pantaloni lungi sau scurți,

ciorapi lungi sau scurți, **insignele** - brad sau cocoș !

[-----]

M.Condrus / 28 apr.'34

▫ **MSRegele - în fruntea OETR**

" Și , în afară de aceasta , **mai protestați și contra faptului că este amestecat numele MSRegelui în această acțiune** . Dar în toate țările din lume familia regală, Regele , se află în capul instituțiilor de educație , de binefacere, sportive...

-**Radu Lascu** : Sunteți în greșeală , d-le deputat .

Nimeni n-a pus în discuție această chestiune. Mergeți prea departe !

-**M.Condrus** : " S-a pus în discuție faptul de ce amestecăm pe MSRegele în această chestiune.Ei bine, ce vă supără pe dvs. ,că **MSRegele vrea să controleze și să îndrumeze această activitate ?**

Aceasta înseamnă **o grijă în plus pe care** , spre bucuria noastră, și-o ia MSRegele.

Ce vă supără că MSRegele se găsește în fruntea acestei mișcări ?

Din contră , **ar trebui să vă bucure că MSRegele se ocupă până în cele mai mici amănunte de această mare problemă .**

M Condrus - Radu Lascu

5.b) **Petre Andrei / 28 apr.'34**

▣ Conflictul dintre generații

▣ **Generația nouă = generație tarată , nevrozată**

"Astăzi se pare că trăim într-un conflict de generații .

Generația nouă , ale cărei manifestări ne îngrijorează uneori, pare mult deosebită de noi, și îmi permit să spun " de noi " , pentru că vorbesc de generația căreia îi aparțin eu.

Deosebire de vârstă așa de mare , nu este , între generația mea și cea de acum,

și totuși cineva poate avea impresia că sunt două lumi deosebite .

" Mă silesc să înțeleg cât mai mult generația nouă ,

caut s-o pătrund și să o explic, **măcar** din punct de vedere intelectual.

De sigur, ea își are scuzele ei în ceea ce face .

Generație franceză

Nu uitați că **generația franceză** , din preajma anului 1890 ,

a prezentat caractere foarte deosebite de generațiile anterioare .

Ea s-a manifestat și prin literatura decadentismului , era **generația de la 1870**, generația care s-a zămislit în timpul **războiului franco-german .**

" **Generația românească de acum, copiii de 17, 18, 19 ani**, sunt aceia care

au prins ființă în împrejurările similare ca și **generația franceză de la 1870 .**

Mizeriile războiului, enervarea firească legată de război, zdruncinul nervilor, fatal au avut **o influență dăunătoare asupra acestei generații.**

Ea se prezintă, fără voia ei, **cu o tară ereditară** , datorată împrejurărilor

În această situație, **trebuie să înțelegem multe din manifestările ei** și ,

pe cât este posibil, **să depunem toate eforturile pentru a o ocroti .**

Generația anarhistă rusă ...

Îmi amintesc de modul **cum s-a discutat această chestiune a generațiilor** mai de mult

în Rusia. În preajma anilor 1870-1880 , **generația nouă**,

care nu-și alegea mijloacele de luptă politică, generația teroristă,

a atentatelor de tot felul , a făcut obiectul unor serioase discuții.

Herzen, în constatările pe care le făcea, **depreciind generația anarhistă, teroristă,**

punea în gura acestor tineri cuvintele următoare :

< voi ați fost o generație a ipocriziei și a convențiilor de tot felul ;

noi, generația nouă, vom fi o generație de scelerați ;

voi v-ați îmbuibat de toate bunurile ;

noi, generația nouă, care nu avem cu ce să trăim , vom rupe cu toate zăgazurile . >

Bakunin îi răspundea blând : **< Să nu îmbătrânești prea mult ,**

să înțelegi generația aceasta . >

" Noi trebuie să spunem : **poate că și noua generație a noastră** , generația aceasta a copiilor noștri, **are și ea justificarea ei, încât să nu o condamnăm, ci să o îndreptăm. "**

[-----]

Petre Andrei / 28 apr.'34

▣ Legea OETR

" D-lor deputați, **acest proiect de lege, ca tendință generală,**

nu poate nimeni să-l respingă ; el este pornit dintr-o justă îngrijorare .

(**apaluze la majoritate**) **Dar îmi permiteți să manifest și oarecari îndoieli .**

În primul rând, constat că se înființează un Oficiu de educație a tineretului român,

un Oficiu general. **Vă întreb însă : în acest caz, nu se dă oarecum un fel de certificat de**

incapacitate pentru Ministerul Educației Naționale ?

ce rost mai are atunci Ministerul Educației Naționale ?

- **Angelescu** : dar nu vedeți **M.Ed.Naț. în Comitet ?** Tot el este .

-**PCAndrei** : Atunci **de ce faceți un Oficiu special ?**

- **C.Angelescu** : " Pentru că **este o legătură intimă între acest minister** cu **Ministerul Armatei**, și pentru că **tot așa s-a făcut și în Italia, și în Ungaria,** în toate țările din lume.

-**PCAndrei** :Acesta este cel mai slab argument pe care ni-l puteți invoca.

Nu mă interesează faptul că așa s-a făcut în Italia și în alte părți ; **aceasta nu este o rațiune**. Este un **argument extrem de slab** , pe care mi-aș permite să vă recomand să nu-l mai repetați, pentru că dacă dvs aduceți această argument , **înseamnă că renunțați la rațiune** , dar eu nu pot renunța la **cel mai mare dar pe care mi l-a dat Dumnezeu** .

-**dr. Angelescu** : Eu raționez , și încă raționez bine .

-**PCAndrei** : **Eu raționez după necesitățile pe care le impune societatea românească și împrejurările de la noi, nu justific o instituție nouă prin argumentul că " așa s-a făcut și în alte părți " ...**

-**dr. Angelescu** : **" Societatea românească cu atât mai mult cere acest lucru ."**

-**PCAndrei** : **" Dacă renunțați să gândiți dvs , pentru că a gândit Mussolini , renunțați și la locul dvs ! De aceea, vă rog să nu mai aduceți un asemenea trist și slab argument . Eu concep Ministerul Instrucțiunii Publice ,**

ca un adevărat minister al educației naționale ; dar dacă el nu este în stare să-și îndeplinească o misiune și se creează un alt minister, să o spuneți precis, specificând că **Ministerul Instrucțiunii Publice devine o anexă a acestui Oficiu nou,** care se înființează acum.

Art. 1 cuprinde exact definiția și atribuțiile Ministerului Instrucțiunii Publice.

Dvs îl subordonați altor ministere .

Eu nu vă pot impune să faceți altfel, dar țin să precizez acest lucru. "

-**dr. Angelescu** : **Vreți să precizez acum ? Eu operez numai la chirurgie,**

dar nici acolo nu fac masacu... (ilaritate la majorități) [-----]

" Deși suntem de acord cu ideea generală a necesității întăririi și supravegherii cât mai vigilențe a educațiunii, care trebuie să pornească din toate părțile

- și societățile particulare trebuie supravegheate ! - deși suntem de acord cu această idee,

noi credem că inițiativa trebuie să pornească de la Ministerul Educațiunii Naționale, și să se execute prin organele pe care le are la dispoziție.

Nu putem fi însă mulțumiți de ideea unui supraguvern care să aibă în subordinea sa toate ministerele și ale cărui atribuțiuni și însărcinări se vor prevedea numai în Regulament .

Eu sunt convins , **de altminteri, că și d-nii colegi din majoritate** , care vor vota acest proiect de lege, **o vor vota cu inimă îndoielnică și cu convingerea că abziec la drepturile lor. "**

(**aplauze la PNȚ**)

PCAndrei / 28 apr.'34

5. c) dr.C. Angelescu (ministru)

" D-lor deputați, v-am adus în discuțiune această proiect de lege , pentru înființarea unui **Oficiu de educație a tineretului român** , din punct de vedere **moral și național**.

Desigur că **una din ramurile acestea privește școala**.

Însă **școala** , după cum spuneam și aseară , **are ca principală atribuție cultura , instrucțiunea tineretului, și cu deosebire instrucțiunea și cultura tineretului în școală , nu în afară de școală.**

Trebuie să recunoaștem că , din nenorocire, **educațiunea în școală trece pe planul al doilea.**

(**Aprobări**) Ar trebui , deci, să facem astfel ca această educațiune să vie pe primul plan.

Dr.C. Angelescu / 28 apr.'34 , retro'28

▣ Educația și școala

▣ Scopul OERT

" **În legea pe care am făcut-o în 1928, am prevăzut, în ce privește educația, dispozițiuni speciale** și spuneam că **axa principală a acestui liceu , este cultura generală : educație religioasă, educație națională, educația morală, educația fizică ,**

și am prevăzut acolo **ore pentru toate aceste îndrumări și feluri de educație , pentru educația fizică , 2 ore pe săptămână, pentru cea religioasă , 2 ore , ș.a.m.d.**

" Însă, încă o dată repet , **acțiunea școlii se exercită cu deosebire în ce privește instrucția și cultura și, în tot cazul, în ce privește educația , ea se limitează numai la elevii de la școală**

" Or, dvs știți prea bine **cât timp este ocupat elevul la școală ? 5 sau 6 ore pe zi,** iar restul de **18-19 ore, copiii sunt lăsați în seama familiei , adică în afară de școală .** **DI Andrei** spunea să nu ne preocupăm de ce se face în alte țări ...

-PCAndrei : Nu am spus așa ! [**LD : este culmea !**]

" **Sunt țări mai civilizate decât noi, care au o școală mai bine întemeiată decât a noastră, și cu toate acestea s-au preocupat de aproape de educația tineretului și din școală și din afară de școală . (aplauze la majorități)**

Balila italiană

Și dacă vă citam adineauri - și am aici proiectul - **ce s-a făcut în Italia cu Balila ,** să-mi dați voie să vă spun că Italia s-a regenerat de când s-a instituit această instituție , Balila. Astăzi sunt **peste 3 milioane și jumătate de tineri** în Italia care fac parte din această instituție, și care, încă o dată repet, **a schimbat cu totul fața Italiei .** Cei dintre dvs cari ați fost acolo, ați văzut schimbările care s-au făcut . Dar chiar și în alte țări, Ungaria, Cehoslovacia , Iugoslavia, se face același lucru.

Instituții sportive românești ...

ONEF (Oficiul Național de Educație Fizică) nu are alt scop decât **educația fizică .**

Cecetășia - care datează de atâta timp - număra cca **30.000 membri ,** din cei peste 3-4 milioane de tineri din această țară , și este și foarte costisitoare . Diverse **cluburi sportive** - care-și desfășoară activitățile necontrolat . "

" Ei bine, ce facem noi ? Venim cu această proiect de lege, care are **două scopuri :** **să organizeze educația tineretului ,** să-l pregătească din p.d.v. **moral, național și fizic.**

-ACCuza : Și creștin .

-C.Angelescu : Și creștin, cum foarte corect spune dl Cuza .

Dar și **să coordoneze și să controleze aceste societăți de sport răslețe .**

OETR este condus de un **Comitet Central** - format din **prim-ministru, ministr. Educației, ministr. Apărării .** această reformă a fost înscrisă în programul PNL .

[-----]

5.d) **ACCuza** (LANC) / 27 apr.'34

▣ **OETR - observații**

▣ **Sportul = dezorganizarea tineretului**

[**Citează din art. 1**]

"Dlor deputați țin să vă atrag atenția că **educația fizică a degenerat , cum a degenerat și creșterea cailor. (ilaritate)** [-----]

-ACCuza : " D-lor, **sporturile nu înseamnă educația tineretului ; din contra, ele contribuie la dezorganizarea tineretului , care părăsește cu desăvârșire educația intelectuală pentru a se deda la exerciții de acestea fizice.**

Prin urmare, dvs aveți de făcut acest lucru :

să reglementați în mod serios aceste tendințe sportive , să reduceți educația sportivă la educația fizică din școală, prevenind pe tineri

să nu-și piardă prea mult timpul cu sporturile, care nu vor duce la prea mari rezultate, pentru că **Tara Românească nu are să câștige prea mult**

dacă va avea o categorie de oameni sportivi de toate naționalitățile. În adevăr,

vă rog să nu neglijați că în fruntea acelor care reprezintă România în luptele sportive,

figurează în cea mai mare parte jidanii , care au tot interesul să ne compromită neamul .

Acești indivizi sportivi, care reprezintă culorile românești , ne-au făcut de râs în străinătate

și n-am decât să vă citez numele lui **Spakow... Moise (mare ilaritate)** care ,

[-----]

ACCuza (LANC) / 27 apr.'34

▣ **Școala .**

▣ Cugetarea și simțirea

[Tot la art. 1 din lege Și totuși... iată-l pe Cuza vorbind de **asasinii lui Duca...**

Nimeni nu rostise acest nume în legătură cu **legile dedicate tineretului...**

deși ele se luau sub imperiul **acestei zguduiri de conștiință ...**

Poate în această atitudine alui stă explicația că a fost ... tolerat în viața publică.]

"...**se dă o prea mare importanță educației intelectuale bazată pe memorie , fără să se dea importanța care se cuvine cugetării.** [-----]

" Nu-mi explic altfel **cum se poate ca tinerii care au ajuns pe băncile universității să aibă mentalitatea pe care au avut-o** și de care au dat dovadă

acei odioși asasini, care au răpus viața primului ministru al țării.

Aici nu este numai lipsă de suflet , dar și lipsă de cugetare , de inteligență.

Ce voiau oamenii aceștia , acești tineri universitari , care au trecut prin școala secundară , și au urmat cursurile universitare , ce voiau să dovedească ?

Că pot ucide un om ? Se poate aceasta ?!

Dar după ce ucizi un om , cu ce contribui la înaintarea acestei țări , ce faci , altceva, decât să duci la **sălbăticierea și la degradarea ei ? "** (**vii aplauze**)

" **Aici trebuie să dăm toată atenția** , d-le ministru, nu dezvoltării memoriei (**aprobări, aplauze**) ca să vezi niște savanți de aceia care se prezintă la cursuri și care , în virtutea unei nenorocite memorii, bat pe ceilalți concurenți.

Cugetarea și simțirea , iată ceea ce trebuie să fie obiectul educației școlare din punct de vedere intelectual " (**aprobări**)

ACCuza / 28 apr.'34

Se votează articol cu articol și **se adoptă legea OETR**

6.) Legea pregătirii premilitare ,28 apr.'34

G-ral N. Uică (ministru Apărării) , **Pompiliu Bădeanu** (raportor)

(DAD , MO 50, șed. de sâmbătă , 28 apr.'34 , p. 2638- 2643)

[**LD luni, 20 ianuarie 2003** : se discută în sâmbăta Paștelui , după legea OETR , în ultima zi a sesiunii parlamentare Extrag informații de la discuția generală]

a.) PCAndrei (PNȚ)

/ Educația tineretului .Modele : **Komsomol - Balila - tineretul hitlerist /**

----- **polemică cu ACCuza pe tema "modelelor"** -----

/ Specific ptr. situația României : **accent pe educație spirituală ;**

puțină ed. fizică ; rezervă ptr. premilitarie (la sate și universități)

/ **Premilităria - concluzii : da , la sate (condiționat) ; cât mai puțină la uiversități**

PCAndrei / 28 apr.'34

▣ Educația tineretului .

▣ Modele : Komsomol, Balila, Tineretul hitlerist

▣ Spiritualitate - muncă - forță fizică

[LD : de fapt ... este un gând legat mai mult de legea OETR ... sau **o tardivă remarcă** inspirată de discursul lui **ACCuza** ... sau **o improvizatie** pe marginea unei legi nestudiate ...

sau **o idee opozantă spiritului militar...** Altfel , interesantă .

Printre altele, o anume percepție a **educației komsomoliste , hitleriste sau fasciste]**

"Din proiectul de lege , **nu văd modalitățile** în care se vor organiza **serviciile acestea de educație premilitară și pentru universități** , și-mi exprim o temere .

" Dle ministru, nu știu dacă **dvs sunteți n curent cu ceea ce se petrece în Universități**, în genere . **Noi, în vremea de astăzi , avem nevoie de mai multă spiritualitate .**

Cine vrea să dea o anumită înfățișare unei epoci și unei țări,

trebuie să o stăpânească din punct de vedere spiritual.

De aceea îmi exprim temerea că numai educația fizică nu va putea realiza scopul urmărit .

" Este , desigur , nevoie de disciplină , de o organizare a întregii ființi , a tineretului nostru , ca să nu se producă mișcări periculoase pentru viața statului .

Vorbea dl ministru al Instrucțiunii despre organizații similare ale tineretului din străinătate , de **Balila din Italia** , la care eu voi adăuga **Komsomolul din Rusia Sovietică** și **Tineretul Hitlerist din Germania** .

Aveam intențiunea să iau cuvântul contra proiectului dvs , din cauza acestei temeri , ca nu cumva spiritualitatea , care trebuie să domine , să fie înăbușită din cauza excesului în direcția educației fizice .

" Nu avem nevoie numai de boxeri și de oameni rezistenți fiziceste , avem nevoie de minți luminate , care să stăpânească prin spiritualitatea lor și să dea directive de cugetare în țara aceasta .

" Dvs , dle ministru al armatei , vă dați seama , mai bine decât oricare altul , că lupta cu sufletul , în contra gazelor otrăvitoare și în contra mitralierelor , nu face două parale . Trebuie desigur , să fim pregătiți sufletește , dar să avem , în același timp , material de luptă la îndemână cu care să putem rezista . Aveam această temere , ca spiritualitatea să nu sufere .

Nu este mai puțin adevărat însă că am fost zdruncinat și vă mărturisesc îndoiala care mi s-a strecurat în suflet - de **Petka Roikov** .

" Acesta este un personaj dintr-un roman al lui **Ehrenburg** , care vorbește despre tot ceea ce face ca muncă inspirată de un ideal , tineretul acesta organizat în **Komsomol din Rusia** .

Acești tineri se duc , defrișează păduri și terenuri care păreau inaccesibile , ei sunt gata să sesacrifice , pentru idealul pe care îl au .

Acolo unde se duce un tânăr din **Komsomol** , populația îl primește cu încredere și cu speranță . Această putere a idealismului **Komsomolului** , s-a încetățenit în convingerea intimă a opiniei publice din Rusia .

-prof. ACCuza : Ne dați Komsomolii ca model ?

-prof.PCAndrei : Dle profesor Cuza , indiferent de ce gândesc ei !

-Cuza : Nu este indiferent , să ni se dea nouă modele dela aceia care gândesc cum gândesc ei .

-Andrei : Iată unde greșiți....

-Cuza : Sau greșiți dvs ! (ilaritate)

-Andrei : Indiferent de ideea politică care îi călăuzește ...

-Cuza : Nu este indiferent ! (ilaritate) Aici este principiul .

-Andrei : De ce vreți să mă duceți pe mine la Vechiul Testament ?

Eu vă las pe dvs acolo , și merg în altă parte . (ilaritate)

-Cuza : Eu cu comuniștii nu vreau să am deaface , nici chiar de la această tribună .

De ce să ne citezi Rusia ? Nu poți să ne citezi Italia sau Germania ?

-Pamfil Șeicaru : Chiar în avizul Consiliului Legislativ , se vorbește despre Komsomol , și se arată organizarea lor ca model .

-Andrei : Indiferent de ideea politică pe care o reprezintă , este vorba de același fel de organizație . Aceasta este partea comună în organizația tineretului atât din **Balila** , cât și din **Komsomol** , sau din **tineretul hitlerist** .

Este aceeași organizație , aproape același sistem de disciplină și educație .

Aceasta m-a făcut să mă gândesc dacă în situația actuală de la noi , nu ar fi nevoie de o altă disciplină , nu numai de disciplină rigidă , militărească , pentru că aceasta ar fi prea puțin când sufletul poate fi dezorganizat .

Și atunci , opera de educare și de organizare sufletească ar putea fi dată de această organizare ...tată de această organizare **quasi militărească** .

Mă gândesc cum veți face această organizare la universitate ,

fără ca să abateți pe studenții noștri de la studii .

-Pompiliu Băbeanu : Are un caracter mixt această lege . Vă rog să citiți cu atenție .

Nu se ocupă numai de acțiuni fizice și militare .

- **PCAndrei** : Tocmai de acest caracter mixt mă tem.

Un mixtum compositum nu dă niciodată rezultate bune .

Nu e bine ca ca atribuțiunile să se încalce unele pe altele.

Dacă mă voi amesteca în organizarea militărească , unde mă pricep mai puțin, cu siguranță am să **încurc pe specialiști** și **dacă** d-nii care au o altă competență , pentru care am tot respectul , **se amestecă în chestiunile de educație sufletească și intelectuală, mă tem de la început că o să se producă încurcătură.** "

[-----]

PCAndrei / 28 apr.'34

▣ **Premilităria - concluzii**

[LD pe scut, Petre Andrei **era de acord cu premilităria la sate ... dar o considera inutilă în universități.**]

" D-le ministru, cred că trebuie să **aveți grijă ca educația premilitară să nu împiedice funcționarea institutelor superioare de cultură ,**

așa cum sunt școlile superioare țărănești [LD ???]

Noi am făcut câteva astfel de școli de acest fel ,

pentru ca tinerii de la 19 -21 ani să le frecventeze .

Să îmbinați educația premilitară cu activitatea acestor școli superioare țărănești ,

iar pentru universități să lăsați spiritualitatea pură să se dezvolte cât mai mult ,

să împietăți cât mai puțin prin aceste activități , pentru a nu distrage de la ocupațiile serioase pe studenți , căci **ne trebuie mai întâi capete sănătoase și luminate,** mai cu seamă

în timpurile acestea. **Acolo să vă amestecați cât mai puțin, d-le ministru "** (**apluze la PNȚ**)

Petre Andrei / 28 apr.'34

6.b) **Pamfil Șeicaru** ("Curentul ")

[LD: Discursul lui Șeicaru - cel mai amplu, cel mai consistent, cel mai entuziast , cel mai " patriotic" , cel mai " milităros" ...contribuie la crearea unei atmosfere ... care salvează prestigiul legii .

Pe de altă parte, fără a se referi explicit la **mișcarea legionară** , el încearcă să găsească explicații pentru **"rătăcirea " tineretului**, pledând pentru **înțelegere " părintească "** , pentru **reconciliere** , pentru captarea sa spre idealul apărării hotarelor .

Câtă diferență de " diagnostic" - pentru tânăra generație -

între Petre Andrei și Pamfil Șeicaru]

Pamf.Șeicaru / 28 apr.'34

▣ **Incapacitatea de mobilizare a tineretului**

▣ **Lipsa unui ideal .**

"Pentru simplul motiv că **statul democrat și liberal** (sau **statul democrației** ,

ca **să nu supăr o anume ureche** din opoziție [**aluzie la PNȚ**] ,

care confundă statul demcratic și liberal cu partidul liberal !)

când unul [**liberal**] constitui **o formă accidentală** ,

iar celălalt [**democrat**] un **principiu de guvernare** ,

pentru motivul că

statul democratic este incapabil să mai promoveze o idee care să mobilizeze , să utilizeze toată disponibilitatea de entuziasm al elementului tânăr.

" **Aceasta este grav și aceasta îi lipsește legii "**

Nu este suficient, d-le ministru, să faci o lege

în care să prevezi o instrucție preregimentară , premilitară .

Chiar forma aceasta în care este alcătuită legea, **sfiala aceasta** , provine din faptul că

dvs nu puteți să-i încadrați, să-i supuneți unei cadente de disciplină ,

pe acești tineri, pentru simplu motiv că nu aveți la dispoziție un ideal. "

[-----]

Pamf.Şeicaru / 28 apr.'34

▫ Mantalitatea tineretului

▫ Lipsa unui ideal

[LD : Încercare a lui Şeicaru de a sonda **sufletul tineretului** ,
dar cât de diferită de explicaţia dată de Petre Andrei !

Ceea ce la Andrei era ... nevroză, la Şeicaru devine ...entuziasm eroic.

Aluzie la Gardă. La Codreanu . De ce se fereau toţi să spună lucrurilor pe nume ?

Şi care era acel " ideal eroic" cu care trebuia mobilizat şi stăpânit tineretul ?]

" Este adevărat, acest tineret are **setea de a se dedica unui ideal** ;

el **bâjbâie** , însă, **este la discreţia primului aventurier**, care zvârlă o lozincă fericită .

Îl vezi cum **se agaţă de primul îndrăzneţ** al celei dintâi formule de cutezanţă.

Dar în această agătare aş spune : în **această înrolare** nu vezi

decât o disponibilitate de entuziasm , o dorinţă de a fi alături de ceva eroic,

de a fi în slujba unei cauze care ar face ceva mare !(**vii aplauze**)

" Dar aceşti tineri nu au crescut oare de mici şi n-au auzit de mici

ecoul marei epopei a popoarelor ? N-au fost ei oare **gestaţi într-o atmosferă eroică** ,

n-au în sufletul lor **împlantată respiraţia eroică** a tuturor popoarelor încăierate în războiul

mondial ?De ce vă miraţi de **tendenţele acestui tineret** ,

care poartă în el ecoul câmpurilor de bătaie ? (**vii aplauze**)

Acestui tineret să-i serviţi nu numai o lege , dar un ideal,

să-i serviţi acea cauză pentru care să se poată mobiliza toate puterile ,

toate energiile morale , tot freamătul acestui tineret . **lată ce vi se cere dvs. "**

[-----]

Pamf.Şeicaru / 28 apr.'34

▫ Tineretul : tentaţia eroismului ; gelozia ; lipsa unui crez ;

▫ Datoria părinţilor : reconciliere ; iertare ; smerenie .

[LD : Pare a vorbi de **Garda de Fier. O cascadă de cuvinte** avântate, patriotice

(sau patriotarde ?) ; **o tiradă îndurerată** (sau ipocrită ?) ;

o scenă dramatică (sau caragialescă ?) , **o sinceră disperare** (sau demagogie ?)

o pledoarie înțeleaptă şi umilă (sau vicleană ?) **pentru reconciliere .**

Niciodată nu voi avea răspuns la aceste posibile întrebări .

Încercare de reconciliere , însă, da !]

Vezi cum izbuteşte primul îndrăzneţ . Adeseori am văzut **violenţa idioată** ,

violenţa fără idee, violenţa fără nici o scuză, putând să grupeze devotamente !

Nu interesează acea violenţă - interesează **înclinarea spre grupare** ,

spre **ataşarea gregară** , de tot ce **ar părea că este un act de eroism.**

În această **grupare** , în această **înclinare** , în această **alunecare** ,

eu nu văd un semn de decadentă ;

văd altceva , văd o mare disponibilitate de energie sufletească , neutilizată ,

văd cum se precizează o datorie a dvs , şi a tuturor acelor care pretind să conducă statul ;

să poată desfăşura **flamura unei credinţe**, stindardul unei **credinţe curate** ,

care **să poată cuprinde** toate sufletele şi **să poată mobiliza** şi **înregimenta**

toate aceste **disponibilităţi de curată, de neprihănită tinerete, dornică de fapte mari !**

Şi poate să fie dornică de fapte mari .

" Să credeţi dvs că în **acest tineret** poate să fie şi **niţică gelozie.**

Nu uitaţi dvs că **generaţia noastră** a realizat aproape **idealuri** , am realizat **România Mare** ;

poate fără să-şi dea seama , există în străfundul conştiinţei lor , instinctiv, **oarecare gelozie :**

cum ar putea să depăşească generaţia care i-a precedat ?

Căci este o dinamică a generaţiilor , este ursit ca fiecare generaţie

să aibă râvna de a depăși realizările generația care a precedat-o .

Și atunci, firește, acești tineri își caută un ideal ...

-CCGiurăscu (PNL-georgist) " România Mare este o expresie mai mult juridică și politică , decât una cu conținut național.

Am ajuns să ne fie rușine s-o spunem , am ajuns să ne temem de alții , în loc de a manifesta hotărât simțământul nostru național ! ...

-Petre Gheață : Să nu exagerăm !

-CCGiurăscu : De ce să nu exagerăm ? (întreruperi)

-Pamfil Șeicaru : Dlor mă gândesc , prin analogie, la o mică dramă ; a tânărul Maurice Rostand , care , vrând să debuteze și să se manifeste în viața literară , spre a atrage atenția cititorului , a început prin a-și defăima părintele , printr-un fel de snobism .

Există , cum spuneam , această gelozie firească , organică , și frumoasă a generațiilor , ivită din dorința ca ele să depășească pe predecesori . "

Pamf.Șeicaru / 28 apr.'34

▫ Reconciliere condiționată între generații

[LD : Purtat de valul " toleranței " ... Șeicaru întrece măsura umilinței !

Ca apoi să lanseze un avertisment metaforic voalat...]

" Am vrea ca acești tineri să ne depășească ;

am vrea ca acest tineret să lase în umbră cei doi ani de crucificare a generației noastre ;

am vrea ca , în fața acestui tineret , noi să ne plecăm cu smerenie , ca în fața biruitorului .

Care este părintele care nu-și reneagă fapta lui , pentru glorificarea copilului ? (aplauze)

Care este părintele care nu ar vrea să spună că este nevrednic să lege șireturile de la sandalele copilului lui ?

" Dar vreau să văd fapte : să văd un ideal ! Idealul însă presupune și altceva.

Idealul nu se mișcă pe lângă locuri de umbră ,

idealul se mișcă acolo unde este lumină ,

fiindcă idealul nu este altceva decât proiecția în sufletul nostru a zâmbetului Dumnezeirii . "

Pamf.Șeicaru / 28 apr.'34

▫ Elogiu sistemelor educative totalitare .

▫ Italia fascistă , Germania hitleristă , Rusia bolșevică

[LD : fără echivocuri , fără rezerve , admirație pentru sistemele lor de educație , care și-au găsit idealul : mândria națională . Ar fi însă o eroare să extragem din aceste afirmații ... pur- și -simplu ... adeziunea lui la respectivele regimuri politice .]

" Dlor deputați , această lege trebuie să ajungă la refacerea educațiunii tineretului .

Uitați-vă ce roade a dat în Italia , fascismul .

Acolo , îl ia pe copil de mic , din școala primară , vezi niște liliputani de copii purtând uniformă , și simți privindu-i cum începe să înmugurească într-înșii mândria națională .

Întreaga Italie a fost transformată până în adâncuri de această acțiune ,

în care vibrează până în ultima celulă un ideal .

În locul Italiei giollitice de altă dată , apare Italia de astăzi .

De la Italia lui Orlando , care plângea continuu , încât zicea Clemanceau :

< dacă rinichii mei ar funcționa tot așa de bine ca glandele lacrimare ale lui Orlando , aș fi omul cel mai fericit din lume > ;

în locul Italiei plângărețe , a apărut Italia cea nouă , Italia orgolioasă , Italia agresivă , Italia care isbutește să sgâlțâie însăși politica internațională . "

" Germania înfrântă , Germania de ieri , Germania cu combinații , Germania care căuta să-și găsească o soluție , renaște și ea astăzi , ca pasărea Phoenix .

Dincolo , din însăși imensitatea anarhiei bolșevice , a început să apară necesitatea de disciplinarea a forțelor . Toată organizația tineretului nu este altceva

decât **renegarea doctrinei anarhice ; anarhia simte și ea necesitatea organizării .**
Evident, se face multă **publicitate** , multă **mobilizare** , dar se fac și **eforturi serioase ;**
există acolo un tineret care crede într-un absurd,
dar care este mobilizat , cu toată puterea lui, **în slujba acestui absurd ! .."**
Pamf.Șeicaru / 28 apr.'34

▫ **Legea premilitară**

▫ **Apărarea hotarelor .**

[LD : în sfârșit , Șeicaru lansează un ideal ! " Ideal -pretext " - spune el : apărarea hotarelor .
Ce să creadă tineretul ? - vezi mai jos ! ...]

" **Trebuie să creiăm un ideal, un pretext** , însă **un nobil pretext**,
spre care **să putem mobiliza toată puterea tineretului nostru !**

Tot tineretul nostru să creadă .

Să știe că un hotar nu depinde de îndemânarea celui mai genial ministru de externe
(**aplauze pe multe bănci**) **Un hotar nu este altceva decât două brațe vânjoase ,**
care împiedică pe vecini **să se prăvale dincoace de hotarul tău .**

Peste hotarul celui slab , trece oricând cutezanța vecinului ;

hotarul - îl fixează definitiv numai credința și hotărârea ta

de a sfărâma pe acel care te încalcă . (**aplauze**) [-----]

Să înțelegi dvs că **noi vom fi blestemați mâine ,**
pentru tot timpul pe care îl pierdem astăzi ! ...

" **Istoria nu te-așteaptă ; sorocul greșelilor și uitărilor de astăzi** , nu știi nici nici ziua, nici
ceasul , când vine neândurat și te zgâlțîie : < **Ce ai făcut în acest timp ?** >

Credeți dvs că **soroacele istoriei sunt niște termene de judecată ,**

fixate de **îndemânarea chițibușară a unui avocat care știe procedura ?**

Procedurile istoriei sunt procedurile forței ,

ale entuziasmului și ale hotărârii de a le realiza ! " ... (aplauze)

Pamfil Șeicaru / 28apr.'34

6.c) **Plătăreanu (PNL) / 28 apr.'34**

▫ **Tineretul**

[**Aluzie la gardă, la CZCodreanu**]

Consideră **Expunerea de motive** , mai mult ca o **invitație părintească**,
căci o **țară nu se conduce cu biciul sau cu pumnul** - cum se face în Rusia sovietică.

"**Tineretului aceasta i s-a recunoscut această culpă ,**

a voluptății de a se supune unui conducător .

Această lege vrea să facă altceva, vrea să înlocuiască această voluptate de a te supune
orbește oricui , **de a asculta de un om, care ar putea la un moment dat ca să ducă împotriva**
intereselor țării , să o înlocuiască cu virtutea de a asculta .

Acesta este sensul moral , logic și național al acestei legi "

Legea premilitară / 28 apr.'34

Vacanța parlamentară

7.a)**N.Iorga** : ortodoxismul Gărzii de Fier, 6 mai 1934

(rev. " **Parlamentul românesc** " , an V, nr. 144, 6 mai 1934 , p. 15)

[**LD : cu toate rezervele de rigoare !**]

" **Journal de Rouen** " publică o serie de **aprecieri ale prof. Iorga** despre recente mișcări ale tineretului românesc. **Formulele lansate de unii** - spune el - **ca cea a ortodoxismului** , **nu pot fi aducătoare de regenerare** .

Ortodoxia n-a produs nici o dată **decât călugări ai muntelui Athos** care-și privesc buricul toată ziua .

Codreanu este și el un mistic. Dar face parte din **mistica slavă**.

El nu este român, ci rutean ; numele lui este "**Zelynschi**" (pădurar) , care în traducere a dat **Codreanu**.

7.b) Recursul atentatorilor de la Sinaia, 1 iun.'34

("Adevărul" , 2 iun.'34)

[**LD : text deteriorat , incomplet. Culeg câteva informații. Poate completez cândva....**

Vreau să semnaliez doar că procesul încă nu era terminat]

/ Ședința se deschide sub președinția d-lui **g-ral D.Macovescu** ; complotul este format din : col.Gh.Necșulescu, col.B.Alinescu, lct.col.Horia Macelariu , comisar regal maior Gh.Chiriac.

/ Înainte de a trece la judecarea recursului, **av. Radu Budișteanu cere un termen**

pentru a studia o corespondență între Corpul II armată și Consiliul de război, privitoare la depunerea jurământului col Hotineanu și grefier Matei Iliescu .

DI comisar regal Gh.Chiriac spune că cererea apărării este inadmisibilă .

Curtea respinge incidentul.

/ După aceasta, **apărarea atacă în fals procesul verbal nr 1** din sentința nr. 231-234 .

- Președintele : Cine face cererea ? Dvs , apărarea ?

- Apărarea : Nu. **Constantinescu Belimace și Caranica** [--- lipsă text ---]

/ Se încearcă ,apoi, **al doilea motiv de amânare. Apărarea cere Curții să admită retrimiterea dosarului la Consiliu**, pentru ca aceasta să completeze sentința dată cu **incidentele ridicate de unii apărători , asupra publicității debaterilor**.

Comisarul regal Chiriac respinge cererea ca nefondată legal, deoarece apărarea n-a ridicat asemenea cerere la instanța de fond.

/ **av.Radu Budișteanu** : pe temeiul art. 170 proced. Penală, și a jurisprudenelor date în cauză de instanțe civile, **cere suspendarea judecării** până se va face instruirea fondului , de către instanța de fond. [----- lipsă text -----]

/ Ședința viitoare , mâine la ora 8, 30

Recursul atentatorilor / 2 iun.'34

Guvern.Tătărăscu.Legislatura PNL. Sesiunea extraordinară. 14 iun.'34

8.) Legea utilizării elementului românesc în întreprinderi , 2-3 iul.'34

ing. N.Todorescu (ministr. Industr. și comerț) , **Eug.Titeanu** (raportor) , 2-3 iul.'34

(DAD, MO 9 , 10 , șed.din 2 și 3 iul.'34)

a) **ing. N.Todorescu** : **Expunerea de motive** ;

b) **ACCuza** (LANC)

c) **dr.N.Hasnaș** (PNL)

d) **G.Deleanu** (PNL-g)

e) **N.Rizescu -brănești** (PNL)

f) **Flaviu Șuluțiu** (PNL)

g) **Al.Alimănișteanu** (PNL)

h) **Șt.Mihăescu** (PNȚ)

i) **M.Plătăreanu** (PNL)

j) **Fritz Conert** (P:Germ)

k) **V.Serdici** (PNȚ- ex lupist)

l) **Adam Ionescu** (PȚ-fără Lupu)

m) **Petre Bejan** (PNL)

n) **Pamfil Șecaru** (" Curentul ") o) **I.Răducanu** (PNT)
p) **Vlad Dimitriu** (PȚR) r) **Eugen Tireanu** (Raportor)

[LD : Doc. integrale la ... **fișierele partidelor respective ...**

Doctrine, explicații ... **la fișier Naționalism .**

[LD : Există **două linii de polemică** . Una legată de paternitatea legislației în materie :

Legile Vintilă Brătianu (1924-25) ; **Legea Răducanu** (1929-30) care le-a suprimat ;

Legea Teodorescu (care se desbete)

Cealaltă polemică oglindește concepțiile privind **protecția muncii naționale**,

La fel ca în cazul celorlalte legi, dezbaterile la această lege prilejuiesc paranteze

deosebit de interesante despre : istoricul industriei românești , evoluția legislației economice ,

legile protecționiste , doctrinele economice (" prin noi înșine ! " ; " porți deschse ") ;

naționalismul economic , capitalul străin , xenofobia economică , antisemitism ș.a.ș.a.

și **naționalism** de toate culorile și de toate nuanțele .

Venind după actele antigardiste (arestări, procese , condamnări) ,

după legile represive (starea de asediu , apărarea statului) ,

Legea Teodorescu- în motivație profundă , nemărturisită-a intenționat să fie

o lege pozitivă , care să detensioneze cât de cât atmosfera xenofobă ,

să dea oarecari **satisfacții frustrărilor tineretului** , mai ales celui intelectual -proletariat .

Nimeni nu rostește explicit cuvântul " **Garda de Fier** " , " **legionari** " .

Și totuși, îngrijorările oamenilor politici ...**duc cu gândul la ea.**

Aici voi extrage câteva din aceste **sintagme, aluzii , insinuări .**

8.a) ing. N.Teodorescu (ministr.Industriei) , **Expunerea de motive .**

▣ **Situația personalului după război.**

▣ **Comparație cu alte state**

Cu toate aceste dispozițiuni relative la promovarea elementului românesc în întreprinderi,

țara noastră rămânea totuși **printre țările cele mai tolerante din lume**, din acest p.d.v.

Lăsând la o parte **Bulgaria** - care **interzice cu totul accesul străinilor**

în întreprinderile sale - precum și **țările din vecinătatea noastră**

- **Iugoslavia, Polonia, Ungaria** - care au **legiuiri foarte severe privind străinii** ;

apoi **Cehoslovacia , Austria, Danemarca** , chiar și **Anglia și Franța** ,

sunt **mult mai puțin tolerante decât noi.**

România înțelege a avea o asemenea atitudine față de elementul străin ,

spre a reprezenta interesele capitalului ,

însă numai în măsura în care situația gravă de azi o mai poate permite .

Actualmente , când **șomajul** începe să ia proporții din ce în ce mai îngrijorătoare ,

în România - în special **șomajul intelectual** - când o sumă de **specialiști : ingineri, chimiști,**

contabili, arhitecți etc etc , cu perfectă pregătire, stau de ani de zile

fără să găsească posibilitatea de a-și valorifica cunoștințele lor,

este necesar de a se lua măsuri de îndreptare . [-----]

8.b) ACCuza (LANC) (DAD, MO 12, 2 iul.'34, p. 853- 854)

▣ **Adjudecarea spiritului legii**

" **Legea** care ni se prezintă astăzi , poartă **celebrul nume** - și generațiile viitoare

vor avea ce scrie în această privință - poartă **frumosul nume " utilizarea personalului**

românesc" în întreprinderi , **ca și cum ne-am afla într-o colonie oarecare ,**

și unde **sărmanii autohtoni** ar găsi că **este necesar**

să fie întrebuințată și munca lor în întreprinderi.

" Vă întreb , dacă nu înțelegeți **durerea acestei legi**, durere care **dovedește înlăturarea**

elementului românesc în propria lui țară , în mod sistematic , până la aceea că

a trebuit să vină în **anul de grație 1934** , un distins ministru , cum este **d.Teodorescu**

[-----] și un distins raportor , cum este **d-l Titeanu** , care să ne prezinte , spre examinare acest proiect de lege .

" **Această lege** , care se va înregistra cândva ca **o lege dureroasă** în istoria economiei naționale românești , **este un omagiu** , pe care le aduceți , fără să voiți , **unei anumite legi de protecție a naționalității românești** , a politicii **pe care eu am avut onoarea s-o susțin** , nu de acum , ci **din anul 1889** , iar între anii **1892 și 1895** , când am fost în Cameră , am susținut și am luptat pentru această protecție amuncii naționale.

Slavă Domnului , văd acum , că în anul **1934** , am avut fericirea să trăiesc încă , pentru ca **s-o văd realizată** . Desigur , grație generozității dvs. Dar mai ales grație și necesității în care vă găsiți [----] **sub presiunea opiniei publice** [-----]

care **îmi dă mie deplină satisfacție** și confirmă toată politica pentru care am luptat o viață întreagă . (aplauze LANC) [-----]

ACCuza / 2 iul.'34

▣ Legea

▣ Pericolul capitalului jidănesc.

" Dar nu e vorba de mine , dar **se săvârșește un mare progres** , atunci când **se recunoaște necesitatea de a se protegi munca națională**. [-----]

că este necesar ca **această muncă să fie proteguită de stat** . [-----]

Această lege **nu este o lege de șomeri , ci este p lege națională**

Capitalurile care se prezintă la noi sunt , să spunem cuvântul , care unora din dvs nu vă place , **capitaluri jidănești**.

Capitalurile jidovești urmăresc altceva decât supravegherea folosonței lor pe acest pământ.

Capitalurile jidovești urmăresc să se substituie elementului românesc

în țara aceasta . [----]

treptat , treptat **acest element al jidanilor a pus stăpânire pe atâtea ramuri de activitate și continuă să se substituie în alte ramuri** .

A ocupat comerțul , a ocupat industria , aproape toată industria este jidănească.

Noi nu ne plângem și nu ne luptăm împotriva străinilor , să fie bine știut ,

nu străinii creștini sunt primejdia acestei țări , ci jidanii.

-dr.Hasnaș : "Toți străinii ! "

-ACCuza : Dvs puteți să fiți de altă părere , dar **eu nu văd că alți străini ocupă orașele din Moldova , decât jidanii , nu văd că alți străini , decât jidanii , ocupă comerțul și industria**

-VTPrelipceanu : Și în profesiunile libere : **medicina și avocatura** .

-ACCuza : ... **nu văd ca germani sau unguri să ocupe profesiile libere ,**

ci treptat le ocupă tot jidanii . [-----]

Am să vă indic acest teritorii , ca dvs să le cunoașteți și să luați măsuri.

Maramureș , Bucovina ; Basarabia , acestea sunt teritoriile pe care **jidanii le consideră**

și astăzi ca fiind **sub stăpânirea lor jidănească și**

politica națională care va veni și care va trebui să vină ,

care nu se va mai tolera să nu vină cât de curând ,

fiindcă ar însemna să se primejduiască existența noastră ,

acea politică națională va lua măsuri ca să înlăure elementul jidănesc

din aceste cuiburi unde s-a așezat și unde

se consideră ca stăpâni asupra teritoriului pe care îl ocupă. (Aplauze LANC)

[-----]

"Ei bine , d-le raportor , d-le ministru , eu , în această privință , **ași cere să modificați legea dvs**.

Și anume , **nu admit 80% .De ce 80 % ? De ce recunoașteți dreptul străinilor**

să figureze cu 20 % ? Care este argumentul pe care-l socotiți ? [-----]

A venit vremea ca noi să fim stăpâni pe industrie ; pe cât e posibil , să fim stăpâni pe toată munca românească . Nu admitem să ne dați cu țârâita - 80% , 70% , 50 % , c

a și cum am trata cu cineva care are aceleași drepturi ca și noi , pe pământul acesta .

Nu admitem aceasta . [-----] **proiectul de lege al dvs eu îl consider de tranziție**

[-----] **voi mai aștepta 45 de ani , poate nu , cât îmi va da Dumnezeu .**

O să-mi ziceți : ce aștepți d-ta ? **Aștept ca să vin eu , să vă înlocuiesc pe acele bănci și să aplic politica națională românească așa cum se cere de mult,** i se impune, ca **supremă necesitate în momentul de față "** (aplauze LANC)
ACCuza / 2 iul.'34

8.c) **dr.N.Hasnaș (DAD, MO 12, 2 iul,'34, p. 855-856)**

dr.Hasnaș /

▣ **Concepția PNL**

Legea . este **" răzburarea imanentă a nevoilor țării "**;
este **" concepția și continuitatea PNL "** care a căutat să dezvolte cât mai mult **elementul românesc**. "...când Partidul Liberal venea cu o **concepție românească a industriei românești** și a **capitalului românesc** , cu concepția de a introduce **elementul românesc** în toate industriile și muncile , **găseam în spatele nostru Partidul Conservator** , care opunea toată forța și toată energia pentru dărâmarea acestei concepții " (**aplauze la majoritate**)

dr.Hasnaș /

▣ **Mentalitate conservatoare : pizma !**

▣ **Mentalitate liberală : munca și bunăstarea**

Această concepție a PL , de a dezvolta industria și comerțul , **a găsit totdeauna opunere** , la elementele ascunse ..." **Așa este firea românului !**

Când vede un român că se îmbogățește și prinde cheag , îl pizmuieste : cum s-a îmbogățit românul acesta ?! ; iar când vede **un jidan** - vorba d-lui Cuza - , pe un străin , un **neamț** sau un **ungur** , că s-a îmbogățit , zice : **săracul , a muncit!** " (**ilaritate**)

" Această concepție trebuie schimbată ; fără dor și poate că , mult mai aproape de pielea mea este cămașa decât haina , și atunci mă gândesc mai mult la fratele meu , la mama mea , la copiii mei , ca să-i aduc la o stare cât mai bună , căci ei sunt mai aproape de mine și muncesc deavalma cu mine.Această țară trăește prin vigoarea vlăstarelor ei românești și s-a dezvoltat prin sângele pe care această națiune l-a răspândit în fiecare colțisor de țară . Nu există deal sau vale , în țara aceasta să nu fie stropit de sângele acesta românesc , care să nu fie răscolit de truda aceasta a noastră.

Dacă lucrurile stau așa , este **datoria fiecărui guvern care se respectă , să caute să ridice cât mai mult elementul românesc** , să-l apropie de nivelul cultural general , făcându-l **să prospereze**. Prin urmare , **salut din toată inima această lege** pe care o aduce **Partidul Liberal** , care dovedește , și de data aceasta , **că a știut să fie alături de nevoile Țării Românești. Aceasta este concepția și continuitatea PNL "**

[-----]

dr.Hasnaș /

▣ **Prin noi înșine !**

▣ **Porți deschise !**

Primele legiuiri de protegiere a elementului românesc au fost întocmite de **Paridul Liberal**. Atât legea din **1887** , cât și legea din **1904, 1909** , se datoresc Partidului Liberal.

Cine nu-și mai amintește **cât a luptat pentru protegierea elementului național,**

Vintilă Brătianu ? Nu a fost el botezat de xenofob ?

A încurajat cu toată energia **industria românească și munca românească.**

Cereau d-nealor , țărăniștii ,înainte de a veni la putere , **să vină capitalul străin** , și spuneau **că din cauza xenofobiei liberale nu vine capitalul în țară.** [-----]

dr.Hasnaș /

▣ **Străinii ; minoritarii**

▣ Problema ovreească

- **Hasnaș** : " Ovrei , ovrei : aceasta este marota d-tale. D-I Cuza agită și provoacă cu problema ovreească . Admiteți paranteza. **Să avem curajul s -o examinăm cu toată strășnicia , pentru că se face pe această temă foarte multă demagogie.**

[-----]

Evreii de la noi din țară se împart în două categorii .

Prima categorie de ovrei o constituie acea **cari au trăit în țară de când se știu ei.**

-**ACCuza** : Ei,și ? Ce dovedește aceasta ?

-**Hasnaș** : Argument este acesta . " ei, și ?"

În această categorie sunt **ovreii care au purtat războiul alături de noi toți :**

ovreii aceștia **au sângerat pentru țara noastră.**

A doua categorie o formează **ovreii aceia păcătoși, care au venit cu sutele de mii după război** încoace, printr-o **acțiune dăunătoare și murdară** , pentru că **au plătit bani în dreapta și în stânga** , să intre în această țară ; **aceștia ne gătuie.**

Ovreii care au luptat alături de noi, în războiul cel mare , suntoameni cărora pot să le strâng mâna. Dar cu **miile de ovrei care au venit de peste graniță** , din Rusia și din alte părți,

nu avem nimic de a face. [-----]

Ce să facem cu aceștia ? Putem noi , o țară de 18 milioane de români, cu 4 milioane de străini, să-i omorâm , pentru a face plăcere d-lui Cuza ? (**ilaritate**)

Avem o mare datorie, o imperioasă datorie. **Noi trebuie să căutăm să ridicăm elementul românesc ; să lăsăm pe fratele neamț să muncească ; să- întindem mâna cu toată plăcerea și cu toată dragostea ; dar să luăm toate măsurile și să întrebuițăm toate mijloacele , să ridicăm economic și cultural elementele românești .**

[-----]

8.d) [G .Deleanu](#) (PNL-g) (DAD, MO 12, 2 iul.'34, p. 857-858)

[Deleanu](#) /

▣ Psihoza naționalistă

▣ Amăgirea tineretului

Legea a dat atâtea speranțe , dar când se va aplica , **va aduce multe deziluzii, o mare neîncredere** față de conducătorii țării.

S-a lăsat să se creadă **că legea va lovi în dreapta și în stânga pe toți cei de altă religie sau de altă rasă ,**

și că **va da de lucru numai elementelor pur românești .**

"Să vorbim cinstit . Așa s-au petrecut lucrurile.

Vă întreb eu : **este sănătos și bine** pentru progresul nostru ,

ca **asemenea idei să poată să incolțească în sufletul tineretului nostru ?**

Nu se face o greșeală, din acest p.d.v. ?

8.e) [N.Rizescu - Brănești](#) , (DAD, MO 12, 2 iul.'34, p. 859- 860)

În Țara Românească **s-a creat o legendă** care a trăit până în zilele noastre :

că românul nu este bun de întrebuițat nici în comerț, nici în industrie , pentru că nu se poate adapta acestor activități economice.

Dacă așa au fost timpurile o dată, apoi **astăzi ele nu se mai compară** cu ceea ce a fost .

[-----]

În calitatea mea de industriaș, afirm categoric : **Românul se pretează perfect la orice industrie.**

Primele legi în folosul industriașului român au fost făcute de PNL.

Acum istoria se repetă . **PNL vine cu o lege care rederează această stare nenorocită.**

Cu toată politica de autarhie, **industria românească este pe cale de redresare .**

Puterea de absorbțiune este mare .

Dar intelectualii își găsesc plasament în industriile pur românești.

Sunt însă **industri străine** care au putut trăi foarte bine **sub politica târnăcopului [PNT]**, care **refuză și astăzi** elementelor românești **posibilitatea de a conlucra la aceste industrii.** "

8.f) **Flaviu Șuluțiu (PNL-liberal, ardelean , " Liga antirevizionistă "**

(DAD, MO 12 , 2 iul.'34 , p. 861)

Șuluțiu /

▫ **Personalul românesc**

Țara a așteptat cu un deosebit interes **cuvântul guvernării liberale** ; acest cuvânt a venit **cu această lege.** " **Se curmă** prin aceasta **o veche nedreptate , o situație de inferioritate anacronică** în industrie și comerț , **care situație își avea** , poate , pe vremuri , **regretabila ei justificare , în lipsa personalului românesc suficient pregătit .**

Astăzi dispunem însă de elemente destoinice , care pot fi aplicate în toate ramurile industriei și ale comerțului , cu o pregătire profesională egală , sau de multe ori chiar superioară celor din străinătate , Politehnicele , Academii comerciale , Școlile de arte și meserii , ne dau , prin absolvenții lor , un excedent chiar de valori utilizabile , a căror plasare trebuie să ne preocupe.

[-----]

Șuluțiu /

▫ **Legea Teodorescu**

Declar că **voi vota această lege** pe care **înțelepciunea și patriotismul d-lui ministru**

îl prezintă Parlamentului . **Efectele ei vor depăși** , de sigur ,

înlocuirea simplă a unui oarecare număr de străini din întreprinderi.

" **Se va curma** , în sfârșit - și aici găesc marea importanță a legii -

acel boicot sistematic al românilor ,

în industriile conduse de străini sau minoritari

care , în anumite cazuri , **au dat rezultate revoltătoare . "**

Șuluțiu /

▫ **Industriașii străini și minoritari**

▫ **Elementul românesc.**

Un industriaș german , venit din Bavaria în țară la noi , **nu va angaja** nici măcar din greșeală , **vreun român** , ci va angaja **numai germani sau sași .**

Tot astfel , **un ungar** venit de la Budapesta , ajuns să se instaleze în țară la noi ,

se va îngrădi , desigur , cu **garda lui de unguri și de secui.**

În această situație , **cum va putea să pătrundă românul nostru**

- în special în nordul Ardealului , al cărui reprezentant sunt -

cum va putea acest român să pătrundă **în industrie sau în comerț ?**

Nu mai vorbesc de cel de-al treilea caz , **[evreii]**

despre care a vorbit cu prisosință profesorul Cuza .

Am ajuns astfel ca , în **Nordul Ardealului** , în județele **Bihor , Sălaj , Satul-Mare și Maramureș** , cu o **populație românească de 70 %** ,

în **întreprinderile industriale și comerciale , românii - înțeleg românii de origine -**

să fie reprezentați deabia cu fracțiuni de procent !

8.g) **Al.Alimănișteanu (DAD, MO 12, 2 iul.'34)**

Avem în țară **50.000 de intelectuali șomeri** , care mor de foame , cu titlurile în buzunar .

La sate , avem peste **2 milioane și jumătate de brațe** , care rămân **fără nici o întrebuințare**

Toți acești oameni , nefiind protejați , **nu au avut posibilitatea să-și găsească de lucru.**

; ba ceva mai mult : **când au fost luați în servicii , au fost plătiți cu sume derizorii față de**

ceilalți . **Deși avem și noi specialiști** în diferite domenii , totuși , **regulat s-au adus specialiști**

străini, care de multe ori nu se pricepeau în specialitate, erau **plătiți cu salarii mari** ; iar specialiștii noștri erau puși în grade inferioare și plătiți prost .

8.h) **Ștefan Mihăescu** (proaspăt PNT, industriaș , șef la "Asociația inginerilor")

(DAD, MO 12, șed. din 2 iul.'34, p. 861- 864)

Mihăescu / 2 iul.'34

▫ **Șomeri români**

▫ **Salariați străini.**

În statisticile pe care Ministerul Muncii le trimite la Societatea Națiunilor,

numărul șomerilor este de 30- 40.000 Nu știu câți dintre ei , sunt intelectuali.

Eu cred că această **cifră este prea mică** , deoarece **nu s-au trecut elementele rurale.**

[-----]

Mihăescu / 2 iul.'34

▫ **Toleranța față de străini .**

Dvs **aveți aerul că vă mândriți** spunând **că suntem toleranți** și aveți o frază în expunerea de motive , în care arătați **că suntem mult mai toleranți decât celelalte țări.**

Înțeleg să fim toleranți în materie religioasă, dar nu cred că trebuie să ne mândrim că suntem toleranți pe acest teren, al muncii, când țări mult mai bogate decât noi , sunt , așa cum spunea dl raportor, aproape prohibitive , în ce privește imigrația străinilor.

Cred că **nouă nu ne este permis să fim mai toleranți decât** Germanaia, Franța, Anglia și alte țări mult mai bogate . Astfel, un englez, în medie, este de 11 ori mai bogat decât un român !

De unde luxul acesta ca noi, în această situație de sărăcie, **să fim mai toleranți decât un englez sau alt străin ?**

8.i) **M.Plătăreanu** (PNL) (DAD, MO 12, șed, 2 iul.'34 , p. 865 - 868)

Plătăreanu / 2 iul.'34

▫ **Capitalului industrial .**

▫ **Conflictul dintre *muncă și capital***

Din capul locului **problema acestei legi s-a pus greșit** , văzută numai **printr-o prismă.**

O problemă socială ca să aibă pretenția că **rezolvă un conflict** , așa cum este conflictul dintre ***muncă și capital***, **trebuie să țină socoteala**, neapărat , cu riscul unei rezolvări hibride, **de ambii factori. Și dacă între acești doi factori se găsește un echilibru** - cum voi dovedi că este în această lege - **atunci legea este bună.**

Când ați discutat legea, dvs ați uitat un lucru : nu se potrivește situația de la noi cu situația altor țări . Pentru că în alte țări nu se pune problema capitalului investit ,

cum se pune la noi. **Acolo capitalul este autohton.** [-----]

Este inutil , și ar fi penibil pentru noi, **să luăm acest aer de agresivitate** ,

făcând impresia **că ne războim cu aceste capitaluri străine** ,

pe care **dvs, național-tărâniștii , le-ați dorit, le-ați invitat , le-ați arătat .**

Întotdeauna , în curs de zece ani, toate platitudinile posibile, **aruncând tot felul de reproșuri partidului național liberal**, pentru atitudinea lui. [-----]

Plătăreanu /

▫ **Proporția străini / români**

▫ **Opiniile capitalului străin**

Această lege a fost anticipată. **Multe reviste de specialitate** s-au ocupat de ea, mai ales **Buletinul Ligii Națiunilor**, care face un **serviciu de popularizare**, de trâmbițare a acestor legislații.

Revista Societății "Astra Română", prin pana d-lui **Lucien Roux**, s-a ocupat de acest procent de 20%, pe care îl califică drept **un "truc" al ministrului Teodorescu**, spune :

< Ne interesează mai puțin lucrătorii , pentru că nu vor fi tentați nici de salariile, nici de condițiile de viață, să vină în România, ne interesează mai mult cota de 20 % pentru personalul superior și ni se pare că legea nu numai că n-a făcut un progres, dar s-a întors la principiile retrograde din 1924 . >

lată , prin urmare , ce scrie o revistă economică.

"**D-lor, într-adevăr , n-au să vină la noi nici hamali, să facă această meserie la noi, nici lucrători necalificați, pentru motivele deja expuse.**

Deci procentul de 20% pentru personalul superior este bine venit ,

și eu n-am decât să **felicit pe d-l ministru al Industriei** , pentru proporția stabilită.

8.j) **Fritz Connert (P.German) (DAD, MO 12, 2 iul.'34, p. 869- 870)**

"**D-lor deputați, trebuie să amintesc un lucru : s-a vorbit astăzi aici despre aceste măsuri, dar despre care nu se spune totul , căci sub ele se ascunde ceva .**

Acestea au două fețe : o față pe care o cunoaștem cu toții , din textul proiectului care se referă la apărarea națională , și care este foarte bună ;

dar este și un alt scop care se urmărește prin aceste măsuri :

un scop ascuns , un scop naționalist .

DI Hasnaș a vorbit deschis despre acest lucru :

acest scop este înlăturarea minoritarilor din industriile lor, prin alți cetățeni.

" **Mi se pare cam bizar** să se vină astăzi cu o lege pentru apărarea națională , deoarece **sunt alte legi care o asigură ;**

Apoi ... cum poate fi apreciată obiectiv, "valoarea morală a individului " , lealitatea sa față de statul român ?!

LD : Atenție ! Punere la punct riscantă ... punct lovit !

-Pamfil Șeicaru : Există un climat al ideilor, d-le Connert .

Nu vă supărați, dar **poporul român , un popor și un stat mai puțin evolute ,**

în deobște , **își îndreaptă privirile spre statele mai evolute**

și este firesc ca **radierea cugetării lui Hitler să se resimtă și în Țara Românească și atmosfera din Germania să radieze oarecum și în legislația românească ."**

(aplauze)

-Fr.Connert : DI Gafencu a spus că Germania nu a recurs la aceste măsuri...

-dr.Hasnaș : S-a cam înșelat dl Gafencu .

8 k) Pamfil Șeicaru (" Curentul ") , 2 iul.'34

(DAD, MO 13, 2 iul.'34 , p. 873-874)

Șeicaru /

▣ **Români = cetățeni români ?**

▣ **Minoritarii = români ?**

[**LD : cea mai bună dovadă de confuzia creată prin termenii legii**]

-ACCuza : Dle Șeicaru, vă rog, **este vorba de români , nu de cetățeni români .**

-Șeicaru : Proporția între **cetățenii români și necetățenii ...**

-ACCuza : Dle Șeicaru, vă rog **nu schimbați caracterul legii, este vorba de români, și nicăeri nu veți găsi cuvintele " cetățeni români "**

-I.Răducanu : Cetățeni, ca **noțiune juridică .**

-H.O.Roth : Adică **cetățeni români .**

-**ACCuza** : Aceasta este interpretarea d-tale, eu zic altfel.
-**Șeicaru** : Dlor, eu merg direct , fără să ascund nimic : **români în sensul juridic** al cuvântului.
Va veni **o altă lege** să stabilească **proporția cu națiunile conlocuitoare** .
-**ACCuza** : Dle d-ta strămuți discuția , vrei să introduci legi noi...
-**Șeicaru** : Eu socotesc această **lege introductivă** ; **va trebui să se stabilească și proporția naționalităților conlocuitoare** .
Se spune " **întreprindere românească**" .Dar ce se înțelege prin asta ?
Este românească numai pentru că se găsește pe teritoriul României ?
-**Fritz Connert** : Și la Banca Națională , și în administrație ?
-**Șeicaru** : **Trebuie stabilită și această proporție**, pentru că la fiecare pas se vede complezența aceasta, mai ales a Ministerului Muncii , în autorizațiile care se dau .

8.1) **Petre Bejan (PNL) (DAD, MO 13, 3 iul.'34, p. 972-973)**

Bejan / 3 iul.'34

▣ **Legea Teodorescu**

" **Țin să vă atrag atenția și vreau să o spun special de la această tribună**
- mai ales în urma discuțiilor de la secțiuni -
că n-a fost și nu este în intenția noastră să aducem o lege de dușmănie , de agresivitate , în contra elementului minoritar sau a elementelor străine din această țară ; nu avem intenția să aducem nici o lege de demagogie , adică să prezentăm simple cifre de aparență de acoperire a necesităților , însă de fapt **să fie ceva neaplicabil sau inutil .**
" Dacă, pe de o parte, nu se poate contesta statului român dreptul de a lărgi posibilitățile muncii naționale, dreptul de a lua toate garanțiile necesare în întreprinderi în legătură cu apărarea națională, dreptul de a rezolva, cel puțin în parte, șomajul manual și intelectual , de care țara noastră se resimte din ce în ce mai mult , pe de altă parte, trebuie să declarăm categoric, că nu este nici de cum în intenția noastră , nici fățiș, nici în ascuns, să eliminăm elementele minoritare din întreprinderi sau să eliminăm elementele reprezentante ale capitalului străin, ale aceluia capital, care , în mod onest și loial, a venit să contribuie la valorificarea bogățiilor noastre naționale. "
[-----]

Nu numai că **nu este o lege agresivă , dar este o lege de împăciuire între elementul românesc și cel străin sau minoritar.** [-----] Este bine să venim cu **legi de prevenire , aplicate cuminte, aplicate cu energie dar cu bună credință .** [-----]

Bejan / 3 iul.'34

▣ **Procentajele : români / străini.**

Eu am fost surprins că principala preocupare a oratorilor s-a referit la proporție , și că s-a trecut cu atâta ușurință peste prevederi mult mai importante ale acestui proiect [-----] **Proporția este o cotitate** , care trebuie să rămână într-o aplicare de ordin general.
S- a și spus că în unele cazuri ea nici nu atinge acel 20% , deci problema nu este gravă , cum , adesea, s-a agitat prin interpelări și discursuri.
Însă, dacă luăm proporția pe diferite ramuri, pe categorii de funcționari, pe cazuri speciale, această proporție este cu mult depășită . Pentru acele cazuri, eficacitatea legii va fi categorică , ele vor trebui să respecte procentajul . [-----]

8 m) **I.Răducanu (ex-ministru Muncii) (DAD, MO13, 3 iul.'34, p. 980- 983)**

Cu legea dvs " vreți să afirmați formal elementul naționalist în politica dvs ,

și atunci veniți cu **anumite norme** care se adaugă ,
care nu înlătură normele din legea de la 1930,
norme care , după părerea mea umilă, **sunt inutile, vexatorii** și, dacă îmi dați voie să adaug
un cuvânt de efect aparent, aș putea să spun că **legea actuală este o lege de efect aparent** ,
aceasta în cel mai bun caz, ca să nu repet ceea ce au spus alții , că ar fi **o lege demagogică,**
o lege vexatorie, o lege care nu ar avea decât sensul ca guvernul să-și îndeplinească
un angajament luat față de opinia publică. [-----]

▣ **Procentajul români / străini**

[LD : demagogie și umilință ! Veneau străinii la noi pentru muncile necalificate ?!

Recunoașterea , pe fond, a **regimului privilegiat pentru capitalul străin .**

Specularea demagogică a unui **naționalism "aparent și neputiincios."**]

Popune ca **personalul inferior administrativ și personalul muncitor necalificat**
să fie 100% românesc .

" Într-o epocă în care se afișează și se practică **politica autarhică** , într-o vreme în care
mișcarea de capitaluri și **mișcarea mânei de lucru** în diferite țări este **aproape prohibită**,
nu poate să ne facă nimeni o culpă de **a consfinți prin lege o stare reală de fapt**,
anume ca **munca brută să fie menținută pentru elementul național ."** (**apaluze PNȚ**)

De aceea vi s-a spus la Senat că **legea dvs este antinațională și antisocială.**

Eu înțeleg ca în **personalul de conducere tehnică superioară** ,

pentru toate întreprinderile industriale, să admiteți ca acolo unde mai ales capitalul străin ,

are un cuvânt hotărâtor de spus, acest capital străin **să-și aibă**,

într-o anumită cotă, personalul care să fie paznicul aceluia capital.

Admit ca directorul general să fie paznicul aceluia capital ,

admit și alte elemente tehnice, într-o anumită cotă rezonabilă .

Dar nu înțeleg pentru ce salariații care depun munca lor istovitoare

să nu fie elementul autohton ? [-----]

să-mi arătați , în legislația străină , **un singur caz în care azi legislația muncitorească**

să permită că, întrucât privește **salariații obișnuiți manuali**

să aibă o cotă rezervată și elementului străin. (**aplauze la PNȚ**) [-----]

" Dvs , **ori vreți să ne tratați pe noi ca pe o colonie** ,

ori vreți ca azi opoziția să vă aducă acuzarea pe care Partidul Național-Liberal

a adus-o Partidului Național -Țărănesc și pe care nu vreau să o repet aici .

Eu am fost acuzat în 1930 , de către presa străină, ca un xenofob.

Nu m-a mișcat întru nimic această acuzațiune , mi-am făcut datoria. [-----]

Pentru fabricarea acestei legi , înlăturați cota de 80% pentru personalul inferior .

8.n) **Vlad Dimitriu (PRȚ- Galați) , (DAD, MO 13, 3 iul.'34, p. 983- 987)**

" Eu nu vreau să vă aduc acuzația că **ați satisfăcut un angajament politic**

de **goală demonstrație patriotardă în timpurile acestea când se pare că**

anumite mișcări de dreapta au oarecare priză în opinia publică ,

dar sunt de părere că **trebuie să întârziati acest proiect** ,

poate chiar să renunțați definitiv la dânsul, căutând, dacă voiți să îndrumați măcar

soluționarea acestei probleme , **să aplicați legile existente** ,

studiind serios măsurile necesare care să rezolve definitiv problema ."

[-----]

Și nu este această dispoziție **o sinistră farsă** ce se joacă **pe bogățiile românești** ,

acaparate astăzi , în cea mai mare parte,

și de capitalurile străine și de conducătorii străini ?

Nu există și astăzi în capul fiecărui Consiliu de administrație ,

o păpușă, un Ionescu , un Popescu,

care nu reprezintă decât interesele capitalului străin ? [-----]

tocmai dvs să aplicați sancțiunile cuprinse în acest proiect de lege ,

referitor la eliminarea acestor președinți " simbolici" ?

Credeți dvs că veți găsi curajul de a dărâma atâtea întreprinderi și să stricați atâtea lucruri bune și folositoare , pentru marea familie literară , prin evacuarea din capul administrației atâtor întreprinderi comerciale , a președinților Consiliilor de administrație , când aceștia sunt cei mai dragi membri ai partidului dvs ? Desigur că nu , lată deci o dispoziție completamente lipsită de sinceritate , care nu se va aplica , căci ar însemna să vă tăiați craca de sub picioare , așa cum sunteți azi aranjați în partid. "

[-----]

" Școala noastră politehnică scoate ingineri cari mor de foame , în timp ce inginerii cari vin din Franța și Suedia- în executarea proiectelor rutiere - sunt plătiți cu sute de mii de lei pe lună , bani din care jumătate îi trimit în Franța sau Suedia. Simpli tașeroni lucrători calificați - aduși din Franța și Suedia - care se găsesc la noi cu sutele și șomează în întreprinderile noastre , sunt plătiți cu câte 40.000 lei pe lună , din care primesc doar 20.000 , restul fiind trimiși peste graniță. [-----] Într-o dulce politică de continuitate , ați validat toate proiectele încheiate sub regimul pe care l-ați criticat așa de vehement și poate cu îndreptățire. [-----]

8.o) Eug.Titeanu (raportor) (DAD, MO 13, 3 iul.'34, p. 987- 990)

[-----]

Lege de tranziție , fiindcă noi - și aici ne deosebim de d-sa - avem convingerea că nu suntem astăzi în posesiunea tuturor elementelor care să ne asigure acea totalitate de independență economică , pentru a legifera complet și integral în această materie . Sunt modalități , sunt nuanțe , sunt menajamente . Față de cine ? Față de capitalurile străine a căror colaborare noi o socotim necesară , cu atât mai necesară cu cât aceste capitaluri vin să înlocuiască lipsa unui important capital mobilier românesc care nu este creat . [-----]

Pentru a încheia bilanțul criticilor prezentate , voi aminti aici o absență , o absență care își are semnificația ei și care poate să ne ducă la concluzii interesante în ce privește sinceritatea anumitor agitațiuni : este absența Partidului Național-Agrarian care altădată a ridicat și el această problemă ,

fluturând aici toate posibilitățile demagogiei fără răspundere , Partidul Național Agrarian care astăzi n-a venit aici să-și spună cinstit cuvântul când este vorba de soluțiuni "(aplauze vii la PNL și unele bănci ale opoziției)

-**ACCuza** : O observație foarte justă .

-**Eug.Titeanu** : Eu știu că este foarte ușor să înșiri liste întregi cu nume de rezonanță străină ;

eu știu că este foarte ușor să fluturi flamura tricoloră ;

dar atunci când simți cătuși de puțin cadrul realist al răspunderilor care pot să vină , ai datoria să spui ce este de făcut.

Legea aceasta este slabă ? Legea aceasta este xenofobă ?

Legea aceasta nu este suficientă ? Nimic !

Partidul Național Agrarian a fost absent în această discuțiune și cred că faptul acesta , măcar din punct de vedere politic , merita relevat . [-----]

Titeanu / 3 iul.'34

▣ Capitalul străin

" Noi socotim că , oricât de interesantă este colaborarea cu capitalul străin , și oricât de necesară ar fi această colaborare ,

capitalul străin are de urmărit aici scopuri , în primul rând , economice. [-----]

" Înțeleg să-i dăm capitalistului onest , care vine să aducă aici nu o mentalitate colonială , ci o mentalitate de cinstită și de loială colaborare , dreptul la control , în ce privește finanța lui și tehnica lui .

" **Dar** , nu înțeleg ca , în mod sistematic , să fie înlăturat , cu o mentalitate colonială ,

personalul românesc , mai ales că **această problemă ia astăzi**
- să fim curajoși și să o recunoaștem -
aspectele unei adevărate nevroze sociale " [aluzie evidentă] (aplauze la PNL)
[-----]

Pentru capitalul străin nu am interes să stabilesc proporționalitatea între salarii ;
dar am dreptul de a interveni pentru a asigura elementului meu muncitor românesc ,
un minimum de salariu onorabil , care să fie **corespunzător funcțiunii** pe care el o ocupă,
să fie **corespunzător capacității** celui care îndeplinește o însărcinare în întreprindere ,
care să fie **corespunzător rolului pe care are dreptul să-l joace** - acest element românesc-
în viața și în mecanismului general al acestei țări. [-----]

Titeanu / 3 iul.'34

▫ Minoritățile

▫ Supravegherea suspectilor.

(Replică deputatului german Connert)

[-----]
" De aceea noi aducem un control justificat de toate aceste exemple ,
control care **nu se adresează** câtuși de puțin **unei categorii de cetățeni**
- am spus-o în Raport -un control care **se adresează exclusiv individului** ca valoare morală,
individ în care poți să ai încredere sau **poți să nu ai încredere** .
Depinde de sănătatea morală a categoriilor de cetățeni și
de **solidaritatea lor cu acest stat** ,
ca să aibă mai mulți sau mai puțini indivizi de aceștia în mijlocul lor . (aplauze la PNL)
[-----]

Am fost surprins atât la Comisiune, cât și în dezbateri ,
când ați spus că în alte țări nu există legislație similară .

Mai mult, **mi s-a părut ciudat** , **când mi-ați pomenit de Germania** .

Vedeți, **nu ne aparține nouă să atacăm** de la această tribună sau **să formulăm o critică**
împotriva oricărui regim ar fi el ;

fiecare țară are dreptul să-și dea regimul interior pe care îl vrea.

Dar să veniți dvs și să vorbiți de intoleranță , atunci când în alte țări
se face pedigree-ul genealogic al fiecărei familii , **este cel puțin o imprudență !**
[-----]

Titeanu / 3 iul.'34

▫ Tradiția, doctrina , realizările PNL

▫ Independența economică

[LD : Răspuns lui Vlad Dimitriu]

[-----]

" **Când formulam acea interpelare** , după cum proclamam atunci, **eram în tradiția clară a**
acestui partid. Eu nu pot să uit că **acuzările de xenofobie** care s-au adus aici ,
de xenofobie economică, în special, **când era combătut cu înverșunare**
fără seamă și fără scrupul, Vintilă Brătianu !

"Nu pot să uit toate eforturile pe care le-a făcut **acest partid pentru o permanentă resurrecție și**
o permanentă afirmare românească. (aplauze la PNL)

Nu uitați că sunt câteva decenii de abia de când **vămile acestei țări nu erau ale noastre** ,

de când **salinele acestei țări nu erau ale noastre** ,

de când **monopolul tutunurilor** acestei țări nu era al nostru,

de când **această țară nu avea o bancă de emisiune** ,

nu uitați că ,dacă noi am fi mers în spiritul cosmopolitismului unora și al abdicării altora ,
rețeaua de cale ferată ar fi rămas **în mâini străine până la 1960 !**
[-----]

" Noi aveam nevoie de o **justificare** . **Acest trecut glorios** ne-a făcut pe **noi , care am ieșit din frământarea naționalistă a Universităților , să vedem în acest minunat instrument de realizare pe plan național , și în această minunată organizație de guvernământ, cel mai bun instrument de îndeplinire a dezideratelor noastre de emancipare și afirmare românească "** (**aplauze vii la PNL**)

" Din acest punct de vedere , **legea de față** nu reprezintă un simplu baraj , ea **reprezintă un îndoit baraj, baraj împotriva concepțiilor de exploatare colonială** a acelor **capitaluri care nu vin aici cu gândul cinstit , și un baraj împotriva demagogiilor asasinice care caută să speculeze un tineret rătăcit "** (**aplauze vii la PNL**)

[**LD : aluzie clară la Garda de Fier și alte organiz.extremiste**]

Eug.Titeanu

LD : au urmat concluziile ministrului **Teodorescu** , și legea a fost luată în considerare , apoi **discutată și votată** articol de articol, și în final adoptată .

Legea utilizării elementului românesc / 2-3 iul.'34

9.)Dizolvarea organizațiilor hitleriste din Ardeal , 7, 12 iul. '34

("Adevărul " , an 48, 13, 14 iul .'34) **Doc. integral la fișier Germani**

a) **Jurnalul** Consiliului de miniștri ;

b) **Referatul** ministrului de Interne .

[**LD : pasibil la cel puțin două analogii, două comparații :**

cea privind asemănarea dintre cele două organizații ;

cea privind procedura identică de dizolvare . Aici extrag numai câteva fragmente ...]

Adevărul / 12 iul.

După **Referatul** ministrului de Interne , I.Inculeț,

Consiliul de miniștri a decis dizolvarea organizațiilor hitleriste din țară, cu toate grupările afiliate lor.

Jurnalul Consiliului de miniștri a fost dat la 7 iul. a.c.

și s-a publicat în "**Monitorul Oficial**" din 11 iul.

a)**Jurnalul** Consiliului de miniștri / 7 iul.'34

[-----]

" Die Nazional- sozialisten Deutschen in Ruma"nien "

existentă astăzi sub denumirea de

" Nazionale Erneuerungs bewegung der Deutschen in Ruma"nien " ,

acționează pentru realizarea scopurilor ce-și propune

prin mijloace interzise de legile în vigoare ;

[-----]

această grupare funcționează pe baza unui **Statut** și a unor **Instrucțiuni** cu caracter **secret**,

care cuprind **dispozițiuni de coercițiuni contra** celor care **nu ar împărtăși ideologia** și

nu s-ar supune programului de acțiune ale acestei grupări, **ceea ce constituie**

un vădit atentat la libertatea de conștiință consacrată de **Constituția țării ;**

[-----]

în **exercițiul propagandei sale** , această grupare ca și diferitele formațiuni afiliate ei,

au dat loc în mai multe părți ale țării la **manifestațiuni publice** ,

care , prin **caracterul lor provocant** au iscat **conflicte violente** ,

nu numai cu populația pașnică a țării, dar **și cu autoritățile constituite ale statului ;**

[-----]

însăși conducerea acestei grupări, recunoscând că modul ei de funcționare era în contradicție

cu legile țării , **își luase anagajamentul de a se dizolva** de bunăvoie

într-un anumit termen , **obligație care a rămas însă neexecutăta ;**

"Considerând, pe de altă parte, că această grupare , prin **acțiunea ei contra legilor**

și prin **caracterul violent al manifestațiilor** ei de până azi,

primejdușete nu numai ordinea în stat dar și continuarea raporturilor de pașnică și armonioasă conviețuire înăuntrul populației românești a minorității germane și, prin aceasta , compromite însăși interesele permanente ale acestei minorități ;
" Având în vedere și dispozițiunile legii

pentru reprimarea infracțiunilor contra liniștii publice din 22 martie 1933,
și a Legii pentru apărarea ordinea în stat , din 6 aprilie 1934 ;

" Consiliul declară dizolvată gruparea " Nazionale Erneuerungs bewegung der Deutschen in Ruma"nien " , fostă "Die Nazional- sozialisten Deutschen in Ruma"nien " ,
dimpună cu toate organizațiunile ei afiliate .

" Autoriză pe d-nii miniștri de Interne și de Justiție
cu îndeplinirea dispozițiunilor prezentului Jurnal.

Gh.Tătăărăscu, Ion Inculeț, R.Franasovici, C.Xeni, Vict.Antonescu, dr.C.Angelescu, Ion Nistor, Al.Lapedatu, N.Teodorescu, VPSassu, Victor Slăvescu Nr. 1.225

b) Referatul ministrului de Interne, I.Inculeț / 7 iul.'34

" Gruparea amintită funcționează pe baza unei doctrine importate din străinătate.

Aceasta rezultă atât din Moțiunea votată de adunarea ținută în 6 noiembrie 1932 ,
la Mediaș - moțiune propusă de Fr. Fabritius , șeful suprem al ei , [-----]
cât și de Apelul adresat de dânsul poporului german ,
cu titlul "Deutsche Volksgenossen " , în numărul din 30 sept. 1933 ,
al aceluiaș organ oficios .

Doctrina străină, principiul Fu"hrer-ului ...

" Statutele organizației [-----]prevăd eliminarea din învățământ a învățătorilor care nu
dau elevilor o educație conform ideilor ei (art. 7) ;
asemenea prevăd eliminarea preoților cari, în activitatea lor pastorală,
nu se călăuzesc de aceleași principii (art.8)

În "Normele de organizare " [-----]că șeful suprem (*Der oberste Fu"hrer*), este
singur în drept a fixa directivele (*Die Richtung*) întregii mișcări și să ia hotărâri .

El numește pe șefii organizațiilor regionale

Fiecare membru trebuie să declare la intrarea în organizație , pe cuvânt de onoare
și în scris, că va lucra în sensul principiilor ei (Cap.D , p.1 . lit.b)

Instrucțiuni secrete ...

Organizația mai are și alte instrucțiuni secrete, tipărite în sept. 1933

[-----]Caracterul secret al lui apare evident în Adresa oficială nr.412 de la 12mart.1934,
"Conducerii centrale" a N.E.D.R , trimisă avocatului Hans Henning [-----]

Ordinele fu"hrer-ului ...demisiile în alb

La pag. 86 , Dienstbuch-ul are un capitol intitulat "Reprezentantul național-socialist "
în corporațiunile naționale și bisericești , în care citim :

< Reprezentantul mișcării noastre în corporațiunile publice nu este ales de încrederea
poporului, ci e numit de șeful competent.

Alegerea publică este un act pur formal.

De aceea, în exercițiul mandatului său, nu trebuie să se lase călăuzit de dorințele
și părerile masei, ci numai de ordinul Fu"hrer-ului , căruia îi este răspunzător
pentru atitudinea sa și care are dreptul să-l destituie

ori să-l silească să renunțe la mandat . >

Pentru a face posibilă executarea voinței Fuhrer-ului , fiecare reprezentant al mișcării , când
acceptă să fie ales într-o corporațiune , trebuie să-i prezinte demisia , fără dată , ca aceasta să
poată dispune de ea oricând .[LD : parcă Maniu nu ceruse " demisiile în alb ?"]

[-----]

Acțiuni de spionaj ...de nimicire a dușmanilor ...

Misiunea lui în corporațiuni , este ca în centrul poziției dușmane ,
să spioneze planurile inamicului și să le zădărnicească.

La pag. 79 a Dienstbuch-ului, se fixează principiul că cine nu este 100% cu "mișcarea", este
dușmanul ei și trebuie nimicit .

Orice compromis cu el, este sinucidere .

La pag. 81, se spune că **fiecare membru** al grupării trebuie **să renunțe complet la voința sa, supunându-se întru toate voinței Fu"hrer-ului** .

Trupe de muncă (luptă) ...

Între mijloacele principale de luptă ale **NEDR** sunt așa numitele **"trupe de muncă"** (Arbeitsmannschaft) compuse mai ales de tineret .

Șeful suprem al lor a fost numit de Fr.Fabritius, la 29 aug.1932 , **Alfred Bonfert**.

Normele de organizare ale trupelor de muncă au fost publicate la 3 sept. 1932, în **" Ostdeutscher Beobachter "**, sub semnătura lui Bonfert.

Cap.A, p.1 spune că : **trupele de muncă** sunt **trupe de luptă** pentru **regenerarea** națională.

Ele sunt **organizații autonome**, și stau sub **conducerea directă a șefului suprem** a **NSDR** (acum **NEDR**) . **Organizația lor e următoarea :**

- 1) **Ceata** (die Schar) compusă din 16-19 oameni ;
- 2) **Stolul** (der Trup) , format din 2-3 cete ;
- 3) **Asalt** (der Sturm) , format din 2-4 stoluri .
- 4) **Stindard** (die Standarte) , format din asalturile unei circumscripții ;
- 5) **Ocol regional** (der Gaubann) , format din stindardele regiunii ;

Fiecare din aceste unități , își are **conducătorul său propriu** (Fuhrer) , numit de **șeful suprem** (Befehl)

Dienstbuch-ul spune (p. 9) că aceste trupe sunt **"instrumentele conducerii mișcării "**

Demonstrații în uniforme ...

Membrii trupelor de muncă au uniforme speciale .

Cu aceste uniforme apar atât în manifestările lor **propagandistice**, întruniri, la **momente solemne**, **chiar dacă nu au nici o legătură** cu organizația lor politică .

Conflicte și provocări ...

Cu prilejul **manifestațiilor** organizate de **NEDR** (fost **NSDR**) , membri trupelor de muncă au provocat conflicte , urmate de cercetări la Parchet .

Referatul / 7 iul.'34

▣ **Biserica ev. luterană .**

Ex.: la 14 febr.'33, la înmormântarea **episcopului luteran Fr. Teutsch** , a luat parte un grup de **125 membri** , în frunte cu **fuhrer-ul Fabritius** .

Ex. : la 27 mart.'33 , au defilat pe străzile Brașovului, cu prilejul instaurării **protopopului ev. -luteran , dr. Mocke**.

Șeful bisericii ev.luterane , episcopul Glondys , s-a văzut silit să lanseze , la 24 febr.'34, un manifest public cu titlul

"Pentru lămurirea situației. Un cuvânt către toți sașii "

atrăgând atenția credincioșilor asupra **primejdiei pe care o reprezintă**

principiile și metodele de luptă ale acestei grupări, pentru

liniștea , ordinea publică și normala funcționare a bisericii și instituțiilor sale .

iar **Consistoriul bisericii ev.luterane** , cu ordinul circular nr. 1.268 de la 2 mart .a.c. ,

a publicat în foaia sa oficială, **" Kirchliche Bla"tter "** (8 mart.'34) a interzis tuturor funcționarilor bisericești (învățători, preoți, profesori etc) să facă parte din gruparea amintită , fiindcă ea primejduiește opera biserici "

Referatul / 7 iul.'34

▣ **Dizolvarea N.E.D.R**

Având în vedere că gruparea funcționează pe baza unui **Statut** și a unor **Instrucțiuni cu caracter secret** , care cuprind dispozițiuni de coercițiune contra celor care

nu ar împărtăși ideologia și nu s-ar supune programului ei de acțiune , ceea ce constituie un atentat la libertatea de conștiință , garantat de Constituție ;

Având în vedere că în acțiunea sa de propagandă , gruparea a organizat în mai multe părți ale țării **manifestațiuni cu caracter provocant** [-----]

Considerând apoi că această grupare , prin **acțiunea ei contrară legilor** și

prin **caracterul ei violent** al manifestărilor ei, **primejduiește** nu numai **ordinea de stat** ci și **raporturile** de armonioasă conviețuire a **populației românești** cu **populația minoritară germană** ,

Vă rog să **binevoiți** a semna alăturatul **Jurnal** , prin care **se declară dizolvată** gruparea "**Nazionale Erneuerungs bewegung der Deutschen in Ruma"nien** " , (N.E.D.R) cu **toate organizațiile afiliate ei** . "

Ministru de Interne, **Ion Inculeț** . 1934, iulie, 7 Nr. 7070

Dizolvarea NEDR / 7 iul.'34

10.) **Mircea Cancicov** , **Victor Iamandi** , **declarații politice** , **Târgu Ocna** , **20 iul.'34**

(**Adevărul** " , 21 iul.'34)

Cancicov / 20 iul.'34

▣ **Testamentul politic al lui IGDuca**

▣ **Spiritul economic**

▣ **Ideea de ordine**

" **Să spunem d-lui Victor Iamandi să comunice membrilor guvernului** , ematiune a PNL, că partidul , cu care uneori **nu se ține contactul destul de strâns**, **înțelege să servească** mai departe **idealurile pentru care a trăit și s-a jertfit IGDuca**.

"**Avem datoria sacră să veghem la executarea testamentului său politic**.

Din numeroasele **codicile ale acestui testament** , rețin în astă seară , pentru a le reaminti d-lui **Victor Iamandi** , ca membru al guvernului, două :

[-----]

"**Al doilea codicil din testamentul lui IGDuca** , se referă la **ideea de ordine**.

Desigur, nu ordinea brutală , care făcea altădată ca < **liniștea să domnească la Varșovia !** > **prin scoaterea forțelor polițienești în stradă** .

E vorba de **acea ordine în spirite, în conștiințe, în voințele de înfăptuire** , care duc la **o adevărată disciplină națională**,

prin respectarea de către toți a normelor legale și constituționale .

fără de care nu se poate concepe nici libertate, nici democrație."

Cancicov / 20 iul.'34

▣ **Modificarea Constituției ?**

▣ **Apărarea regimului constituțional democrat**

[**LD** : **spusele sale dau semnale privind tentativele oculte de revizuire a Constituției** , **întârziate și dejucate** , atunci, pentru o perioadă , dar realizate în 1938 .

Va trebui să surprinzi undeva și cumva ... nașterea , evoluția și împlinirea acestei tendințe]

" **Desigur, nu se servește ideea de ordine** atunci când , **din senin, nu se știe cum, nu se știe de unde, nu se știe de ce, se provoacă îngrijorarea opiniei publice** prin **aruncarea intempestivă a formulei modificării Constituției** .

[-----]

" **Modificarea Constituției** ar fi **profitabilă numai aventurierilor politici**, cari ar dori **stabilizarea și normalizarea anormalului**.

PNL, în permanentă evoluție și în continuă adaptare, azi, ca și în trecut , când nevoia s-ar prezenta, **va aborda cu curaj orice problemă** ,

care ar implica modificarea Constituției.

Nu permite , și nu va putea permite , însă, **ca această problemă gravă să se pună și să se tranșeze în mod ocult**, prin înlăturarea procedurii legale prevăzută , ca orice normă de procedură, tocmai pentru **respectarea drepturilor cetățenești**.

[-----]

Cancicov / 20 iul.'34

▫ Mesaj către guvern

" Îl rugăm pe dl Victor Iamandi , să comunice guvernului din care face parte , că Partidul este unanim să ceară :

nici o concesie și nici o slăbiciune în apărarea ordinii publice , prin aplicarea severă dar dreaptă a legilor de apărare a statului ;
nici o abatere de la linia dreaptă trasată de mării înaintași ai partidului nostru , care duce la apărarea prin toate mijloacele și cu orice jertfă a regimului constituțional democrat "

----- Mircea Cancicov / 20 iul.'34 -----

b) Victor Iamandi / 20 iul.'34

▫ Întruniri județene PNL

▫ Împotriva amatorilor de aventuri

" Salută manifestarea de opinie de la Tg.Ocna , care venea după aceea impunătoare de la Botoșani [LD : lipsă în documentare] unde s-a dat semnalul acțiunii necruțătoare pe care PNL trebuie s-o întreprindă împotriva amatorilor de aventuri .

[-----]

De câțiva ani încoace, însă , câțiva panglicari ai psihozei pe care o parcurgem în această epocă de confuză și iritantă tranziție, câțiva exponenți ai arivismului și ai dezordinii morale parodiatori ridicoli ai experiențelor de aiurea, care și aceia se dovedesc , pe zi ce trece, tot mai ineficace și încearcă să se avânte în deslănțuiri de aventuri " dictatoriale" , care nu pot avea nici o legătură cu interesele superioare ale statului și nici cu structura sănătoasă a conștiinței politice a poporului nostru. În contra unor asemenea tendințe , se impune prompta reacțiune a noastră "

Victor Iamandi / 20 iul.'34

▫ Acțiunea și sacrificiul PNL

▫ Pericolul terorismului .

" Veniți la guvern acum 8 luni de zile, prin încrederea țării și a regelui - după 5 ani de opziție în care ne-am pregătit pentru a da statului o cărmuire pozitivă și regeneratoare , angajați în opera de apărare a ordinii publice, grav amenințată de terorismul unei bande analfabeți și criminali , la care se adăugase isteria unor cercuri corupte și ratate , reprezentând o infimă minoritate a așa-zisei noastre societăți " înalte"- a trebuit să pierdem în această luptă , pe care am purtat-o împotriva conspiratorilor, pe marele nostru conducător și animator IG Duca. "

[-----]

Victor Iamandi / 20 iul.'34

▫ Organizații teroriste și criminale

▫ Duplicități iresponsabile.

[LD : nu se înțelege prea bine cine vrea schimbarea Constituției ?
Poate mă înșel ? atunci... toată judecata se răstoarnă !]

" Guvernarea noastră, sprijinită pe voința marelui majorității a țării și pe încrederea Coroanei, trebuie să meargă înainte până la îndeplinirea completă a programului cu care a fost adus la cărmă. Dar , pe lângă aceste comandamente ,

care cer un regim de durată și de continuitate la cârma statului, partidul liberal are un drept imprescriptibil de a rămâne în fruntea treburilor obștești, pentru a-și da întreaga lui contribuție la consolidarea țării , pe care și-l trage din sângele generos al lui IG Duca, care a fost ucis mișelește tocmai în momentul când trebuia să înceapă marea sa acțiune reparatoare .
" Generația noastră rămâne neclintită pe linia de luptă pe care o ocupă astăzi.
Amenințările ce ne vin din subsolul conspirațiilor criminale, nu ne intimidază.
Cu noi este țara întreagă , țara cea sănătoasă și hotărâtă.
Cu noi este partidul liberal ale cărui forțe , până acum rezervate și îndelung tolerante , vor fi aruncate în arena publică pentru a înfrunta pe teren pe protagoniștii ticăloși ai bombei și ai revolverului .
Nu suntem dispuși să mai admitem teroarea catilinară a câtorva nemernici care au scoborât în noroi și sânge naționalismul și religia.
" În ceea ce privește pe acei oameni politici care, după ce au fost scoși din circulație de voința populară , încearcă asăzi să beneficieze de spiritul morbid al unor grupări organizate la întuneric pentru asasinat și distrugere ,
e bine să ia aminte că suntem gata la toate sacrificiile pentru a pune ordine în această țară, rămasă din nenorocire prea multă vreme
la bunul plac al tuturor aventurierilor și naufragațiilor vieții noastre publice. "
Vict.lamandi / 20 iul.'34

11.) **Victor lamandi**, (**subsecretar de stat , Interne**) , **interview** , **Slănic**, **24 iul.'34**
("Adevărul" , 27 iul.'34 + **foto Victor lamandi**)
Slănic, 24 iul.'34
Prof. **I. Ko'nig- Roman** , colaborator al ziarului "**Czernowitzer Morgenblatt** " ,
a obținut un **interview** de la **Victor lamandi** .
Victor lamandi / 24 iul.'34

▣ **Declarațiile de la Iași, Botoșani, Tg.Ocna**

▣ **Regim democratic , constituțional .**

[LD: este vorba de un turneu politic al lui prin Moldova.

Pe de o parte, era miza **alegerilor locale** ce urmau să fie în august , pe de altă parte , era **răspunsul PNL la acea " criză din mai"** (tentativa lui Averescu de a veni la guvern) care tulburase disproporționat scena politică românească, dar și o **resuscitare a agitațiilor extremiste de dreapta** . Mie îmi lipsesc declarațiile lui de la Iași și Botoșani]

"**Declarațiunile** pe care le-am făcut în ultimele două săptămâni, la manifestațiunile de la **Iași , Botoșani și Tg.Ocna** și prin care **am afirmat nevoia imperioasă de a se organiza o apărare cât mai serioasă a regimului democratic și constituțional în țara noastră și de a se da o expresie cât mai amplă acțiunii de opinie publică împotriva tendințelor anarhice ale extremiștilor de dreapta**

- **au izvorât din aceleași principii** pe care , de ani îndelungați, **le-am susținut și le-am propovăduit cu hotărâre** , și prin **presă**, și de la tribuna **parlamentului**, și de pe **banca ministerială** , și prin întreaga mea **activitate politică**.

[-----]

Victor lamandi / 24 iul.'34

▣ **Agitații anarhiste , extremiste**

[LD : aluzii la Averescu , la Goga, la Gh.Brătianu , la Iunian ?

Numai că țara ... nu părea nici în " **unanimitate** " , nici " **definitiv câștigată** " , regimului democratic și constituțional - cum declara lamandi .]

" **Dacă** aceste directive și comandamente politice și sociale au luat, în vremea din urmă , în acțiunea mea - care , de altfel, este **și a partidului liberal în întregimea lui** - o formă atât de categorică și de pregnantă , explicația stă în faptul că **agitațiile - și cele văzute și cele nevăzute - ale extremiștilor de dreapta , stimulați și de spiritul de aventură al unor politicieni fără scrupule** - pe care **votul universal i-a scos din circulație** - **au devenit** , dacă nu direct amenințătoare - ceea ce ar fi grav - însă **destul de îngrijorătoare pentru a nu ne lăsa indiferenți.** "

Victor Iamandi / 24 iul.'34

▣ Pentru front democratic PNL-PNT

[LD : era necesară și posibilă organizarea acestui front ?

Cine a fost vinovat că el nu s-a putut crea ?

Unde începe și se termină reciproca culpabilizare ?

Cât a contribuit acest eșec la instaurarea dictaturii regale ? dar a lui Antonescu ?

De ce , la urma urmei, nici după 50 de ani de dictatură comunistă,

cele două mari partide istorice nu s-au putut acorda ,

să dea o șansă acestui popor și acestei țări ?! Și chiar lor ?!

Întrebări, întrebări , puse istoricului de azi, pentru istoria de ieri.]

" Țara , în unanimitatea ei , este

definitiv câștigată regimului democratic și constituțional.

Încrederea constantă pe care ea o manifestă celor două mari partide de guvernământ

- **național-liberal și național-țărănesc** - o dovedește cu elocvență pilduitoare .

Trebuie însă ca această încredere

- concretizată printr-un atât impresionant coeficient de voturi -

să fie transformată într-o mare forță dinamică , de a cărei acțiune organizată

sistematică să se sfărâme toate tentativele morbide și dizolvante ale pescuitorilor în apă tulbure"

Vict.Iamandi / 24 iul.'34

12.) Asasinarea cancelarului Dollfuss ,de către național-socialiști austrieci , 26 iul.'34

("Adevărul " 27 iul.'34)

[LD : marchez , mai bine zis, presupun , **impactul psihologic** produs în opinia publică românească , de acest asasinat politic, care venea la 7 luni de la **asasinarea lui Duca.**

Descriu câteva episoade , pentru a defini " **ceremonialul**"

care se va repeta , sub diverse **scenarii , în asasinatele epocii .**

Nu urmăresc reconstituiri polițiste nici adevăruri istorice , ci analogii .]

/ **Ora 11 dimineata** : miniștrii erau întruniți pentru o ședință. Auzindu-se știri neliniștitoare privind o acțiune a național-socialiștilor, ședința a fost revocată. Miniștrii au părăsit Cancelariatul.

Au rămas doar cancelarul **Dollfuss, vicele Fey și Karwinski** (șeful Siguranței)

/ Cca **300 de inși** (foști subofițeri și soldați eliminați din armată) ,

deghizați în uniforme de armată și poliție, adunați într-o sală de gimnastică,

unde li s-au adus **arme**, s-au îmbarcat în niște **camioane** ,

și **s-au îndreptat în două direcții** : spre **Cancelariat și Radio-difuziune.**

/ **Punând mâna pe radiodifuziune** (nu era păzită) **au somat spikerul să facă un Comunicat** cu următorul cuprins : < **Cancelarul Dollfuss și întregul guvern a demisionat ;**

< **d.Rintelen , actual ministru la Roma, a fost]ns]rcinat cu formarea noului guvern**

emisiunea a continuat cu plăci de patefon .S-a stârnit o mare agitație ; s-a crezut că a fost o glumă ; dar la ora 13, **emisiunea s-a întrerupt definitiv.**

/ **Armata a venit**, a asediat clădirea, a urmat **o luptă**, la ora 15 **rebelii au fost arestați ;**

s-a reluat emisiunea și s-a comunicat ce s-a întâmplat (încă se auzeau îmușcături !)

/ **Celălalt grup**,încărcat în 5 camioane, a ajuns la **Cancelariat** la ora 13, 30. Au dezarmat

sentinelele de la poartă și garda palatului ; au intrat în clădire. Dollfuss, însoțit de un servitor, s-a refugiat într-o cameră , care , printr-o ușă secretă, dădea în stradă. Răsculații i-au barat drumul. Cancelarul și-a oferit demisia. Fără altă somație, rebelii au tras cu pistoalele și puștile în Cancelar. Fey și Karwinski au fost făcuți prizonieri.

/ Dollfuss a zăcut singur, fără nici un ajutor medical, rebelii refuzând să aducă un medic.

Spre seară , rănitul a cerut un preot, dar rebelii, râzând, l-au refuzat.

Nu se știe când și-a dat sufletul. Probabil pe la ora 7 seara .

/ Armata a înconjurat clădirea ; au amenințat că-l împușcă pe cei doi prizonieri, dacă nu sunt lăsați să plece.; armata a folosit gaze asfixiante .

/ Președ. Miklas (aflat într-o stațiune) s-a întors la Viena. A convocat guvernul , numindu-l pe Sushing....

/ **Neurath** (ministr.de Externe al Reich-ului) a transmis condoleanțe ;

/ Ministr.Germaniei la Viena, Rieth, a tratat cu guvernul și a obținut trecerea rebelilor în Germania (fără știrea guvernului !) , iar gov. German a promis ... arestarea lor .

/ Hitler și-a contramandat ... să meargă la un concert de operă la Beirut...

13.) Gh.Tătărăscu, Dinu Brătianu, declarații politice , Timișoara , 6 aug.'34

(Adevărul " ,an 48, nr. 15.513 , 7 aug.1934)

a) **Consfătuire PNL** . b) **Conferință ministerială** .

Dinu Brătianu / 6 aug.'34

▣ **Suprimarea stării de asediu și cenzurii**

" **Eu merg mai departe** și spun celor interesați , care caută să creeze o **atmosferă** de care să profite

ca să reducă prerogativele parlamentare și libertățile publice ,

că **partidul național -liberal va combate cu energie orice încercare în acest sens.**

"**Constituția dă putință guvernului să ia măsuri excepționale în momente de grave turburări** , prin **proclamarea stării de asediu și cenzura presei** .

" În urma **asasinării lui IG Duca și a amenințărilor** ce se făceau de o **asociație**

formată cu scopul de a pune mâna prin teroare pe conducerea statului ,

guvernul , până la votarea legii care **să nu permită funcționarea**

unor **asociații sprijinită pe concursuri străine** ,

a recurs la aceste **măsuri excepționale** .

" Nu cred că o atare stare de lucruri trebuie prelungită ,

cu atât mai mult cu cât **rezultatele nu au corespuns așteptărilor și**

cred că azi **guvernul are mijloacele necesare să garanteze ordinea publică** .

Propaganda făcută pe tăcute este de multe ori mai periculoasă decât cea fățișă .

[-----]

Gh.Tătărăscu / 6 aug.'34

▣ **Starea de asediu**

▣ **Pericolul oficinilor**

[LD : alt p.d.v.decât Dinu Brătianu .Altă motivare . Altă argumentare]

" **Muncă și ordine**, iată deviza acțiunii noastre .

Șeful partidului nostru, d.Dinu Brătianu, ne-a împărtășit astăzi câteva preocupări personale.

D-sa ar dori **ridicarea stării de asediu** , acolo unde este instaurată.

Această dorință este împărtășită și de noi- **dar realizarea ei nu depinde numai de noi** ,

ci depinde de cei ce voiesc ca prin acțiunea lor să saboteze guvernarea noastră

și să tulbure liniștea Statului.

Da, e necesar ca țara să o știe : **sunt și azi forțe de agitare care stau la pânda relaxării autorității, pentru a porni acțiunea de destrămare și de turburare ; sunt și azi oficine - și sunt chiar oficine noi - care, la adăpostul libertăților publice, făuresc zvonuri și legende menite să slăbească și să discrediteze acțiunea guvernului și uneori să discrediteze și să lovească până și Coroana.**

Împotriva acestor tentative , din fericire izolate, declar că voi continua să uzez - și până la capăt - de toată rigoarea legilor excepționale.

Voi putea săvârși orice greșeală în această guvernare ,

dar nu voi săvârși greșeala de a practica o politică de slăbiciune și de capitulări și nici o politică care să facă posibil triumful uneltirii și al defăimării "

Gh.Tătărăscu / 6 aug.'34

14.) **Vict.Iamandi , declarații , întrunire PNL , Oradea , 7 aug.'34**

("Adevărul " , 8 aug.'34)

[LD : Iamandi este printre cei mai activi , își continuă itinerarul și trece din Moldova , - Botoșani-Tg.Ocna -Bacău -în Bihor. Nu am doc. de la consfătuire, ci de la banchet
Voi extrage segmente, numai dacă spune ceva nou sau deosebit]

Iamandi / 7 aug.'34

▣ **Extremismul de dreapta**

" Eu personal am atras mereu atenția asupra **extremismului de dreapta .**

Am fost aprobat, am fost ascultat , dar măsuri de contraapărare nu s-au luat .

Nu formulez acuzațiuni și în deosebi nici împotriva PNT pe care îl consider partid democrat și de ordine - cu toate declarațiile d-lui Vaida în fața unui Consiliu de război , că d-sa este nașul Gărzii de Fier -

dar profit de ocazie , subliniind că **împotriva acestor mișcări ce nu au adâncime și nici suprafață , fiind reduse la cuiburi izolate , se cer nu numai măsuri de guvern**

ci și acțiune de ordine directă a partidului nostru.

Cred, ca unul ce activez de 15 ani în parlamentul țării,

conducând acea organizație politică care se găsește tocmai în centrul de unde pornesc asemenea acțiuni [Iași] a avea dreptul să cer o demarcație categorică

între politica fățișă și măsurile de ordine contra unor asemenea mișcări ,

înlăturând cochetăriile primejdioase și rămânând în cadrele limitate de idei sănătoase "

Iamandi / 7 aug.'34

15) **Gh.Tătărăscu (prim ministru) ; Dinu Brătianu (scrisoare) , Târgu Jiu, 23 aug.'34**

consfătuire liberală ; conferință ministerială

("Adevărul " , 24 august '34)

[LD : 23 febr.2003] cercurile politice atribuiă o mare importanță manifestării de la Tg.Juiu , **fief-ul lui Gh.Tătărăscu**, locul de unde , și altă dată , își anunțase marile opțiuni.

Inițial , **fuseseră convocați doar parlamentarii olteni**, pentru un schimb de vederi ,

pentru nevoile provinciei. Pe urmă însă , **și-au anunțat sosirea peste 200 de deputați și senatori** din toate ținuturile țării, **membrii " grupării H "** , mulți membri ai **Cabinetului...**

În culise, cercurile liberale vorbeau de **o nouă orientare a guvernului și partidului liberal !**

Și cred că, într-adevăr , așa a fost .

De la acest moment , se produce despărțirea de "moștenirea" lui Duca , **deși reformele anunțate** le va anunța ca fiind sub aceeași " tutelă " ,

și ca reprezentând aplicarea **Planului de guvernare** elaborat de el .

Titluri, subtitluri, semne , sublinieri - LD] Doc. integral - fișier PNL

Gh.Tătărașcu / 23 aug.'34

▣ Preluarea guvernării

"Opera de eri . Nu voi face aici bilanțul amănunțit al înfăptuirilor guvernării noastre . Bilanțul acesta a fost făcut cu alte prilejuri. El stăpânește astăzi conștiința țării .

Stăpânirea anarhiei ...

"Am luat în ziua de 3 ianuarie frânele guvernului stropite de sângele lui Duca , într-un moment în care anarhia părea că amenință nu numai guvernarea noastră, dar și ordinea și dezvoltarea liniștită a statului nostru. [-----]

"Adversarii noștri ne-au întâmpinat cu făclii aprinse pentru a ne cânta prohodul , căci trebuia să murim , înainte de a fi viețuit ! În ciuda profețiilor Casandrelor de la răspântii , în câteva zile am restabilit ordinea sdruncinată și apoi am pășit la executarea programului nostru . [-----]

Gh.Tătărașcu / 23 aug.'34

▣ Atmosfera politică internă

▣ Ofensiva anti- liberală

" Executarea acestui program , reclamă pace și ordine.

La rândul nostru , noii cerem țării să ne dea răgazul necesar pentru a ne îndeplini misiunea. Țara - țara sănătoasă, dornică de muncă și de propășire - ne-a făgăduit acest răgaz și ne-a acordat întreaga ei încredere .

" Împotriva noastră se ridică numai cohorta profesioniștilor agitației și ai aventurii , pândind evenimentele , speculând durerile și lipsurile ;

împotriva noastră se ridică numai specialiștii demagogiei, gata să-și vânture făgăduielile și formulele ațățătoare și cari se pregătesc să pornească o nouă ofensivă.

Preludiul acestei ofensive , îl simțim.

Înregistrăm de câtăva vreme un val nou de neastâmpăr și de agitație , care periodic tulbură opinia publică

"Această nouă agitație a fost provocată de o discuție asupra revizuirii Constituției , iar acum, în urmă, de o ofensivă împotriva aplicării măsurilor excepționale.

" Socotesc necesar ca , cu prilejul acestui examen al situației generale, să mă rostesc definitiv asupra lor "

[----- urmează opinia despre Constituție -----]

Gh.Tătărașcu / 23 aug.'34

▣ Măsurile excepționale

▣ Starea de asediu, cenzura

" O campanie de agitare se duce , deopotrivă, pentru ridicarea măsurilor excepționale.

Nu am nici o dificultate să declar - am spus-o la Timișoara și dl Brătianu și eu - că cine dorește ca aceste măsuri să fie ridicate cu un ceas mai curând , este guvernul însăși.

" Măsurile excepționale nu au fost , nu sunt pentru nici un guvern , un titlu de glorie și de mândrie ; ele nu ridică și nu întăresc

nici creditul regimului care le aplică și nici creditul țării .

" De aceea, nu cred să fie om cu conștiința răspunderii trează , care să adopte cu inima ușoară regimul de excepție , sau , dacă l-a adoptat , să nu dorească grabnica lui ridicare .

" Trebuie însă să constatăm - și sunt în măsură să o constat -

că focarele de tulburare și de nevroză , care ne-au silit să introducem regimul excepțional , nu sunt , încă , toate stinse.

" Opera de terapeutizare începută nu este încă sfârșită .

De aceea, nu ași putea încă hotărâ azi ridicarea măsurilor excepționale ,

căci prefer să fiu acuzat pentru **exces în exercitiul autorității .**
de cât pentru slăbiciune în practica ei .

" Nu o voi putea face **decât în ceasul** în care **nevrozele vor fi tămăduite .**
focarele de agitare extirpate , și pasiunile potolite ;

în acel ceas , măsurile excepționale vor cădea în desuetudine prin dreapta judecată,
bunul simț și spiritul de înțelegere pe care cu toții voim să le vedem triumfând în acsat ceas.

Până atunci, eu nu voi fi omul care va dezarma brațul țării. "

[-----]

Gh.Tătărăscu / 23 aug.'34

▣ Coroana - "forțele oculte "

▣ Campanii de defăimare și diversiune

[LD : în ce-l privește pe Tătărăscu, una din două : ori era , pe atunci, de bună credință,
și atunci diatriba lui este legitimă ,

ori devenise ,dinainte sau după asasinarea lui Duca, "omul regelui " ...

și atunci atinge culmea perfidiei !

Aceste " legende " vor constitui **stigmatul** care va întovărăși **camarila regelui Carol ,**
în timpul vieții și în posteritate .

Atenție LD ! cred că trebuie să clarifici câteva "etichete" , în ce privește monarhia.

În interbelic , **monarhismul este un fapt incontestabil.**

Mai degrabă se poate vorbi de " anti -carlism " sau "pro-carlism " ;

și în orice caz, **aceste curente de simpatie sau adversitate nu poate fi pus exclusiv pe**

seama Coroanei, ci el trebuie împărțit între **purtătorul ei și sfinții.**

Din acest p.d.v, **perioada 1930 - 1937 , este o serie pilduitoare .**)

" Vorbind de **izvoarele de neliniște și de agitare** cari tulbură acțiunea guvernului pentru
refacerea țării , nu pot să nu amintesc de **unele noi tentative de subminare**

îndreptate **împotriva guvernului** și cari **nu se opresc nici la treptele Tronului .**

Voi stărui asupra acestor manifestări.

De un rând de vreme, **funcționează câteva oficine** care sistematic pun în circulație
zvonuri și legende cu scopul de a crea o **atmosferă de confuziune în jurul Coroanei.**

" Lungă și variată este **seria acestor legende**

și inepuizabilele resursele **imaginației autorilor lor.** [-----]

Sistematic se făuresc ,se colportează , și apoi se popularizează < informațiuni >

și **< știri autentice >** , toate **perfid ticluite și meșteșugit vânturate ,**

formând la olaltă - **deformate de optica populară -**

o rețea de **< legende >** pe cât de **absurde ,** pe atât de **înveninate .**

Da , sunt oameni cari și-au făcut o specialitate în a porni

campanii de defăimare împotriva Coroanei . Campanii interesate .

Autorii lor caută să-și refacă o popularitate pierdută ,

speculând **credulitatea , ignoranța și sensibilitatea morbidă** cafenelei.

Ei inventă și mistifică ; ei alterează zilnic realitățile și adevărul , și,

pentru a justifica lipsurile și păcatele lor în guvernare

ei au făurit legenda < forțelor oculte > .

Campanii infame , cu mijloace perfide , cu **scopuri inavuabile !**

Campanii de sfidare căci ele **violentează simțămintele țării !**

Campanii criminale , căci sunt făcute **cu scop de diversiune !**

[-----]

Replică- amenințare lui Maniu și altor...

" De aceea, **toate atacurile cari slăbesc** , direct sau indirect , **prestigiul sau autoritatea**
Coroanei, slăbesc prestigiul și autoritatea statului.

Adevăruri fundamentale , care trebuie **împrospătate la începutul banchetelor ,**

în mintea celor pe care **îi orbesc patimile , rancunile acumulate sau durerile egoismului**

înfrânt - [LD :sic ! fără predicat]

Le reamintesc în acest ceas, din locul de grea răspundere în care stau,

făcând atenți pe **toți acei cari prin atitudine sau cuvinte ,
caută să creeze o atmosferă neprielnică Coroanei ,**
că acțiunea la care se dedau îi face **complici cu vrăjmașii neamului nostru**
și că , în consecință , **reacțiunea guvernului împotriva lor ,
nu poate fi decât reacțiunea împotriva acestor vrăjmașii "**

Monarhismul PNL ...

"Nu din **considerații subversive** izvorăsc hotărârile noastre ,
căci **noi ne slujim Coroana cu loialism , fără lingușire , cu devotament , fără slugărnicie .**
"Suntem cei care ne-am raliat cei din urmă la actul Restaurației :

dar o dată raliați , noi înțelegem să ne slujim regele cu aceeași credință
cu care înaintașii noștri și-au slujit , o jumătate de veac , pe cei doi Mari Regi ,
de numele cărora se leagă făurirea României moderne .
Noi călcăm pe drumul **acelorași tradiții , împlinindu-ne cu pasiune datoria."**

Prevenire și represiune...

" În îndeplinirea acestei datorii , noi **facem apel** la întreaga suflare a țării,
să pornească **o acțiune necruțătoare** împotriva celor cari , pentru calcule mărunte și interesate ,
încearcă **să învenineze sufletul poporului nostru .**

Împotriva acestor otrăvitori trebuie mobilizate toate conștiințele românești ,
iar **partidul nostru , care s-a identificat de-a lungul istoriei contimporane cu țelurile**
Monarhiei , are datoria să pornească fără întârziere , ofensiva împotriva cavalerilor defăimării

"

" Guvernul , în ceea ce-l privește , va ști să-și împlinească datoriile .

Împotriva acestor noi semănători de ură ,

nu va ezita să aplice **toată rigoarea măsurilor de prevenire și represiune .**
Vom ști să asigurăm , astfel , **liniștea , și vom continua să ne realizăm programul . "**

Gh.Tătărăscu / 23 aug.'34

16.) Conflict in organizația Garda de Fier, 9 sept.'34

"Codreniștii " afirmă că " steliștii" au vrut să le omoare șeful .

" Cercetările de la Consiliul de război."

("Adevărul" , an 48, nr. 15.543,9 sept.'34)

[LD : începutul rupturii care se va termina . în final , cu **asasinarea lui Mohai Stelescu .**

Interesant este procedeul : **Codreanu** nu apelează la organele în drept !

Are un **" comando" - ca în filme ! - forțează ușa , face percheziție , face confiscări ,
se trag focuri de armă !** Și era regim de **stare de asediu !**

Nu înțeleg de ce au fost arestați doar cei trei cu pistoale ?!]

" Acum câtăva vreme , a izbucnit un conflict între membrii " Gărzii de Fier " ,
organizație legalmente dizolvată .

În urma conflictului , **Garda de Fier s-a împărțit în două :**

de o parte , **partizanii d-lui Corneliu Codreanu** , iar de altă parte , **partizanii d-lui Stelescu .**

" **Steliștii - susțin ceilalți - au pus la cale , nici mai mult nici mai puțin ,**

decât **omorârea d-lui Corneliu Codreanu .**

În acest scop , **s-a organizat un adevărat complot** , ținându-se **consfătuiri** ,
în casa unuia din partizani , **d.Luca Ghiorghide** , pentru a se fixa toate **amănunțele planului .**

" Unul dintre cei care participau la aceste consfătuiri , anume **Dumitrescu -Zăpadă ,**

a trădat însă pe steliști și a povestit d-lui Corneliu Codreanu tot ce se proiecta .

" **DI.Codreanu** , care se afla la Carmen -Sylva , **a venit imediat în Capitală și ,**

pentru a para lovitura , **a hotărât să pătrundă în locuința lui Ghiorghide ,**

să facă **o percheziție** și , în orice caz , **să paralizeze acțiunea dizidenților .**

O percheziție ciudată

" În adevăr , **joi , la ora 7 seara , d.Corneliu Codreanu ,**

împreună cu dl **general Cantacuzino , Nichifor Crainic , Virgil Ionescu , Clime , și alți câțiva ,**
s-au dus la locuința d-lui Gheorghide .

Acesta nu era acasă . **Servitoarea** , speriată de numărul mare al celor veniți , **a încuiat ușa .**

Gardiștii au forțat intrarea , au pătruns în casă , au scotocit totul și , găsind 2 revolve și o sticlă de cianură de potasiu , le-au confiscat .

" Între timp, servitoarea a dat alarma , atrăgând prin strigătele sale pe trecători . Sărind lumea, s-a produs o învălmășeală .

Dumitrescu -Zăpadă, Aurel Serafim și Gh.Beza au tras focuri de revolver.

" Intervenind sergentul din post,

aceștia trei au fost arestați și duși la Consiliul de Război . "

Ancheta de la Consiliu de Război

" Dl căpitan **Paul Dimescu**, însărcinat cu facerea cercetărilor, a citat la **Parchetul militar pe toți cei ce au forțat ușa d-lui Ghorghiade ,**

precum și pe unul Costea , care a fost însărcinat - după cum spune d.Dumitrescu -Zăpadă - să ucidă pe d-Corneliu Codreanu .

Se așteaptă rezultatul cercetărilor. Până atunci, constatăm că trăim vremuri bizare :

grupări politice ai căror conducători înțeleg să-și facă singuri dreptate ,

în care scop își primejduiesc reciproc viața ;

oameni care își iau dreptul de a-și face reciproc descinderi, percheziții și confiscări ;

în sfârșit, norme de viață socială cu desăvârșire noi și surprinzătoare .

Ni se pare că sunt în stat autorități cari ar trebui să fie mai geloase de prerogativele lor "

*** Notă . Broșura " Le procès Codreanu" , mai 1938, Fișier G de F XI**

conține și "**Annexes**" facsimile : o scrisoare a lui **CZCodreanu către Stelescu ;**

facsimilul de pe "**Testamentul**" lui M.Stelescu (datat 12 oct.'34) din care rezultă

că va fi asasinat din ordinul lui Codreanu și că ordinul de asasinare a lui Duca a fost dat de CZCodreanu . Arh. ISISP, fond XV ,dsr. nr. 451 , f. 75 , 156]

Garda de Fier / codreniști -steliști / 9 sept.'34

17.) Gh.Brătianu , adunări liberale, Tighina și Chișinău , 24 sept.'34

("Dimineața " , 26 sept.'34)

George Brătianu , Tighina

▣ **Tinerii naționaliști**

La capătul unei lungi campanii de întruniri, ține să răspundă unor bârfitori

cari au afirmat că georgiștii n-au program de guvernământ .

Reamintește câteva puncte din această **program :**

/ Satele sunt cutureate **de tineri îmbrăcați în cămăși colorate** , cu semne împrumutate de la alte neamuri . Ei afirmă că sunt **singurii reprezentanți ai naționalismului** .

" **Noi nu dușmănim legea și graiului nimănu : Vrem să unim într-un singur cheag toți cetățenii , fără deosebire de rasă și religie**, și prin eforturi să ridicăm țara ."

Gh.Brătianu / 24 sept.'34

18,) Dezacorduri în PNL , partid- guvern , 13- 26 sept.'34

(" Facla " , 13, 20 sept.'34 ; " Adevărul " 26 sept.'34)

Dinu Brătianu - Gh.Tătărăscu ; Grup H - Dinu Brătianu ;

/ remaniere guvern ? / prelungirea stării de asediu / împăcarea cu Gh.Brătianu /

[**LD : cancanuri nu lipseau .Este greu să faci istorie de pe ziare . Iau informațiile cu toate rezervele.]**

Dinu Brătianu - Gh.Tătărăscu ,Grupul H , discordanțe guvernamentale , 12 - 26 sept.'34

/ starea de asediu , cenzura / remanierea guvernului / șefia partidului /

("Adevărul" , "Facla " , 13- 26 sept.)

/ **12 sept. : La ministerul de Interne s-a elaborat Decretul pentru prelungirea stării de asediu , care expira la 15 sept , și , automat , s-ar fi ridicat și cenzura .**

Hotărârea guvernului a produs senzație în toate cercurile politice .
În primul rând , contravenea discursului lui **Dinu Brătianu** (Oradea) care ceruse ridicarea lor ,
- nimic nu le mai justifica - în al doilea rând , pentru că nimic nu se mai întâmplase ,
ca să justifice această prelungire .
Tătărașcu nu era dispus, însă, să asculte sugestiile șefului partidului său ! **Voia să guverneze!**
Gh.Tătărașcu / sept.'34

19.) Asasinarea regelui Alexandru și Louis Barthou , Marsilia, 9 oct.'34

(" Universul " , an 51, nr. 278, 11 oct.'34) **Vezi atmosfera la fișier Politică externă**

[LD : în România se prelungise starea de asediu și cenzura.

Nu știu dacă în alte ziare apărea numele lui CZCodreanu.

Legionarii fuseseră achitați la proces....]

/ Curtea regală a luat **doliu de 6 luni** , din care 3 luni doliu mare ;

de azi se va **declara doliu național** , cel puțin 8 zile ;

edificiile publice vor arbora **drapelul îndoliat ...**

/ Ministerul de Interne către prefecturi :

vegheați la păstrarea ordinii și liniștii publice ;

/ **Studentimea română creștină** (președ. Tr.Cotigă) ia parte la doliul celor două țări * ;

/ În **registru de condoleanțe** deschis la legațiunile iugoslavă și franceză ,

se semnează ... La Legația iugoslavă : **Traian Cotigă**, (președ. **Un.Stud.Creștini**) ,

Corneliu Zelea Codreanu, Victor Silaghi ...

La legația franceză : Tr.Cotigă, Alexandru Cantacuzino...

[LD : nu știu dacă CZCodreanu a mers cu studenții sau singur]

Notă*

Comitetul Executiv al " Uniunii Naționale a studenților creștini români " [**UNSCR**]

s-a întrunit în **ședință extraordinară** în palatul mediciniștilor.

Traian Cotigă , președintele Uniunii , a adus la cunoștință trista veste a morții " Eroului soldat "

Alexandru I al Iugoslaviei și a bărbatului de stat **Barthou**, mare doliu pentru două popoare
aliate , **doliu la care ia parte și studentimea română.**

Cuvintele lui Cotigă au fost ascultate în picioare de membrii comitetului.

După aceea s-au luat **următoarele hotărâri :**

1. În toate **centrele studentești** se vor organiza mari **procesuni religioase** ,

în ziua înmormântării regelui Alexandru ; se vor arbora steaguri de doliu .

2. S-a expediat câte o **telegramă de condoleanțe** Uniunilor naționale

ale studenților iugoslavi și francezi ;

La ora 10 seara , după închiderea ședinței , o delegație a Uniunii , formată din : **Traian Cotigă**,

Marius Constantinescu, Alexandru Cantacuzino, Victor Silaghi, SanduValeriu, și Mihail

Livadaru , s-a prezentat la Legațiile iugoslavă și franceză spre a exprima condoleanțe.

Au fost primiți și au semnat în registrul de condoleanțe. -----

20.) **Petre Constantinescu -Iași**, interview, 14 oct.'34

("Clopotul" , an II, nr. 56, 14 oct.'34)

[-----]

-Cum vedeți **manifestarea forțelor fasciste la noi ?**

-PC : Ele se manifestă **fățis** , ca de pildă "**activitatea**" **bandelor cuziste** sau a **Gărzii de Fier** ,
ce atacă și devastează localurile celor ce-i demască ;

sau **indirect**, prin **legile , măsurile și ilegalitățile guvernului** ,

care tind la **înlănțuirea libertăților** și-n același timp la **fascizarea ideologică a tineretului**

(educație premilitară , **numerus clausus** deghizat , etc ...)

[-----]

